

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช
จังหวัดนครราชสีมา

STUDY AND DESIGN JEWELRY CULTURAL IDENTITY OF KORAT, THAILAND
NAKHON RATCHASIMA

T128718

ณ.ย.
263517
2555

ทำ id

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....128718
รับ. เดือน. ปี. 12 11 2555

b. 12552057
i.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ KMITL-2012-ED-M-222-085 อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STUDY AND DESIGN JEWELRY CULTURAL IDENTITY OF KORAT, THAILAND
NAKHON RATCHASIMA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION
IN INDUSTRIAL DESIGN TECHNOLOGY
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อนักศึกษา	ณัฐริกา พรมทา
รหัสประจำตัว	52630721
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาออกแบบทัศนศิลป์
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ.	2555
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์อุดมศักดิ์ สาริบุตร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัย โดยแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ คือ 1) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จำนวน 2 ท่าน 2) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและออกแบบเครื่องประดับในอุตสาหกรรมเครื่องประดับไทย จำนวน 3 ท่าน 3) แบบประเมินแบบร่างผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และการออกแบบเครื่องประดับ จำนวน 5 ท่าน 4) ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ จากกลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย พบว่าการประเมินความพึงพอใจในด้านความสวยงาม ระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.18$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในระดับความพึงพอใจมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.92$) ส่วนด้านประโยชน์ใช้สอย ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.80$) ผลดังกล่าวนี้ทำให้เห็นว่า การพัฒนาการออกแบบนี้ยังมีข้อบกพร่องด้านการพัฒนาที่ผู้วิจัยควรจะต้องคำนึงถึงและปรับปรุงต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Study and Design Jewelry Cultural Identity of Korat, Thailand Nakhon Ratchasima
Student	Nattarika promta ..
Student ID.	52630721
Degree	Master of Science in Industrial Education
Program	Industrial Design Technology
Year	2012
Thesis Advisor	Dr. Chaturong louhapensang
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Udomsak Sareebutr

ABSTRACT

The researcher it make for 1) To study the style of jewelry from the uniqueness of Thai Korat culture, Nakhon Ratchasima Province. 2) To design the jewelry from the uniqueness of Thai Korat culture, Nakhon Ratchasima Province. 3)The newly development to assess the satisfaction of the target it have effect of the jewelry product from the uniqueness of Thai Korat culture, Nakhon Ratchasima Province.

The researcher, operations of the research. By segmenting the respondents of objectives : 1) the cultural experts of Thai Korat, 2 persons 2) the design and production professionals in the jewelry industry of Thailand, 3 persons 3) the draft assessment.of cultural experts of Thai Korat and Professionals in manufacturing and design of jewelry, 5 persons 4) satisfaction of target group with the jewelry product from cultural identity of Thai Korat, Nakhon Ratchasima province. The newly developed from the selection of products in tourist area and in the district town. Nakhon Ratchasima, 100 persons using a random accidentally (Accidental Sampling) the qualitative Data analysis and analyze data using statistical that is average (Mean) and standard deviation (Standard deviation).

Results of the study found that satisfaction in the beauty, the average level of satisfaction ($\bar{x}= 4.18$) the creativity in the level of satisfaction which the average ($\bar{x}= 3.92$) for the utility in the level of satisfaction which the average ($\bar{x}= 3.80$) The result of this is make to know that in the development of this design it's have

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

defects in the development that the researcher should be considered and further improved.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา ๓๓๓ สละต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตในการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้เฉพาะในงานวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ปัจจัยในการสร้างสรรค์เครื่องประดับไทยโคราช.....	7
2.2 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจอัญมณี และเครื่องประดับ.....	22
2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ.....	25
2.4 หลักการออกแบบเครื่องประดับ.....	37
2.5 กลุ่มเป้าหมาย.....	46
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา.....	57
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา.....	61
4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่.....	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	75
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	79
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก.....	83
ภาคผนวก ข.....	97
ภาคผนวก ค.....	106
ภาคผนวก ง.....	109
ประวัติผู้เขียน	113

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ.....	65
4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ.....	66
4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ.....	67
4.4 แสดงลำดับรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	68
4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่.....	70
4.6 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ด้านความสวยงาม.....	72
4.7 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ด้านความคิดสร้างสรรค์.....	73
4.8 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ด้านประโยชน์ใช้สอย.....	74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงภาพชาวไทยโคราช.....	9
2.2 แสดงการแต่งกายชาวไทยโคราช.....	9
2.3 แสดงภาพเครื่องประดับจากภูมิปัญญาชาวไทยโคราช.....	9
2.4 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าทางกระรอก.....	12
2.5 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าทางกระรอก.....	13
2.6 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าทางกระรอก.....	13
2.7 แสดงภาพเครื่องมือเครื่องใช้ในการทอผ้าของชาวไทยโคราช.....	14
2.8 แสดงภาพผ้าไหมทางกระรอก.....	14
2.9 แสดงภาพผ้าไหมทางกระรอก.....	14
2.10 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย.....	18
2.11 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย.....	18
2.12 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย.....	19
2.13 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย.....	19
2.14 แสดงภาพสะพานนาคราช.....	20
2.15 แสดงภาพซุ้มประตู หรือโคปุระชั้นนอก.....	20
2.16 แสดงภาพปราสาทหินแดง.....	21
2.17 แสดงภาพทับหลังบนปราสาท.....	21
2.18 แสดงภาพขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับ.....	27
2.19 แสดงภาพการร่างแบบด้วยมือและนำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบ.....	27
2.20 แสดงชุดคอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ.....	28
2.21 แสดงภาพการทำต้นแบบเทียน.....	28
2.22 แสดงภาพต้นแบบเทียน.....	29
2.23 แสดงภาพการขึ้นรูปต้นแบบโลหะ.....	30
2.24 แสดงภาพต้นแบบโลหะ.....	30
2.25 แสดงการผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด.....	31
2.26 แสดงก่อนที่จะนำไปอัดและทำให้ยางหลอมในเครื่องอัดพิมพ์ยาง.....	31
2.27 แสดงการฉีดยาง.....	32
2.28 แสดงการติดต้นเทียน.....	32
2.29 แสดงการผสมปูนปลาสเตอร์และการเทหุ้มผิวต้นเทียน.....	33

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ไม่อนุญาตให้แก้ไขได้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.30 แสดงขั้นตอนในการเทน้ำผสมลงในปูน.....	33
2.31 แสดงขั้นตอนในการเทน้ำผสมลงในปูนใส่ในกระบอกให้ปูนแข็งตัวสมบูรณ์.....	34
2.32 แสดงคู่อบกระบอกปูนปาสเตอร์.....	34
2.33 แสดงการหลอมโลหะ.....	35
2.34 แสดงการเทหล่อ.....	35
2.35 แสดงขั้นตอนการที่จะล้างปูนออกและทำความสะอาด.....	36
2.36 แสดงขั้นตอนการตัดแต่ง.....	36
2.37 แสดงขั้นตอนการขัดเงาโดยใช้ล้อขัดผ้าสักหลาด.....	37
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	56
4.1 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 1.....	62
4.2 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 2.....	63
4.3 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 3.....	64
4.4 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1.....	69
4.5 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1.....	69
4.6 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1.....	71
4.7 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1.....	71
ค 1 แสดงภาพการเขียนแบบแหวน.....	110
ค 2 แสดงภาพการเขียนแบบกำไลข้อมือ.....	111
ค 3 แสดงภาพการเขียนแบบจี้.....	112
ง 1 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ.....	107
ง 2 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ.....	107
ง 3 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ.....	108
ง 4 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ.....	108

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมาครั้งนี้ได้รับความกรุณาจาก ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ แนะนำแนวทางช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง ให้กำลังใจเป็นอย่างมาก ช่วยให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อุดมศักดิ์ สาริบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ช่วยแนะนำแนวทางการศึกษาการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สถาพร ตีบุญมี ผศ.ดร.รัฐไท พรเจริญ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิจก ผู้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ การแก้ไขข้อบกพร่องในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี พิชัย สดภิบาล ผศ.ดร.อภิศักดิ์ สินธุ์ศักดิ์ ผศ.ธเนศ ภิรมย์การ ที่กรุณาตรวจเครื่องมืองานวิจัย (IOC) และช่วยแนะนำแนวทางที่ถูกต้องในงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้สั่งสอนวิชาความรู้ทักษะประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมาผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช และอาจารย์เรา อินทรกำแหง ตำแหน่ง อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ นายตฤพล จันท์ศิริ ตำแหน่งพนักงานอาวุโส แผนกออกแบบเครื่องประดับ บริษัท I.O. JEWELRY นายกอบโชค รัตนวิมล ตำแหน่งพนักงานอาวุโส แผนกออกแบบเครื่องประดับ บริษัท FRISIAN JEWELRY และนายสันติเปลี่ยนผลัดผู้เชี่ยวชาญด้านการขึ้นแม่พิมพ์ และแกะลายไทยโบราณ ตำแหน่งพนักงานขึ้นพิมพ์ บริษัท BANGKOK CRAFTS JEWELRY

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้สนับสนุนทุกด้าน ทั้งการเงิน กำลังใจที่ดีทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วง ขอขอบคุณกำลังของครอบครัวและเพื่อนทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านคำปรึกษาการเงิน ที่อยู่อาศัย

คุณงามความดีอันใดที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัย ขอมอบให้กับ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตเป็นที่เคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ณัฐริกา พรหมทา

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ เมืองหญิงกล้า ผ้าไหมดี หมี่โคราช ปราสาทหิน ดินด่านเกวียน ” เป็นคำขวัญของจังหวัดนครราชสีมา หรือที่เรียกกันว่า “โคราช” เป็นเมืองใหญ่บนดินแดนที่ราบสูง ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกทุกรูปแบบ ผู้มาเยือนจะได้เพลิดเพลินกับธรรมชาติที่งดงาม จนได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก ประตูลู่ภาคอีสานแห่งนี้ จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อันมีมรดกวัฒนธรรมที่หลากหลายทั้ง โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ (วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติ ศาสตร์เอกลักษณ์ภูมิปัญญาจังหวัดนครราชสีมา. 2542:34) จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบอยู่ทั่วไปในเขตจังหวัดนครราชสีมาทำให้เชื่อได้ว่าบริเวณนี้เคยมีชุมชนโบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์ตั้งอยู่ ประกอบด้วยประชากรหลากหลายเชื้อชาติหรือหลายชาติพันธุ์ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มไทยโคราช มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในเรื่องของ วัฒนธรรมด้านสิ่งทอ และ ด้านสถาปัตยกรรม (วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์ภูมิปัญญาจังหวัดนครราชสีมา 2542:189-203)

ด้านวัฒนธรรมการทอผ้าเป็นงานหัตถกรรมที่อยู่คู่ชาวไทยโคราช สื่อสารให้รับรู้เรื่องราวผ่านทางเส้นไหม เส้นฝ้าย ที่คัดสรรเป็นอย่างดี แล้วนำมาถักทอเป็นผืนผ้าที่สวยงาม ตามภูมิปัญญาพื้นบ้าน และนำมาใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวัน ผ้าทอจึงนับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่งที่พี่น้องรัก และผ้าหางกระรอกเป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาของชาวไทยโคราช ที่มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมารุ่นต่อรุ่น ผ้าหางกระรอกเคยเป็นผ้าประจำจังหวัดแต่ปัจจุบันการใช้ผ้าหางกระรอกกลับไม่ได้ได้รับความนิยมมากนัก อาจเป็นเพราะวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย เมื่อมีความล้ำสมัยเข้ามา คนส่วนใหญ่ก็มักจะหลงลืมวิถีชีวิตแบบเก่า พร้อมเปิดรับวัฒนธรรมแปลกใหม่ และมองข้ามความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้านที่สร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจนหมดสิ้นเช่นกัน ถ้าคนโคราชยังไม่เห็นความสำคัญของผ้าหางกระรอกที่เป็นเสมือนเอกลักษณ์ของโคราช เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผ้าหางกระรอกให้เป็นที่รู้จักของคนโคราชและจังหวัดต่างๆ ตลอดจนจัดให้เป็นผ้าประจำจังหวัดที่สามารถนำไปพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาได้ (www.banmuang.co.th)

ด้านสถาปัตยกรรม ปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สร้างในยุคเมืองพระนครของเขมร ก็ราวพันปีมาแล้ว และเชื่อว่าอาจจะเป็นต้นแบบที่พระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 นำไปสร้างปราสาทนครวัด และเป็นจุดหมายปลายทางของถนนชัยวรมัน หรือ Royal road ที่ตัดจากเมืองพระนคร ผ่านป่าเขาสูงตรงมายังเมืองพิมาย ซึ่งเป็นโครงการของกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ของเขมร พระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าชัยวรมันที่ 7 ผู้เป็นหนึ่งในกษัตริย์ขอมโบราณเพียงไม่กี่พระองค์ที่ทรงนับถือศาสนาพุทธ ..พระองค์มาแสวงบุญถึงเมืองพิมาย และทรงสร้างปราสาทพรหมทัตในเขตปราสาทพิมายไว้เป็นประจักษ์พยานปราสาทหินพิมาย สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16 หรือเมื่อกว่าพันปีมาแล้ว ในการสร้างปราสาทหินนั้น ผู้ที่ทำการก่อสร้างต้องนึกวาดภาพเอาไว้ก่อน แล้วจึงตัดหินเอามาเรียงซ้อนทับกันขึ้นไป ด้วยการคำนวณน้ำหนักให้พอดี แล้วจึงทำการสลักลวดลายหรือเรื่องราวต่างๆ โดยจะแกะจากยอดปรางค์ลงมาให้มีรูปร่างและลวดลายที่คิดสร้างเอาไว้ จนกระทั่งถึงฐานปราสาท ซึ่งอาจจะกินเวลาหลายชั่วอายุคนที่เดียว ชาวเมืองพิมายช่วยกันสร้างปราสาทแห่งนี้ไว้เป็นศาสนสถานในพุทธศาสนานิกายมหายานเมื่อพุทธศตวรรษที่ 16 ในรัชสมัยของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 เรื่องราวที่นำมาแกะสลักมีทั้งความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในยุคนั้น (คู่มือนำเที่ยวปราสาทหินพิมาย โดย นคร สำเภาทิพย์ และ www.geocities.com/angkor_wat2002/pimai.htm) ในทางเศรษฐกิจนักลงทุนทั้งในประเทศไทย และต่างชาติต่างให้ความสำคัญกับจังหวัดนครราชสีมา มาก จึงได้ตั้งฉายาให้กับจังหวัดนครราชสีมาว่าเป็น "มหานครแห่งอีสาน" เป็นเสมือนเมืองหลวงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะเป็นศูนย์กลางทางด้านต่าง ๆ ของภูมิภาค มีคำขวัญของเมืองโคราชว่า มหานครแห่งอีสาน เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ ประตูเชื่อมโยงพันธมิตร สร้างเศรษฐกิจสู่สากล(www.matichon.co.th) จากข้อมูลข้างต้นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงเล็งเห็นความสำคัญให้มีการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าอัญมณีในแต่ละพื้นที่ ผ่านสื่อในรูปแบบของเครื่องประดับอันเป็นที่นิยมมาตั้งแต่โบราณ โดยการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาแนะนำ ถึงขั้นตอนการพัฒนาชิ้นงานให้เป็นเอกลักษณ์และมีรูปแบบใหม่ๆ เนื่องจากการในปัจจุบันมีการลงทุนเรื่องทอง ในรูปแบบอื่นเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นงานช่างฝีมือทองควรที่จะมีการส่งเสริม อนุรักษ์ และสืบสานภูมิปัญญา ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ให้อยู่อย่างถาวร จึงเป็นโครงการส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับไทยสู่สากล สำหรับจังหวัดนครราชสีมาเป็นตลาดการค้าที่มีศักยภาพ ผู้ประกอบการให้ความสนใจที่จะพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างจริงจัง และเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีการและช่างฝีมือไทยให้เข้มแข็ง เพื่อมุ่งส่งเสริมและพัฒนาเอกลักษณ์ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกต่อไป (www.matichon.co.th) มนุษย์ตั้งแต่ครั้งอดีตจวบจนถึงปัจจุบันนั้นได้ให้ความสำคัญกับเครื่องประดับ ดุจเดียวกับเครื่องนุ่มห่ม ความรู้สึกถึงคุณค่าทางความงามในการประดับร่างกาย พิธีกรรม และคุณค่าที่มีต่อจิตใจ มนุษย์ทุกชาติล้วนมีวัฒนธรรมในการใช้เครื่องประดับมาช้านาน วัฒนธรรมดังกล่าวปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีอันเป็นงานศิลปกรรมตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมการใช้เครื่องประดับนี้ทำให้มนุษย์ในปัจจุบันทราบถึงคุณค่าทางความงาม และคุณค่าทางภูมิปัญญาสามารถระบุถึงพฤติกรรมการใช้เครื่องประดับของมนุษย์ได้ว่ามีวัตถุประสงค์ทางอุดมคติในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นเพื่อรับใช้บุคคลชั้นสูงหรือฐานานุศักดิ์ของคนในสังคม ทั้งยังรวมถึงงานประติมากรรมทางศาสนา แต่สำหรับยุคร่วมสมัยในปัจจุบัน รูปแบบรวมถึงคติแบบใหม่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คุณค่าของเครื่องประดับจึงเผยให้เห็นประโยชน์ที่มีต่อการประดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตกแต่งเรือนร่าง และคุณค่าทางด้านจิตใจสำหรับมนุษย์ เครื่องประดับถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความเลอค่า ความสวยงาม ความร่ำรวย หลายชนชาติหลากหลายวัฒนธรรมนิยมใช้เครื่องประดับในพิธีต่างๆ อย่างแพร่หลาย เช่น ประเทศฝั่งตะวันตกใช้ในพิธีแต่งงาน เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความผูกพันระหว่างคนสองคน จึงนับได้ว่าเครื่องประดับเปรียบเสมือนชิ้นงานที่สามารถบันทึกวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้นๆ ได้ จากวัสดุ ลวดลาย การออกแบบ และกรรมวิธีการผลิต หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าศิลปะการทำเครื่องประดับเป็นสิ่งที่สามารถบันทึกวัฒนธรรม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ ศิลปะการทำเครื่องประดับเงินและทองคำนั้น มีวิธีการในการสร้างชิ้นงานออกมาได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีนั้นผู้สร้างจำเป็นต้องมีความชำนาญ และความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก แต่ด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถเพิ่มวิธีและเครื่องมือการทำเครื่องประดับออกมา เพื่อให้เป็นทางเลือกแก่นักออกแบบ และช่างฝีมือได้สร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณค่า และความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ศิลปะในการทำเครื่องประดับนั้น นับวันยิ่งพัฒนาและปรับปรุงวิธีการ และวัสดุในการสร้างสรรค์ชิ้นงานออกมาให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น แต่คุณค่าของเครื่องประดับนั้นก็ไม่ได้ลดน้อยลงไป และสามารถดึงดูดให้คุณอยากสวมใส่ผ่านแนวคิดและเรื่องราวที่ถูกร้อยเรียงจนเกิดเป็น “เครื่องประดับ” ที่สามารถสร้างมูลค่าทางความรู้สึกที่มีค่ามากกว่าราคาของวัสดุนั้นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาแนวคิดของสินค้ากลุ่มใหม่ และยังคงเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือเป็นเครื่องประดับกึ่งงานศิลป์ที่มีสไตล์โดดเด่น รวมถึงการกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางการค้าในทางเศรษฐกิจ เครื่องประดับสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิตและผู้จำหน่ายได้ เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย จึงต้องมีการอนุรักษ์แบบพัฒนาปรับปรุงวิธีการ และการสร้างสรรค์ชิ้นงานออกมาให้มีความหลากหลายมากขึ้น แต่คุณค่าของเครื่องประดับนั้นก็ไม่ได้ลดน้อยลงไปรวมถึงรูปแบบ สามารถบันทึกวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ ได้ จากวัสดุ ลวดลาย การออกแบบ และกรรมวิธีการผลิต หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าศิลปะการทำเครื่องประดับเป็นสิ่งที่สามารถบันทึกวัฒนธรรม ที่สำคัญเป็นการส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ธุรกิจอัตลักษณ์ และเป็นการอนุรักษ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยมีโอกาสพัฒนาลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของเครื่องประดับไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา
- 1.2.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมา

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัด นครราชสีมา มีแนวทางในการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1.3.1 การศึกษาลักษณะเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัด นครราชสีมา ศึกษาตามแนวคิด ถนิม พิมพาภรณ์ กรมศิลปากร (2535:49-67) โดยผู้วิจัยสรุปเป็น กรอบในการศึกษา ดังนี้

1.3.1.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์เครื่องประดับ

1.3.1.2 ลักษณะรูปแบบและลวดลาย

1.3.1.3 วัสดุ และกรรมวิธีในการผลิต

1.3.2 เพื่อออกแบบและพัฒนาเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการตามแนวคิดเรื่อง หลักการออกแบบเครื่องประดับของ วัฒนะ จุฑา วิชาค (2545:73-113) โดยผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

หลักการออกแบบเครื่องประดับด้านความสวยงาม

- ความสมดุล
- ความสัมพันธ์ทางศิลปะ

หลักการออกแบบเครื่องประดับด้านความคิดสร้างสรรค์

- ความเป็นเอกลักษณ์
- การประยุกต์รูปแบบและลวดลาย

การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน ของ วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ(2526:52)

ด้านประโยชน์ใช้สอย

- ความเหมาะสมตามสรีระของผู้ใช้
- ความสะดวกต่อการใช้งาน
- ความปลอดภัย
- ง่ายต่อการบำรุงรักษา

1.3.3 การประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ด้านความสวยงาม

- รูปร่างรูปทรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ **ลวดลาย** ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กรรมวิธีการผลิต

ด้านความคิดสร้างสรรค์

- การประยุกต์รูปร่างรูปทรง ลวดลาย กรรมวิธีในการผลิต
- การผสมผสานรูปแบบเครื่องประดับเข้ากับเครื่องประดับปัจจุบัน

ด้านประโยชน์ใช้สอย

- ความเหมาะสมตามสรีระของผู้ใช้
- ความสะดวกง่ายต่อการใช้งาน
- ความปลอดภัย
- ง่ายต่อการบำรุงรักษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1 เอกสารเกี่ยวกับข้อมูลทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา
- 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จำนวน 2 ท่าน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการพัฒนา เพื่อนำไปออกแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.1 เอกสารเกี่ยวกับเครื่องประดับทองในอุตสาหกรรมเครื่องประดับไทย การพัฒนาคุณภาพสินค้าทั้งด้านวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิต รวมถึงการออกแบบ
- 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตและออกแบบเครื่องประดับทอง จำนวน 3 ท่าน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพวัตถุดิบ เทคนิคการผลิตและเพิ่มมูลค่าเครื่องประดับทอง ความเป็นไปได้ในการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านวัสดุ ออกแบบ และการผลิต

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 การศึกษา หมายถึง ศึกษาความเป็นมาของกลุ่มชาวไทยโคราช ด้านสิ่งทอ และสถาปัตยกรรมปราสาทหินพิมาย

1.5.2 เครื่องประดับ หมายถึง การนำเอาโลหะ ประเภททองมาผลิตเป็นตัวเรือนเป็นเครื่องประดับประเภท จี้ แหวน กำไล ซึ่งอาจจะมีส่วนของอัญมณี หรือเทคนิคต่าง ๆ ประกอบ

1.5.3 วัฒนธรรมไทยโคราช หมายถึง วัฒนธรรมทางด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรมปราสาทหินพิมาย

1.5.4 ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ณ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

1.5.5 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการพัฒนา รูปร่างรูปทรง ลวดลาย กรรมวิธีการผลิตเพื่อให้เป็นไปตามองค์ประกอบในการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน และมีความสุขที่สวมใส่ได้

1.5.6 ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเครื่องประดับ จี้ แหวน กำไล ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ ทั้งในด้านความสวยงามด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านประโยชน์ใช้สอย

1.5.7 ประโยชน์ใช้สอย หมายถึง การนำไปใช้ได้หลายโอกาส เหมาะกับสตรีระผู้ใช้งาน ดูแลรักษาง่าย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี แสดงออกผ่านสื่อในรูปแบบของ เครื่องประดับกึ่งงานศิลป์ที่นำมาสร้างสรรค์เป็นลวดลาย กรรมวิธีการผลิต ตลอดจนศึกษา เครื่องประดับที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำราหนังสือต่าง ๆ และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องมาใช้ใน การวิจัยดังนี้

2.1 ปัจจัยในการสร้างสรรค์เครื่องประดับไทยโคราช

2.1.1 ความเป็นมาของกลุ่มไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

2.1.2 ด้านสิ่งทอ

2.1.3 ด้านสถาปัตยกรรม

2.1.4 แนวคิดเครื่องประดับไทยโคราช

2.2 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจอัญมณี และเครื่องประดับ

2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ

2.3.1 เครื่องประดับทอง

2.3.2 กรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ

2.4 หลักการออกแบบเครื่องประดับ

2.5 กลุ่มเป้าหมาย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ปัจจัยในการสร้างสรรค์เครื่องประดับ

2.1.1 ความเป็นมาของกลุ่มไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

ปัจจุบัน จังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และมากเป็นอันดับสองของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ประชากรหลากหลายเชื้อชาติหรือหลายชาติพันธุ์ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวน มากมีอยู่สองกลุ่มใหญ่คือไทย หรือเรียกอีกอย่างว่า ไทยโคราช และอีกกลุ่มคือ ลาว หรือไทย และมี ชนกลุ่มน้อยอีกได้แก่ มอญ กูย หรือส่วย ชาวบน หรือ จีน ชาวไทยวน หรือญวน และแขก กลุ่มชาติ พันธุ์ไทย ที่อยู่ในนครราชสีมาเรียกอีกอย่างว่า ไทยโคราช เป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุดในจังหวัดนครราชสีมา คนกลุ่มนี้ใช้ภาษาเหมือนไทยในส่วกลาง เพียงแต่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนไปบ้าง และมีคำศัพท์สำนวน บางอย่างที่มีลักษณะเป็นของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันกลุ่มไทยโคราชอาศัยอยู่ในทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ยกเว้นบางอำเภอ ที่มีชาวไทยลาวมากกว่าอำเภอบัวใหญ่ อำเภอปักธงชัย และอำเภอสูงเนิน และยังพบชาวไทยโคราชใน บางส่วนของจังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยภูมิ (อำเภอบำเหน็จณรงค์) และจัตุรัสและจังหวัด บุรีรัมย์ (อำเภอเมืองบุรีรัมย์นางรองและละหานทรายซึ่งชาว) ไทยเบ็ง หรือ ไทยโคราช มีขนมธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมคล้ายไทยภาคกลาง แต่มีภาษา ความเชื่อ เพลงพื้นบ้าน การละเล่น การ ทอผ้า ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชนอยู่ภาคกลางหรือในบางครั้งจะเรียกว่า ไทยโคราช

จากเอกสารประวัติศาสตร์และโบราณสถานกำหนดได้ว่าเป็นชุมชนไทยที่อยู่อาศัยมา นานอย่างน้อยตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา พุทธศตวรรษที่ 22 -23 ชาวไทยโคราช มีเอกลักษณ์ ในเรื่อง ของประเพณีความเชื่อ ภูมิปัญญา สังคม สถาปัตยกรรมและผลงานทางวัฒนธรรม เช่น ภาษาและ วรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี และการละเล่นเพลงพื้นบ้าน การละเล่นทั่วไปและกีฬา มีเอกลักษณ์ เฉพาะของชุมชนไทยโคราช ซึ่งมีลักษณะผสมผสาน ระหว่างวัฒนธรรมไทยลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและ วัฒนธรรมไทยโคราช คือ มีประเพณีชีวิตที่สอดแทรกวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น ความกตัญญู ความ สามัคคี ความมีน้ำใจเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเห็นอกเห็นใจมีประเพณีท้องถิ่นเนื่องในพุทธ ศาสนา ตรีศารท และประเพณีเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพและประเพณี เกี่ยวข้องกับความ เชื่อเชื่อสำหรับความเชื่ออันมีความเชื่อโชคลาง,โหราศาสตร์,ภูตผีปีศาจและไสยศาสตร์

ในด้านวิถีชีวิตพื้นถิ่น การแต่งกาย ไทยโคราชมีเอกลักษณ์วัฒนธรรมเป็นของตัวเอง การแต่งกายชาวไทยโคราชนิยมแต่งกายแบบไทยภาคกลาง คือ ผู้หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน เป็นผ้าพื้น ทอมือสีเข้ม เช่น สีดำ สีน้ำตาล สีกรมท่า คาดเข็มขัดเงิน เข็มขัดทอง หรือเข็มขัดนาก ไม่นิยมนุ่งซิ่น สวมเสื้อตัดเย็บจากผ้าฝ้ายทอมือ เสื้อที่นิยมใช้ เรียกว่า เสื้อ "คอกระโจม" และเสื้อ "อีแปะ" หญิงชาว ไทยโคราช จะใช้เสื้อประเภทนี้ไปวัด แต่งงานใช้สไบเฉียงห่มทับเสื้อ หรือ สวมเสื้อแขน กระบอกห่ม สไบทับเสื้อ ถ้าอยู่บ้านมักใช้ผ้าคาดอกแทนการสวมเสื้อ ตัดผมทรงดอกกระพุ่ม ไม่นิยมตัดผม และ แต่งหน้าเพียงใช้แป้งเม็ดบรรจุกระป๋องทาหน้า กินหมากทำให้ปากแดง ใช้สีผึ้งทาปากเพื่อไม่ให้ปาก แห้ง การบำรุงผิวใช้ขมิ้นผสมกับดินสอพอง ทาตัวและทาหน้า

สำหรับเครื่องประดับนิยมใช้ทองมากกว่าเพชรพลอย และนิยมใช้ตุ้มหูมากกว่าสร้อย และแหวน สะพายย่ามแทนกระเป๋า ของที่ใส่ในย่ามได้แก่ เครื่องใช้ส่วนตัว เครื่องมือในการประกอบ อาชีพ ข้าวหอมและอื่น ๆ ผู้ชาย ในอดีต ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลมไม่ผ่าอก นุ่งกางเกงขาก๊วย กางเกงขาสั้น กางเกงขายาว หากอยู่บ้านนุ่งผ้าถุงและไม่สวมเสื้อ เมื่อออกนอกบ้านสวมเสื้อคอกลม ปกฮาวาย หรือปกเชิ้ต มีผ้าขาวม้าพาดบ่า เหมือนสไบ ตัดผมทรงดอกกระพุ่ม สะพายย่ามไม่สวม รองเท้า ปัจจุบันชาวไทยเบ็ง แต่งกายแบบเดียวกับคนไทยในท้องถิ่นอื่น ๆ

ภาพที่ 2.1 แสดงภาพชาวไทยโคราช

ที่มา: สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมา (2554)

ภาพที่ 2.2 แสดงการแต่งกายชาวไทยโคราช

ที่มา: สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมา (2554)

ภาพที่ 2.3 แสดงภาพเครื่องประดับจากภูมิปัญญาชาวไทยโคราช

ที่มา: สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมา (2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 ด้านสิ่งทอ

จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นแหล่งทอผ้าไหมทางกระรอกที่งดงาม จนมีคำขวัญว่า “นกเขาคารม อ้อยคันร่ม ส้มขี้ม้า ผ้าทางกระรอก” ผ้าไหมทางกระรอก “ผ้าไหม” ที่ได้ชื่อว่า “ราชินีแห่งเส้นใยผ้า” เป็นผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ของภูมิปัญญาชาวบ้านในหลาย ๆ พื้นที่ รวมถึง จ. นครราชสีมา ที่เป็นเมืองศูนย์กลางของ “ผ้าไหมดี” มีแหล่งผลิตตามชุมชนหมู่บ้านในหลายอำเภอ เช่น สีดา บัวใหญ่ ห้วยแถลง เสิงสาง ปักธงชัย ฯลฯ เริ่มต้นตั้งแต่การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม แปรรูปเป็น เส้นใย และทอเป็นผ้าไหมลวดลายต่าง ๆ รวมไปถึงการจำหน่ายครบวงจร สร้างรายได้แก่ชาวบ้าน เกษตรกร ผู้ประกอบการร้านค้าและประชาชนทั่วไปเป็นเม็ดเงินมหาศาล ในช่วงปี 2552 จ. นครราชสีมา ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นขึ้น โดยได้เล็งเห็น ถึงศักยภาพของ “ผ้าไหมโคราช” ที่ถือว่าเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์สำคัญ เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการ ส่งเสริมการสร้างรายได้ในท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของแผ่นดิน และเผยแพร่ ชื่อเสียงของผ้าไหมโคราชให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป โดยเน้นนโยบาย “การตลาดนำการผลิต” ทาง จังหวัด จึงวางยุทธศาสตร์ไหมโคราช ให้โคราช เป็นศูนย์กลางของผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ทั้งด้านการผลิต และจำหน่าย โดยสนับสนุนผ้าไหมโคราชมีการทำอย่างเป็นระบบมากขึ้น จากในอดีตที่มีกลุ่มชาวบ้าน ผลิตผ้าไหมเพื่อเป็นรายได้เสริม ใช้เวลาว่างหลังการทำไร่ ทำนา แต่วันนี้การทำผ้าไหมกำลังเป็นแหล่ง รายได้หลักของชาวบ้านที่มีเม็ดเงินสะสมมหาศาล เป็นการพัฒนาระบบผ้าไหมโคราชที่ได้ผลดีทั้งด้าน การสร้างรายได้อย่างคึกคักแก่เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในชุมชนท้องถิ่นหลายอำเภอ ผู้ประกอบการร้านค้าผลิตภัณฑ์ผ้าไหมในโคราช และผลดีทางด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านให้ ดำรงสืบไป ผวจ.นครราชสีมา กล่าวอีกว่า ในวันนี้ จ.นครราชสีมา ได้มองเห็นศักยภาพของผ้าไหม โคราช ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่เกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จนเข้าสู่ระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรม จนกระทั่งโคราชมีผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเนื้อดี เป็นสินค้า ที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วประเทศ และเป็นที่ยอมรับ ของประชาชนทั่วไป ทางจังหวัดจึงได้จัดโครงการ “โคราช Thai Silk นวัตกรรมผ้าไหมไทย ประยุกต์” เพื่อเป็นการต่อยอดชื่อเสียงผ้าไหมโคราชให้ประชาชนในหลาย ๆ จังหวัดได้ทราบถึง ตำนาน คุณภาพ พร้อมกับการพัฒนานวัตกรรมของผ้าไหมโคราชให้เป็นสินค้าหลากหลายประเภท ตามยุค สมัยใหม่ แต่ปัจจุบันภูมิปัญญาการทอผ้าทางกระรอกใกล้สูญหาย เนื่องจากขาดการสืบทอด รวมถึงช่างทอหันไปใช้เส้นไหมสำเร็จรูปแทนการตีเกลียวด้วยมือและผู้คนนิยมใช้ผ้าทอชนิดอื่นรวมถึง นิยมใช้เสื้อผ้าสำเร็จรูปตามแบบตะวันตกมากกว่า

ผ้าทางกระรอกเป็นผ้าโบราณที่พบมากในแถบอีสานใต้คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และพบในภาคใต้ที่นครศรีธรรมราช ตรัง นิยมใช้เป็นผ้าถุงโจง กระเบน สำหรับขุนนางและชนชั้นสูง ต่อมาคนสามัญทั่วไปมักนิยมใช้นุ่งในงานพิธีสำคัญต่างๆ นอกจากนี้ ยังเป็นผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมเช่น ใช้ให้คนนุ่งในงานอุปสมบท และเป็นผ้าปากโลงศพ ผ้าทางกระรอกจึงเป็นผ้าผืนสำคัญของครอบครัว ที่ผู้เป็นแม่ ยาย ย่า จะทอฝากไว้ให้ลูกหลานด้วย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความตั้งใจ หวังฝากฝีมือ ฝากชื่อไว้กับผืนผ้า เพื่อยามตายไปจะได้ใช้ปกโลงศพ ดังคำกล่าวที่ว่า "ย่านตายไป บ่มีผ้ายาวปกหน้า อายากายบ้านอายเมืองเพื่อน" หากมีคนสงสัยว่าเหตุใดผ้าทอชนิดนี้จึงมีชื่อเรียกว่า "ผ้าหางกระรอก" นั้นอาจเป็นเพราะลวดลายของผ้าทอที่มีลักษณะเนื้อผ้าที่มีความเหลือบสีเห็นเป็นลายเส้นเล็กๆ ในตัว ซึ่งมองดูแล้วคล้ายกับขนของหางกระรอก จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกดังกล่าว นอกจากนี้ ชื่อเรียกผ้าชนิดนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นตามรูปลักษณะที่มุ่งเน้น เช่น บางพื้นที่เรียกว่า ผ้าวา, ผ้ายาว ซึ่งเป็นการเรียกตามลักษณะความยาวของผืนผ้าที่ยาวกว่าผ้าถุงเท่าตัว บางพื้นที่เรียกว่า ผ้าควบ เพราะถือเอาวิธีการทอแบบตีเกลียวควบมาใช้เป็นชื่อเรียก แต่คนส่วนใหญ่นิยมเรียกว่าผ้าหางกระรอกมากกว่า ส่วนลักษณะทั่วไปของผ้าหางกระรอกคือ จะเป็นผ้าพื้นเรียบชนิดหนึ่ง มีความกว้าง 1 หลา ความยาว 4 หลา มักมีสีเข้มเช่น สีเม็ดมะขาม สีเปลือกมังคุด สีแดงครั้ง ฯลฯ โดยจะมีลายเหลือบสีในตัว มองเหมือนภาพ 3 มิติ ทั้งนี้ผ้าหางกระรอกโบราณจะมีริ้วเชิงชายคั่นที่ชายผ้าทั้งสองด้าน ทอด้วยเส้นไหมที่ต่างสีจากสีพื้น จะทอเป็นเส้นเล็กๆ 8-9 เส้น และมีเส้นกรอบบังคับไว้อีกข้างละ 3-4 เส้น ตามความพึงพอใจของผู้ทอ หรือบางผืนจะทอเป็นลายลูกแก้วเล็กที่ดูงดงามแปลกตา ริ้วเชิงชายนี้บางคนเรียกว่า กั้น, ก่าน, ชิดคั่น, เชิงคั่น และเชิงผ้ากั้นชาย

ประวัติความเป็นมาผ้าไหมหางกระรอก ผ้าไหมหางกระรอกเป็นผ้าไหมจากภูมิปัญญาชาวบ้านซึ่งเป็นผ้าไหมเด่นของชาวจังหวัดนครราชสีมา ในสมัยพระเจ้าวรวงศ์ไธสอพยพมาจากประเทศลาวในสมัยนั้นได้มีสงครามเกิดขึ้นชาวบ้านได้หนีสงครามและอพยพมาตั้งรกรากที่จังหวัดนครราชสีมาและได้นำเอาภูมิปัญญาการทอผ้าไหมมาด้วยหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวก็ได้มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และสาวไหมมาทอเป็นเครื่องนุ่งห่มไว้ใช้ในเทศกาลสำคัญโดยเริ่มต้นจากการใช้สีธรรมชาติ เช่น มะเกลือ ขนุนมาย้อมและได้มีการพัฒนาการทอผ้าไหมมาเรื่อย ๆ จากผ้าไหมพื้นธรรมดาเป็นผ้าไหมหางกระรอกเชิงทองซึ่งจะใช้สำหรับผู้มีฐานะดีเท่านั้นผ้าไหมหางกระรอกในปัจจุบันผ้าไหมหางกระรอกจะไม่ค่อยเป็นที่รู้จักกันมากนักเพราะการพัฒนาการทอผ้าไหมได้เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัยตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภคซึ่งจะแตกต่างจากสมัยเดิมที่มีการทอเพื่อไว้ใช้แต่ในปัจจุบันได้มีการทอผ้าไหมเพื่อการจำหน่ายมากขึ้นและยึดเป็นอาชีพหลักของชาวบ้านดูในปัจจุบัน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นมีสภาพคล่องทางเศรษฐกิจมากขึ้น ลวดลายผ้าไหมในปัจจุบันจึงเป็นการทอเพื่อการจำหน่ายทำให้มีลวดลายตามสมัยนิยมมากขึ้นและมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมต่างๆมากมายและมีการพัฒนาลวดลายใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ประเภทของผ้าทอของชาวไทยโคราช ผ้าทอที่พบแบ่งออกเป็นสองยุค ได้แก่ ผ้าทอโบราณ เป็นผ้าที่ทอขึ้นเพื่อเก็บไว้ใช้เอง หรือให้ญาติพี่น้อง ผู้ที่เคารพนับถือใช้ มีลักษณะเป็นผ้าพื้นสีขาว ถ้าย้อมสี สีจะค่อนข้างเข้ม ทอแบบง่าย ๆ ลวดลายไม่สลับซับซ้อน เส้นด้ายที่ใช้ทอเป็นเส้นด้ายที่ได้มาจากฝ้ายแท้ๆ ได้แก่ ผ้าเย็บที่นอน เย็บหมอน ผ้าห่ม ผ้าพื้นใช้เย็บเสื่อ ผ้าถุงผ้าขาวม้า ยาม ผ้าทอไทยโคราช ในปัจจุบันมีเพียงตำบลเดียวที่ยังมีการทอผ้า คือตำบลโคกสูง เป็นการทอเพื่อการค้าเส้นด้ายที่ใช้เป็นเส้นด้ายประดิษฐ์ หรือใยสังเคราะห์ ผ้าทอไทยโคราชในปัจจุบันมี 3 ประเภท คือ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าขาวม้า รูปแบบยังเหมือนเดิม แต่สีสันทันยุคมากขึ้น ลวดลายของผ้าขาวม้าที่พบคือ ลายตาคู่ หรือลายตาสองลอน ลายตาคู่แทรก ลายตาราง , ย่อมลวดลายยังคงแบบเดิมมีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะการใช้สี คือใช้สีอ่อนกว่าเดิมทอ 2 แบบ คือ แบบธรรมดาไม่มีการเข้าเกลียว และแบบเข้าเกลียวเส้นด้าย

เอกลักษณ์และจุดเด่น แหล่งผลิตผ้าไหมที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยมีการทอผ้าไหมขายในอำเภอหลายร้านหลายกลุ่ม มีการจำหน่ายทั้งปลีกและส่งและมีการแปรรูปผ้าไหมเป็นของใช้มากมาย เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป เนคไท กระเป๋าผ้าพันคอ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าไหมสีเส้น เอกลักษณ์ลักษณะเด่นอยู่ที่การใช้เส้นไหมเต็มพิม มีความสวยงาม ซักง่าย รีดง่าย

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผ้าหางกระรอกเป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาของชาวโคราช ที่มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมารุ่นต่อรุ่น แต่ปัจจุบันการใช้ผ้าหางกระรอกกลับไม่ได้รับความนิยมมากนัก อาจเป็นเพราะวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย เมื่อมีความล้ำสมัยเข้ามา คนส่วนใหญ่ก็มักจะหลงลืมวิถีชีวิตแบบเก่า พร้อมเปิดรับวัฒนธรรมแปลกใหม่ และมองข้ามความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้านที่สร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจนหมดสิ้นเช่นกัน ถ้าคนโคราชยังไม่เห็นความสำคัญของผ้าหางกระรอกที่เป็นเสมือนเอกลักษณ์ของโคราช ไม่ช่วยกันอนุรักษ์ฟื้นฟู ในอนาคตต่อไป ผ้าหางกระรอกคงจะสูญหายไปตาม กาลเวลา(<http://www.ryt9.com>)ความสำคัญของผ้าหางกระรอก ซึ่งเห็นถึงเอกลักษณ์ในการแต่งกายของคนโคราช และเคยเป็นคำขวัญของจังหวัดนครราชสีมา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผ้าหางกระรอกให้เป็นที่รู้จักของคนโคราชและจังหวัดต่างๆ ตลอดทั้งจัดให้เป็นผ้าประจำจังหวัดที่สามารถนำไปพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาได้ แนวโน้มการทอผ้าของชาวไทยโคราช ในอนาคต การทอผ้าจะเป็นการทอเพื่อการค้ามากขึ้น การใช้ที่ทอมือจะน้อยลง เพราะกรรมวิธีในการทอค่อนข้างยุ่งยากและช้า นิยมใช้จักรตุ๊ก เพราะทอได้รวดเร็ว ไม่เสียเวลาในการจัดเส้นด้ายขึ้น ลวดลายแบบใหม่ คือ เป็นการทอลายมัดหมี่ ซึ่งนำด้ายขาวมามัด แล้วย้อมสีตามต้องการ ผ้าทอของชาวไทยโคราชไม่ค่อยได้รับความนิยม ราคาค่อนข้างแพง จึงไม่มีใครสืบทอดการทอผ้าแบบเดิม

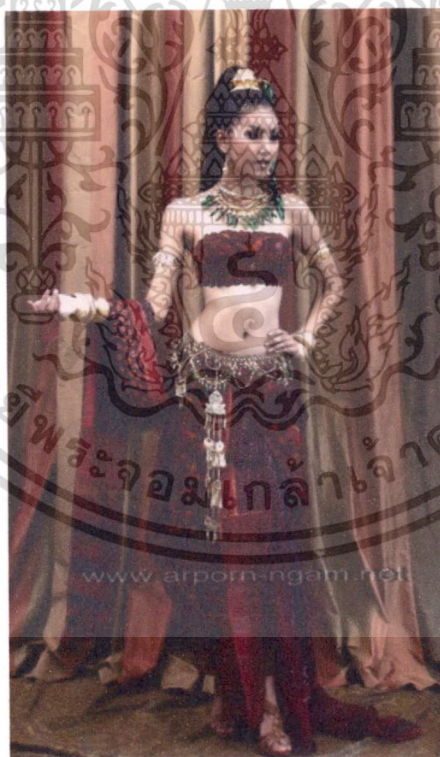
ภาพที่ 2.4 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอก

ที่มา : www.dek-d.com (2554) การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอก

ที่มา : www.dek-d.com (2554)

ภาพที่ 2.6 แสดงภาพผลิตภัณฑ์ผ้าหางกระรอก

ที่มา : www.arporn-ngam.net (2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 แสดงภาพเครื่องมือเครื่องใช้ในการทอผ้าของชาวไทยโคราช

ที่มา : www.sureeporn-thai-silk.com (2554)

ภาพที่ 2.8 แสดงภาพผ้าไหมหางพระรอก

ที่มา : www.sureeporn-thai-silk.com (2554)

ภาพที่ 2.9 แสดงภาพผ้าไหมหางพระรอก

เอกสารนี้ www.sureeporn-thai-silk.com (2554) การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 ด้านสถาปัตยกรรม

ปราสาทหินพิมาย ปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งอยู่ในตัวอำเภอพิมาย ประกอบด้วยโบราณสถานสมัยขอมที่ใหญ่โต และงดงามอลังการนั่นคือ “ปราสาทหินพิมาย” แหล่งโบราณคดีที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ บนพื้นที่ 115 ไร่ ตั้งอยู่ในตัวอำเภอพิมาย ประกอบด้วยโบราณสถานสมัยขอมที่ใหญ่โตและงดงามอลังการนั่นคือ “ปราสาทหินพิมาย” แหล่งโบราณคดีที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ บนพื้นที่ 115 ไร่ วางแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง 565 เมตร ยาว 1,030 เมตร ชื่อ “พิมาย” น่าจะมาจากคำว่า “วิมาย” หรือ “วิมายปุระ” ที่ปรากฏในจารึกภาษาเขมรบนแผ่นหินตรงกรอบประตู ระเบียงคด ด้านหน้าของปราสาทหินพิมาย และยังปรากฏชื่อในจารึกอื่นอีกหลายแห่ง อาจจะเป็นคำที่ใช้เรียกรูปเคารพหรือศาสนาสถานสิ่งที่เป็นลักษณะพิเศษของปราสาทหินพิมาย คือ ปราสาทหินแห่งนี้สร้างหันหน้าไปทาง ทิศใต้ต่างจาก ปราสาทหินอื่นที่มักหันหน้าไปทางทิศตะวันออก สันนิษฐานว่าเพื่อให้หันรับกับเส้นทางที่ตัดมาจาก เมืองยโสธรปุระเมืองหลวงของอาณาจักรเขมรซึ่งเข้าสู่เมือง พิมายทางด้านทิศใต้จากหลักฐานศิลาจารึกและศิลปะ การก่อสร้างบ่งบอกว่าปราสาทหินพิมายคงจะ เริ่มสร้างขึ้นในราวปลายพุทธศตวรรษที่ 16 ในสมัยพระเจ้า สุริยวรมันที่ 1 รูปแบบทางศิลปกรรมของตัวปราสาทเป็น แบบปาปวนซึ่งเป็นศิลปะ ที่รุ่งเรืองในสมัยนั้น โดยมีลักษณะของศิลปะแบบนครวัดซึ่งเป็นที่นิยมในสมัยต่อมาปนอยู่บ้าง และมาต่อเติมอีกครั้งในราวต้นพุทธศตวรรษที่ 18 สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ซึ่งครั้งนั้นเมืองพิมายเป็นเมืองซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอาณาจักรเขมร ปราสาทหินแห่งนี้สร้างเป็นศาสนสถานในพุทธศาสนาเถรวาทโดยตลอด เนื่องจากพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 และพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงนับถือพุทธศาสนาเถรวาทโดยตลอด ปราสาทหินพิมาย สร้างขึ้นระหว่างพุทธศตวรรษที่ 17-18 เพื่อเป็นพุทธสถาน นิคมหายาน โดยสร้างมาก่อน ปราสาทนครวัดหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นต้นแบบสถาปัตยกรรมให้กับ ปราสาทนครวัดในกัมพูชา อย่างไรก็ตามปราสาทหินพิมายมิได้เป็นศาสนสถานประจำรัชกาล ของกษัตริย์กัมพูชา ซึ่งนับถือศาสนาฮินดู แต่เป็นพุทธสถานของชุมชนชาวพุทธ นิคมหายาน ที่ผู้นำ หรือ เจ้าผู้ดูแลเมือง แทนกษัตริย์ กัมพูชา เป็นผู้อำนวยการให้สร้างขึ้น องค์ปราสาทประธานของปราสาทหันหน้าไปทางทิศใต้ ซึ่งเป็นทิศที่ตั้งเมืองพระนคร อันเป็นเมืองหลวงแห่งอาณาจักรกัมพูชา

ปราสาทหินพิมาย ประกอบด้วยองค์ปราสาทองค์ใหญ่ มีกำแพงสี่เหลี่ยมล้อมรอบ มีซุ้มประตูสี่ทิศเป็นคูหาติดต่อกันโดยตลอด กำแพงสร้างด้วยหินทรายสีแดง กำแพงด้านเหนือและด้านใต้ยาว 220 เมตร กำแพงด้าน ตะวันออกและตะวันตกยาว 277.5 เมตร ถัดจากกำแพง เข้ามาเป็นลานกว้าง มีสระน้ำใหญ่อยู่สี่มุม ที่ลานชั้นนอก ใกล้ซุ้มประตูด้านตะวันตกมีซากอาคารสร้างด้วยหิน หลังหนึ่งขนาดกว้าง 25.5 เมตร ยาว 26.5 เมตร ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นสถานที่สำหรับใช้ประโยชน์ อย่างไร ถัดจากลานเข้าไปจะถึงระเบียงคด กำแพงชั้นในเป็นทางเดิน กว้าง 2.35 เมตร เดินทะลุถึงกันได้ตลอด ทั้ง 4 ด้าน หลังคามุงด้วยแผ่นศิลาในลักษณะ คานน้ำหนักกัน เป็นรูปครึ่งวงกลม จากระเบียงคด จะถึงปราสาท 3 องค์ กับอาคาร 1 หลัง ปราสาท 3 องค์ ประกอบด้วย องค์ใหญ่อยู่ตรงกลาง ปราสาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญต์เห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล็กซ้ายขวา องค์ทางซ้ายสร้างด้วยศิลาแลง เรียกว่า "ปราสาทพรหมทัต" อยู่บนฐานรูปสี่เหลี่ยม ย่อมุมกว้าง 14.5 เมตร สูง 11.4 เมตร ปรangk ทางด้านขวาสร้างด้วยหินทรายแดงชื่อ "ปรangkหินแดง" กว้าง 11.4 เมตร สูง 15 เมตร ปรangkใหญ่องค์กลางคือ องค์ปรangkประธานของ ปราสาทหินพิมาย สร้างยกระดับ อยู่บนฐานสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง กว้าง 18 เมตร ความยาวรวมทั้งมุขหน้า

ปราสาทหินพิมายมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจดังนี้

1. สะพานนาคราช เมื่อเข้าไปเยี่ยมชมปราสาทหินพิมายจะผ่านส่วนนี้เป็นส่วนแรกจะเห็นสะพานนาคราช และประติมากรรมรูปสิงห์ ตั้งอยู่ด้านหน้าของซุ้มประตูด้านทิศใต้ ของปรangkประธานซึ่งเป็นส่วนหน้าของปราสาท ทั้งนี้อาจมีจุดมุ่งหมายใน การสร้าง ให้เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการเชื่อมต่อ ระหว่างโลกมนุษย์กับโลกสวรรค์ ตามคติความเชื่อในเรื่อง จักรวาลทั้งในศาสนาฮินดูและศาสนาพุทธ มีลักษณะเป็นรูปกากบาท ยกพื้นขึ้นสูงจากพื้นดินประมาณ 2.50 เมตร ราวสะพานโดยรอบทำเป็นลำตัวพญานาค ซुकอแผ่พังพานเป็นนาคเจ็ดเศียร มีลำตัวติดกันเป็นแผ่น

2. ซุ้มประตู และกำแพงชั้นนอกของปราสาทถัดจากสะพานนาคราชเข้ามาเป็นซุ้มประตูหรือที่เรียกว่า โคปุระ ของกำแพงปราสาทด้านทิศใต้ ก่อด้วยหินทราย มีผังเป็นรูปกากบาทและมีซุ้มประตูลักษณะเดียวกันนี้อีก 3 ทิศ คือ ทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก โดยมี แนวกำแพงสร้างเชื่อมต่อระหว่างกันเป็นผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาวจากเหนือถึงใต้ 277.50 เมตร และกว้างจากตะวันออกไปตะวันตก 220 เมตร

3. พลับพลา ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้ากำแพงชั้นนอก ด้านซ้ายมือของทางเดินเข้าสู่ตัวปราสาท เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เดิม เรียกกันว่า "คลังเงิน" จากตำแหน่งที่ตั้งสันนิษฐานว่าคงเป็นที่พักเตรียมพระองค์สำหรับกษัตริย์ หรือเจ้านาย ชั้นสูง ที่เสด็จมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งเป็นสถานที่พักจัดขบวนสิ่งของถวายต่างๆ จากการขุดแต่งบริเวณนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2511 ได้พบโบราณวัตถุจำนวนมาก มีทั้งรูปเคารพ เครื่องประดับ และเหรียญสำริด เป็นเหตุให้เรียก กันว่า "คลังเงิน"

4. ซุ้มประตูด้านทิศตะวันตก มีทับหลังชิ้นหนึ่งสลักเป็นรูปขบวนแห่ พระพุทธรูปนาคปรกที่ประดิษฐานอยู่เหนือคานหาม

5. ซุ้มประตู และกำแพงชั้นใน ระเบียงคด เมื่อผ่านจากซุ้มประตู และกำแพงชั้นนอกไปก็จะถึงซุ้มประตู และกำแพงชั้นในซึ่งล้อมรอบปรangkประธาน กำแพงชั้นในของปราสาทแตกต่างจากกำแพงชั้นนอก คือ ก่อเป็นห้องยาวต่อเนื่องกันคล้ายเป็นทางเดิน มีหลัง คาคลุม อันเป็น ลักษณะที่เรียกว่า ระเบียงคด มีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความยาวจากเหนือถึงใต้ 80 เมตร และ ความกว้างจาก ตะวันออกถึงตะวันตก 72 เมตร มีทางเดินกว้าง 2.35 เมตร เดินทะลุกันได้ตลอดทั้งสี่ด้านหลังคามุงด้วยแผ่นหิน

6. ซุ้มประตู และกำแพงแก้ว ซุ้มประตูหรือโคปุระ ตั้งอยู่กึ่งกลางของแนวกำแพงแก้ว อยู่ในแนวตรงกันหมดทั้ง 4 ด้าน คือ ทิศเหนือ-ใต้ อยู่ตรง กึ่งกลางของกำแพง ทิศตะวันออก-ตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่อนข้างทางเหนือเล็กน้อย ผนังโดยรอบของซุ้มประตูมีลักษณะเป็นรูป กากบาท จากกำแพงแก้วเข้ามา ด้านในเชื่อกันว่าเป็นดินแดนของโลกสวรรค์อันเป็นที่อยู่ของเทพเจ้า

7. ปรากฏประธาน ตั้งอยู่กลางลานภายในระเบียงคด เป็นศูนย์กลางของศาสนสถาน แห่งนี้ ปรากฏประธานสร้างด้วยหินทรายสีขาว หัองค์ ต่างจากซุ้มประตู(โคปุระ)และกำแพงชั้นใน และชั้นนอกที่สร้างด้วยหินทรายสีแดง เป็นหลัก มีหินทราย สีขาว เป็นส่วนประกอบบางส่วน เนื่องจากหินทรายสีขาวมีคุณสมบัติคงทนดีกว่าหินทรายสีแดง องค์ปรากฏสูง 28 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมไม้สิบสองยาวด้านละ 22 เมตร ด้านหน้ามีมณฑปเชื่อมต่อกับองค์ปรากฏโดย มี ผนวกกัน องค์ปรากฏและมณฑปตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ส่วนด้านอื่น ๆ อีกสามด้านมีมุขยื่นออกไปมีบันไดและ ประตูขึ้นลงสู่องค์ปรากฏทั้งสิ้นด้าน

8. ปรากฏพรหมทัต ตั้งอยู่ด้านหน้าปรากฏประธานเยื้องไปทางซ้ายสร้างด้วยศิลาแลง มีฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุม กว้าง 14.50 สูงประมาณ 15 เมตร สร้างในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ภายในปรากฏพบประติมากรรมหินทรายจำหลักเป็นรูป ประติมากรรมฉลององค์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (จำลอง) ที่เรียกว่า ปรากฏพรหมทัต ก็เพื่อให้เข้ากับตำนาน พื้น เมือง เรื่องทำวพรหมทัตพระเจ้าแผ่นดิน ปัจจุบันกรมศิลปากรได้เก็บรักษาองค์จริงไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พินาย

9. ปรากฏหินแดง ตั้งอยู่ทางด้านขวา สร้างด้วยหินทรายสีแดง กว้าง 11.40 เมตร สูง 15 เมตร มีมุขยื่นออกไปเป็นทางเข้าทั้ง 4 ทิศ เหนือกรอบประตูทางเข้าด้านทิศเหนือมีทับหลังสลักเป็นภาพเล่าเรื่องในมหากาพย์ภารตะตอนภรรณละล้าหมูป่า

10. หอพราหมณ์ เป็นอาคารก่อด้วยหินทรายและศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน กับบปรากฏหินแดง ในปี พ.ศ. 2493 ได้ค้นพบ ศิวลึงค์ สลักด้วยหินทรายจำนวน 7 ชิ้นอยู่ภายในหอพราหมณ์ เชื่อกันว่าอาคารหลังนี้คงเป็นสถานที่ประกอบ พิธีทางศาสนาพราหมณ์ แต่จากรูปแบบและตำแหน่งที่ตั้งเดิมคงเป็นที่ตั้งของบรรณาลัยมากกว่า

11. บรรณาลัย ตั้งอยู่บริเวณลานชั้นนอก ระหว่างกำแพงแก้วและซุ้มประตูระเบียงคด ด้านทิศตะวันตกเป็นอาคาร 2 หลังขนาด เดียวกัน ผนังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายกพื้นสูง ก่อด้วยหินทรายกันเป็นห้องยาวตลอดแนว พบร่องรอยหลุม เสารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เดิมคงเป็นหลังคา เครื่องไม้มุงกระเบื้อง เชื่อกันว่าบรรณาลัยคือสถานที่เก็บรักษาคัมภีร์ อันศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา

ภาพที่ 2.10 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย

ที่มา: อนุรักษ์ฯ พรหมทา (2555)

ภาพที่ 2.11 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย

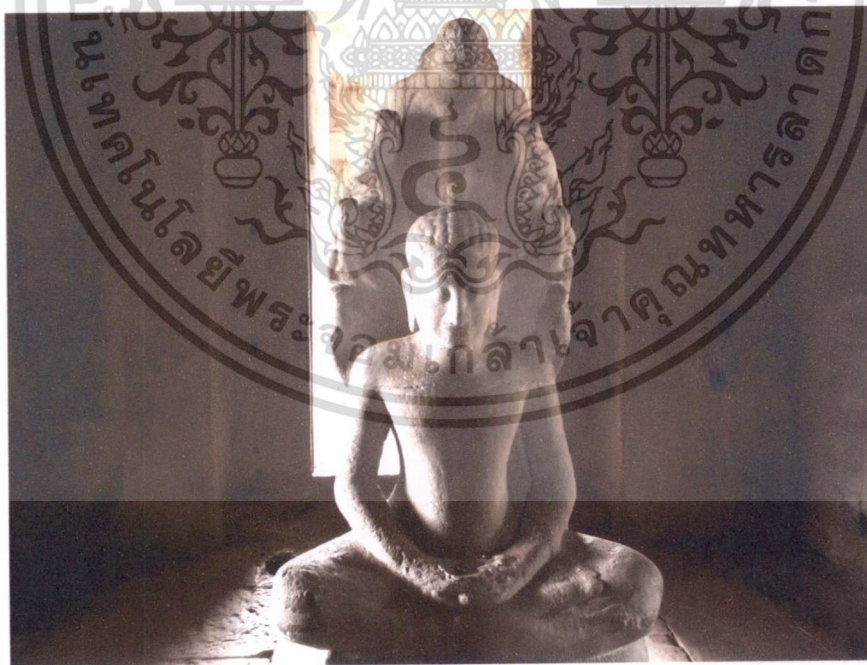
ที่มา: อนุรักษ์ฯ พรหมทา (2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.12 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย

ที่มา: อนุรักษ์ ปรมทา (2555)

ภาพที่ 2.13 แสดงภาพปราสาทหินพิมาย

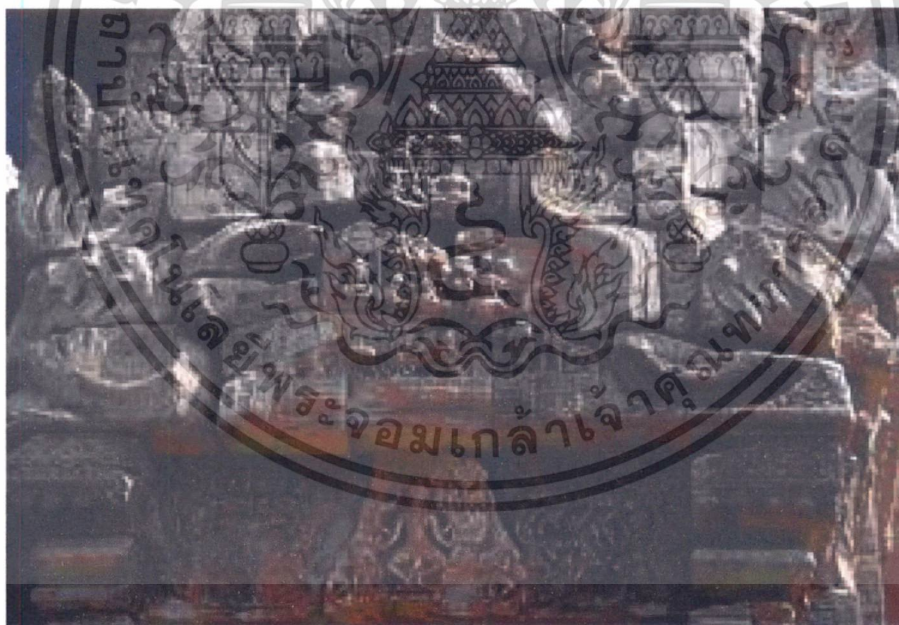
ที่มา: อนุรักษ์ ปรมทา (2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.14 แสดงภาพสะพานนาคราช

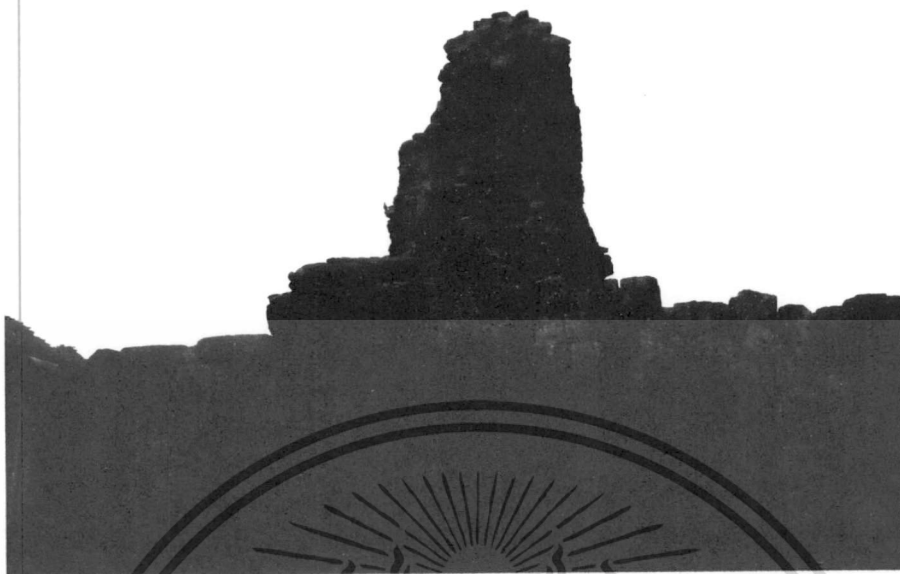
ที่มา: อนุรักษ์กร พรมทา (2555)

ภาพที่ 2.15 แสดงภาพซุ้มประตู หรือโคปุระชั้นนอก

ที่มา: www.dek-d.com (2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.16 แสดงภาพปรังค์หินแดง

ที่มา: ญัฐริกา พรหมทา (2555)

ภาพที่ 2.17 แสดงภาพทับหลังบนปราสาท

ที่มา: www.Lovecondo3@hotmail.com (2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4 แนวคิดเครื่องประดับไทยโคราช

มนุษย์ทุกชาติล้วนมีวัฒนธรรมในการใช้เครื่องประดับมาช้านาน วัฒนธรรมดังกล่าวปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีอันเป็นงานศิลปกรรมตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมการใช้เครื่องประดับนี้ทำให้มนุษย์ในปัจจุบันทราบถึงคุณค่าทางความงาม และคุณค่าทางภูมิปัญญา ที่เกี่ยวกับการแสดงออกเรื่องจิตวิญญาณของชาวเครื่องใช้ที่มีความเป็นสิริมงคลต่อชีวิต รวมถึงฝีมือการประดิษฐ์งานประณีตศิลป์ด้วยเทคนิคโบราณอันลึกซึ้ง สามารถระบุถึงพฤติกรรมการใช้เครื่องประดับของมนุษย์ได้ว่ามีวัตถุประสงค์ทางอุดมคติในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นเพื่อรับใช้บุคคลชั้นสูงหรือฐานานุศักดิ์ของคนในสังคม ทั้งยังรวมถึงงานประติมากรรมทางศาสนา แต่สำหรับยุคร่วมสมัยในปัจจุบัน รูปแบบรวมถึงคติแบบใหม่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายด้านการออกแบบแฟชั่น คุณค่าของเครื่องประดับจึงเผยให้เห็นประโยชน์ที่มีต่อการประดับตกแต่งเรือนร่าง และคุณค่าทางด้านจิตใจสำหรับมนุษย์และสัมผัสได้ง่ายมากขึ้น เนื่องจากเครื่องประดับสามารถแสดงคุณค่าทางความงามในการประดับร่างกาย พิธีกรรม คุณค่าที่มีต่อจิตใจ เป็นความผูกพันอย่างแนบแน่น และเป็นที่ยอมรับมาตั้งแต่โบราณจวบจนปัจจุบัน ในด้านของประเพณีและความเชื่อของไทยโคราช ประเพณีชาวไทยโคราช ก็ไม่ต่างจากชาวไทยกลุ่มอื่นมากนักในเรื่องของความเชื่อดังกล่าว

2.2 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจอัญมณี และเครื่องประดับ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศได้สูงติดอันดับหนึ่ง 1 ใน 10 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ทำรายได้สูงสุดของประเทศไทย ติดต่อกันมานานนับสิบปี โดยร้อยละ 80 ของสินค้าอัญมณี และเครื่องประดับเป็นสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออก ก่อให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก สามารถดึงดูดเงินทุนจากนักลงทุนทั้งในและนอกประเทศ อีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ 20 - 40 ประเภทของเครื่องประดับเครื่องประดับสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

- เครื่องประดับแท้ หมายถึง เครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่า จำพวกทองคำ เงิน แพลทินัม อาจมีลักษณะเป็นเครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่าล้วน(Plain Jewelry) หรือเป็นเครื่องประดับประกอบอัญมณี (Gemset Jewelry)
- เครื่องประดับเทียม หมายถึง เครื่องประดับที่ทำจากโลหะผสม จำพวกทองเหลือง ทองแดง ดีบุก ตะกั่ว สแตนเลส ฯลฯ ซุปเคลือบด้วยทองคำ หรือเงิน หรืออาจประดับหรือไม่ประดับด้วยอัญมณีสังเคราะห์ก็ได้

ปัจจัยในการผลิตเครื่องประดับประกอบด้วย

1. วัตถุดิบ รวมถึงเพชร พลอยสี อัญมณีสังเคราะห์ โลหะกึ่งมีค่า และโลหะมีค่า เช่น

เอกทองคำ เงิน แพลทินัม ทองขาว เป็นต้น งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แร่งงาน ที่รวมถึงช่างออกแบบ ช่างเจียรระไน ช่างทำเครื่องประดับ ช่างเทคนิคที่ควบคุมดูแลการทำงานของเครื่องจักร

3. เครื่องจักรในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ มีทั้งเครื่องจักรที่ไม่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมต้นน้ำ และเครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมปลายน้ำ โดยเฉพาะการทำตัวเรือนของเครื่องประดับ

วิสัยทัศน์ “อัญมณีและเครื่องประดับโลกภายในปี พ.ศ. 2557 : World Gems and Jewelry Center by 2014” ในระยะ 10 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะมีการขยายตัวด้านการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับโดยจากการประมาณการ พบว่า จะมีอัตราการขยายตัวของ การส่งออกเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2551 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี ซึ่งหากเป็นดังนี้แล้ว ในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยจะมีมูลค่าส่งออกสูงถึงประมาณ 125,000 ล้านบาท ซึ่งไทยจำเป็นต้องพัฒนาตัวเองเข้าสู่การผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเพื่อหนีจีน ซึ่งกำลังไล่ตามมา โดยอาศัยค่าแรงราคาถูก

ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2547 – 2557) มีทั้งหมด 7 ยุทธศาสตร์ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีรายละเอียดและแผนปฏิบัติงานในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2547 – 2557) ดังต่อไปนี้

- การพัฒนาแหล่งวัตถุดิบและอุตสาหกรรมต้นน้ำ เพื่อให้เกิดการไหลเข้าสู่ประเทศไทยอย่างไม่มีขาดสายในปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการ โดยใช้มาตรฐานการทูต การเมือง 32 เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศที่มีแหล่งวัตถุดิบให้มีความแน่นแฟ้น ยั่งยืน

- การพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีกระบวนการผลิตที่ได้สามารถผลิตสินค้าได้คุณภาพและมาตรฐานสากลและมีผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับของตลาดบนในระดับโลก

- การพัฒนากำลังคน เครือข่ายการศึกษาและสถาบันเฉพาะทาง ให้มีบุคลากรพอเพียงและมีประสิทธิภาพในทุกระดับงานและให้เครือข่ายสถาบันเฉพาะทางประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- การตลาดและการส่งเสริมการส่งออก ให้มีผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมแสดงสินค้าในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น รวมทั้งสร้างช่องทางตลาดและขยายตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศ และสร้างภาพลักษณ์ความเป็นราชธานีแห่งพลอยสีต่างๆ ภาพลักษณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องสร้างความเชื่อถือในด้านคุณภาพและบริการ จะต้องมีการสนับสนุนด้านวิชาการ และจะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเข้มแข็ง

- การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ไม่มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ แต่เป็นการประสานงานโดยให้ใช้งบประมาณของยุทธศาสตร์ที่ 7 เพื่อการกำหนดการและนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

- การบริหารแผนแม่บทและการพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นหัวใจหลักของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยุทธศาสตร์ทั้งหมดทั้งนี้จะต้องสร้างกลไกในการผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทบรรลุตามเป้าหมาย และสร้างระบบสารสนเทศที่เอื้อแก่การพัฒนาอุตสาหกรรม (ที่มา:บพสรุผู้บริโภครองการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา สาขาอัญมณี และเครื่องประดับ)

- การรักษามาตรฐานและภาพลักษณ์ ให้ผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความเชื่อมั่นในสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยมีมาตรการบังคับใช้มาตรฐานทองและตั้งมาตรฐานพลอย

ภาวะตลาดในประเทศและการส่งออก / นำเข้า

ภาวะตลาดภายในประเทศ ความต้องการของตลาดในประเทศส่วนใหญ่นิยมสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทันสมัย และราคาไม่แพง ดังนั้นผู้ผลิตจึงพยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งด้านการออกแบบ ราคา และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อสนองความต้องการในประเทศมากขึ้น เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศที่มีอัตราที่สูงในแต่ละปี ขณะเดียวกันได้มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐาน ตามที่ตลาดภายในประเทศต้องการจึงทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมพลอย และไข่มุกเข้าใจถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์มากขึ้นกว่าในอดีต และเริ่มมีการรวมกลุ่มการผลิตขึ้นในหลายพื้นที่ ทั้งนี้โดยมีส่วนราชการ คือกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมรวมทั้งองค์กรพัฒนาภาคเอกชนในท้องถิ่น (NGO) เข้ามาให้ความช่วยเหลือ ทำให้ผู้ประกอบการผลิตพลอยและไข่มุกมีความมั่นคงมากขึ้น และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยที่ภาวะต่างๆ จะผันแปรตามภาวะของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเป็นหลัก

ภาวะตลาดต่างประเทศ ตลาดสินค้าพลอย (Gems, Precious and Semi Precious Stone) เดิมแหล่งผลิตพลอยที่สำคัญของโลกมีอยู่ 5 แห่ง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อเมริกาใต้ พม่า ศรีลังกา และไทย แต่จากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการผลิต และการค้าอัญมณี และเครื่องประดับของไทยจึงมีการใช้วัตถุดิบพลอยไปมากมีผลให้พลอยที่ขุดพบในไทยมีน้อยลงมาก แต่ปัจจุบันไทยยังคงเป็นศูนย์กลางการค้าพลอยที่ใหญ่แห่งหนึ่งของโลก เนื่องจากมีความสามารถพิเศษในการหุงหรือเผาพลอยเพื่อเพิ่มคุณภาพของพลอย รวมทั้งฝีมือการเจียรระโนที่เป็นที่ยอมรับของตลาดโลกทั้งนี้สามารถจำแนกตลาดสินค้าพลอยออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. พลอยเนื้อแข็ง (Precious Stone) ได้แก่ ทับทิม ไพลิน เป็นต้น
2. พลอยเนื้ออ่อน (Semi Precious Stone) ได้แก่ เพทาย โกเมน เป็นต้น

การแข่งขันของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในตลาดต่างประเทศแบ่งเป็น 3

ระดับ คือ

1. ตลาดระดับบน (สินค้านี้มีคุณภาพดีและราคาแพง) ไทยยังเป็นรองประเทศอิตาลี และฮ่องกง เนื่องจากประเทศดังกล่าวมีข้อได้เปรียบด้านเทคโนโลยีการผลิต การออกแบบ และการทำตัวเรือน

2. ตลาดระดับกลาง (สินค้านี้มีคุณภาพพอสมควร และมีราคาปานกลาง) เป็นตลาดซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไทยมีจุดแข็งในด้านฝีมือและความประณีตในการเจียรไน นอกจากนี้ค่าแรงงานยังต่ำกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว

3. ตลาดระดับล่าง (สินค้ามีคุณภาพค่อนข้างต่ำ และราคาถูก) ผลิตภัณฑ์จากจีน อินเดีย และศรีลังกา มีบทบาทมากขึ้นในตลาดระดับนี้ เนื่องจากมีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าไทยและประเทศพัฒนาแล้วมาก ทำให้ฐานการผลิตถูกย้ายไปสู่ประเทศดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้ผลิตไทยจะต้องพัฒนารูปแบบ เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับกลางให้มากขึ้น (ที่มา : สถาบันอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ สวอ.) โดยความร่วมมือของชมรมสุลกากรไทย

2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ

2.3.1 เครื่องประดับทอง ในอดีตมีเหมืองทองอย่างกว้างขวางในประเทศไทย แท้จริงคำว่าสยามเป็นไทยเดิมเรียกว่าหมายถึง'ทอง'ในภาษาสันสกฤต; ชาวอินเดียเรียกว่าสุวรรณภูมิ (ที่ดินทอง), และจีน (เพนนินซูล่าทอง) การค้าทองที่ทอดยาวกลับประมาณ 2000 ปีที่ผ่านมาอาจเป็นที่ติดต่อกันครั้งแรกของประเทศไทยมีกับโลกภายนอก สุพรรณบุรี (จังหวัดทอง) ในภาคกลางของประเทศไทยและบริเวณใกล้เคียง (ทองอุฒสมบุรณ์) อาจได้รับการเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมทองคำ

- ทองและพุทธศาสนา ทองมีความสำคัญทางศาสนาสำหรับคนไทย ในวรรณคดีพุทธศาสนาทั้งบาลีและสันสกฤต, พระพุทธรูปที่จะอธิบายว่ามีผิวของทอง ผิวสีทองเป็นสีเบ็ดของ 32 ลักษณะของพระพุทธรูป พระพุทธรูปจำนวนมากในประเทศไทยที่ทำจากทองและแผ่นทองติดอยู่บนพระพุทธรูปเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา พระพุทธรูปใหญ่ที่สุดในโลกเป็นพระพุทธรูปโกลเด้น ตั้งอยู่ในขณะนี้ วัดไตรมิตร ทำจากทองคำบริสุทธิ์และมีน้ำหนักเกิน 5 ตันทำให้มูลค่าประมาณ 61,000,000 \$ เพียงแค่สำหรับทอง งานศิลปะทองมาจากช่างฝีมือในพระราชวังหลวงงานฝีมือได้รับการพัฒนาผ่านวัยและในช่วงระยะเวลา เดินทางจาก (ปัจจุบันคือจังหวัดลพบุรี) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรเขมรในอยุธยา, การปราบดาภิเษกเป็นสมเด็จพระราชินีของทริภุญชัย (ลำพูนจังหวัด) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมมาพร้อมกับ 500 ร้านทอง, เงิน, แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของช่างฝีมือในการสร้างอาณาจักรและความงามเมือง

- ระยะเวลาศรีวิชัย ในระหว่างงวดศรีวิชัย, ช่างทองรู้วิธีที่จะทำให้พอยล์สีทองสำหรับใช้ในทางศาสนาพุทธ เป็นมากขึ้นและรูปปั้นพระพุทธรูปที่ถูกชุบทองของการผลิตเครื่องทอง, ลูกบิดทองได้ทำในภาคใต้และภาคกลางในขณะที่ในช่วงเวลาลพบุรี, วัตถุประสงค์ต่างๆที่ใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาและภาชนะที่ถูกชุบทอง

- สมัยสุโขทัย (1249 -1438) แผ่นแกะสลักที่วัดศรีชุมในสุโขทัย, นิทานชาดกแสดง (ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตก่อนหน้าของประวัติศาสตร์พระพุทธรูป), แสดงตัวเลขการสวมใส่ ประณีตรวมทั้งสร้อยคอและครอบฟันประกอบด้วยจารึกพ่อขุนรามคำแหงพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะช่วยให้การค้าเสรีในเงินทองและแม้ว่าการสวมใส่ทองถูก จำกัด โดยกฎหมาย เพื่อขุนนางและใช้ฟรีของตกแต่งที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษานานาชาติ เมื่อคุณได้เห็นว่าเว็บไซต์นี้เป็นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นตัวหนาได้รับอนุญาตเท่านั้นจากช่วงกลางศตวรรษที่ 19 ภายใต้รัชกาลที่วิ ในช่วงสมัยสุโขทัย, ทองมากขึ้นถูกตีเป็นแผ่นบางแบนเพื่อให้ครอบคลุมรูปปั้นพระพุทธรูปและช่างทองรู้วิธีการ รูปปั้นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ตัวอย่างเช่น มุนีและ ฟอยล์สีทองถูกนำมาใช้กับแผ่นทองแดงและอื่น ๆ รูปปั้นพระพุทธรูปโลหะ เครื่องประดับถูก แต่ง่ายเรียบและมีการออกแบบที่น้อยที่สุด ทองและกล่อกับแบบจำลองขนาดเล็กของเจดีย์ที่ทำจากทองคำที่มีพระธาตุได้รับการพบ เครื่องทองถูกหายาก

- สมัยอยุธยา (1350 -1767) ในระหว่างงวดอยุธยา, ทองมีบทบาทสำคัญในการก่อสร้างของพระพุทธรูปปั้นวัดและสถานที่มากเพื่อที่จะได้รับการพิจารณาเป็นยุคทองของทองคำ ฟอยล์สีทองถูกนำมาใช้เพื่อให้ครอบคลุมยอดของพระราชวังเจดีย์และ บนสันเขาหลังคาและรูปปั้นพระพุทธรูป โดยมีระยะเวลา เป็นจุดสูงของการออกแบบเครื่องประดับทองไทย " นิโคลัส การเขียนภาษาฝรั่งเศสสมัยชัณนาริเยซุติตในศตวรรษที่ 17 ปลายมีความว่า"สยามช่างทองมีฝีมือแทบจะไม่น้อยกว่าพวกเรา. พวกเขาทำให้หลายพันคนของเครื่องประดับทองและเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งเป็นวัตถุที่หรูหราที่สุดในโลก. ไม่มีใครสามารถ ประณีตมากขึ้นกว่าที่พวกเขาไม่ทำลวดลายเป็นเส้นการทำงานที่ตึกว่า. พวกเขาใช้ตะกั่วบัดกรีน้อยมากสำหรับพวกเขาจึงมีฝีมือในการผูกพันร่วมกันและการตั้งค่าขึ้นส่วนของโลหะว่าเป็นเรื่องยากที่จะเห็นข้อต่อ"

- งานทองใต้ ภายใต้รัชกาลที่ในกรุงเทพฯหลังจากพ่ายแพ้ที่อยุธยาและนักทองเที่ยวชาวต่างชาติบ่อยสังเกตความกระตือรือร้นของคนไทยที่ร่ำรวยสำหรับประดับทอง ยังมีมีความกระตือรือร้นมากที่สุดมีอาจเล่นส่วนหนึ่งในการลดลงของทองแบบดั้งเดิมของไทยสำหรับในช่วงศตวรรษที่19 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าได้กลายมาเป็นพระมหากษัตริย์คนแรกที่ได้เดินทางไปต่างประเทศจำนวนของอัญมณีที่ชาวต่างชาติตั้งสาขาในกรุงเทพฯรวมทั้ง ช่างทองผู้อพยพชาวจีนให้กับลูกค้าที่มีรสนิยมการกลั่นน้อยกว่า "สำหรับนักทองที่เยอรมนี เขียนในปี 1888 : "การผลิตของทองและเครื่องประดับเงินซึ่งเป็น ดำเนินการในขอบเขตขนาดใหญ่ในกรุงเทพฯ มีทั้งอยู่ในมือของจีน."

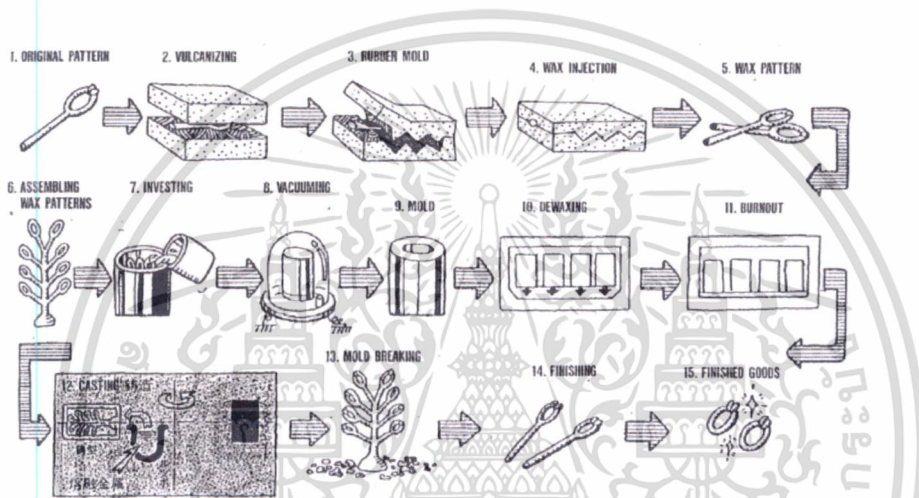
- อุตสาหกรรมราคาทองวันนี้ราคาทองวันนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับของไทยซึ่งคือการส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของราชอาณาจักรที่สองสถานที่ที่ทองเที่ยวส่งออกหลัก คือฮ่องกง, ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาเครื่องเพชรพลอยการส่งออก แต่เป็นส่วนใหญ่อัญมณีตั้งโดยใช้ 10, 14 และ 18 กระรัตการตั้งค่าทอง ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับรายใหญ่อันดับสองในโลกส่งออกอย่างเป็นทางการ 100 พันล้านบาทมูลค่าของเครื่องประดับในแต่ละปีถึงแม้ว่าตัวเลขนี้อาจ ขนาดที่แท้จริงของอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจะลักลอบนำออกจากประเทศเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ราชอาณาจักรนำเข้า 100 ตันทองปีที่เฉลี่ย รูปที่สามารถไปถึง 150 ตันในช่วงเศรษฐกิจเฟื่องฟู ประมาณ ของการนำเข้ามีการ มี 60 ทองค้าส่งในเขตกรุงเทพฯและ 3 ช้างนอกมี ประเทศไทยมีประมาณ 6000 ร้านทองขนาดเล็ก เหมืองทองจะหมด แต่ตอนนี้การค้นพบล่าสุดได้ทำที่พิจิตร เป็นเจ้าของของออสเตเลีย งบการเงินรวมของ บริษัท ย่อย อัคร

เอกร้านนี้เป็นการค้นพบล่าสุดได้ทำที่พิจิตร เป็นเจ้าของของออสเตเลีย งบการเงินรวมของ บริษัท ย่อย อัคร
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของไทยการทำเหมืองแร่ t เขาซาตรีเหมืองเป็นหนึ่งในต้นทุนต่ำสุดของโลกและการดำเนินงานมีกำไรมากที่สุด

2.3.2 กรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ

การออกแบบ การทำต้นแบบหรือแบบแม่พิมพ์ การทำงานหล่อจะต้องเริ่มต้นที่การออกแบบทุกครั้ง และเมื่อได้แบบงานตามที่ต้องการแล้วจะต้องสร้างต้นแบบเพื่อนำไปทำแม่พิมพ์อย่างต่อเนื่อง นักออกแบบจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านงานหล่อเป็นอย่างดีมาก่อนเพื่อที่จะได้เข้าใจในทุกๆ ขั้นตอนของการทำงานซึ่งจะนำเอาความรู้และประสบการณ์จากการเคยทำงานหล่อมาช่วยในการทำงานออกแบบ เพื่อให้ได้แบบที่ดีมีคุณภาพตามที่ต้องการ

ภาพที่ 2.18 แสดงภาพขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับ

ที่มา : training@gemopis.com (2554)

ภาพที่ 2.19 แสดงภาพการร่างแบบด้วยมือและนำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบ

ที่มา : ปกรณ์ โพธิ์แสงดา (2554) การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบจะเริ่มต้นด้วยการร่างแบบด้วยมือ ก่อนที่จะนำไปสร้างต้นแบบด้วยโลหะ ปัจจุบันได้พัฒนานำเอาคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบ และสามารถ ส่งโปรแกรมไปยังเครื่องจักรให้ขึ้นรูปงานออกมาตามที่ต้องการ วิธีนี้สามารถช่วยการทำงานออกแบบให้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.20 แสดงชุดคอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ

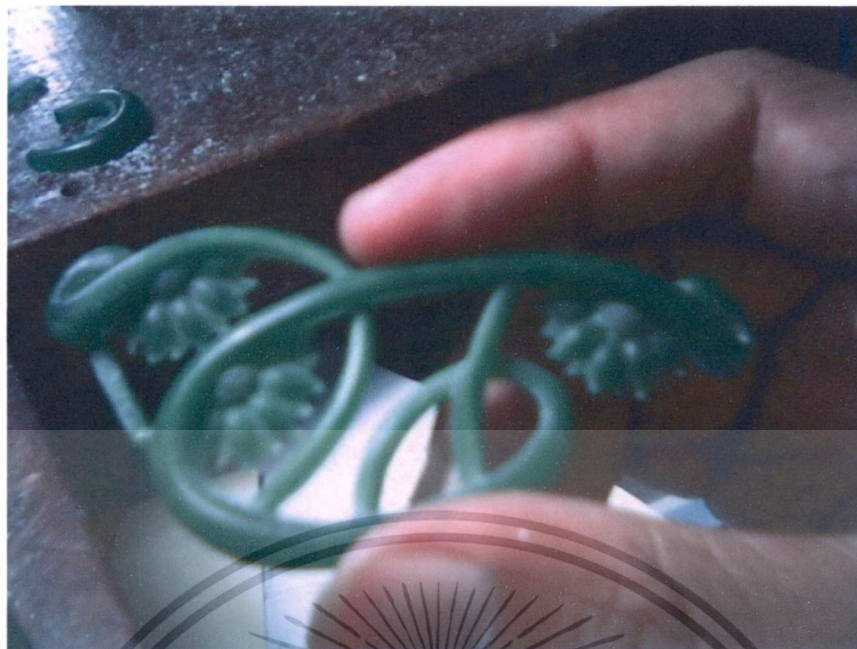
ที่มา : ณัฐริกา พรหมทา (2555)

ภาพที่ 2.21 แสดงภาพการทำต้นแบบเทียน

ที่มา : ปกรณ์ โปธแสงดา (2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

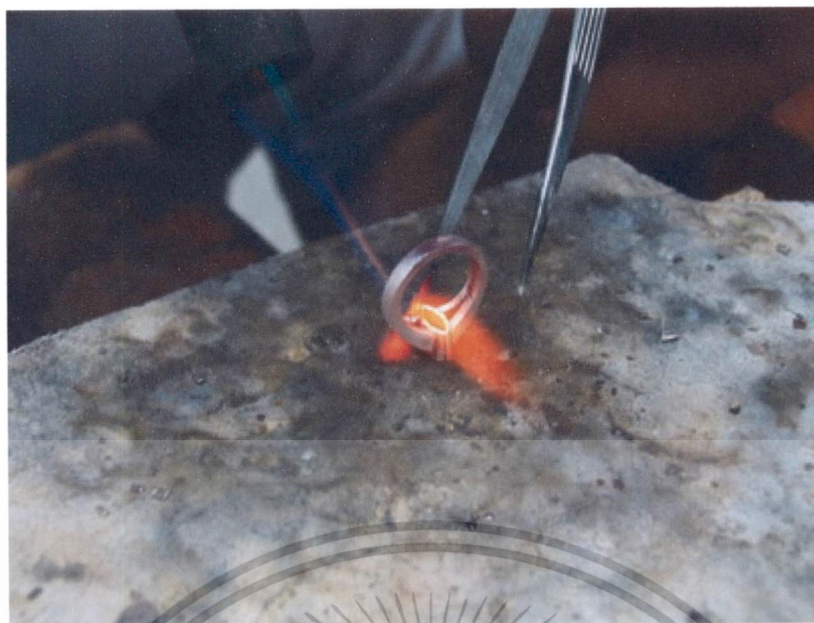

ภาพที่ 2.22 แสดงภาพต้นแบบเทียน

ที่มา : ปกรณ์ โพธิ์แสงดา (2554)

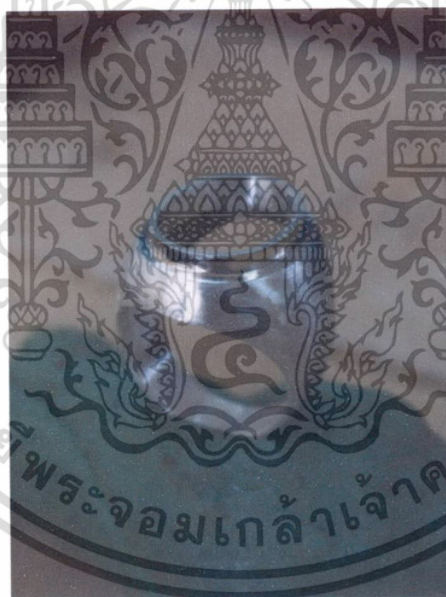
การทำแม่พิมพ์ด้วยโลหะ เมื่องานออกแบบเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างต้นแบบ หรือ เรียกว่าการทำแม่พิมพ์ วัสดุที่ใช้ทำแม่พิมพ์ส่วนมากจะทำด้วยโลหะ หรือ ถ้าจำเป็นต้องใช้วัสดุชนิดอื่นอย่างน้อยจะต้องสามารถทนความร้อนที่ระดับอุณหภูมิประมาณ 190 องศาเซนเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่ใช้ในขั้นตอนการอัดพิมพ์ยาง โลหะที่นำมาใช้ทำแม่พิมพ์ส่วนมากจะ ใช้เงินผสมนิกเกิล ซึ่งจะมีความแข็งแรงสูง ส่วนแม่พิมพ์ที่ทำจากเงินบริสุทธิ์ จะอ่อน ซึ่งเวลาใช้งานจะเสียรูปได้ง่าย ทนแรงขีดข่วนไม่ได้ดีทำให้ดูแลรักษายาก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะผิวของแม่พิมพ์จะต้องเรียบไม่มีตำหนิ การสร้างแม่พิมพ์จะต้องเผื่อขนาดให้โตกว่าขนาดจริง 5-7 เปอร์เซ็นต์ เป็นการเผื่อการหดตัวของโลหะและการตกแตงผิวขั้นสุดท้าย ผิวขั้นสุดท้ายจะต้องเตรียมผิวให้เงาเรียบ โดยวิธีการขัดเงาหรือ อาจจะต้องนำไปชุบเคลือบผิวด้วยทองขาวหรือโครเมียม เพื่อความสวยงามและทนต่อการขีดข่วน ส่วนประกอบของตัวแม่พิมพ์ นอกจากตัวแม่พิมพ์แล้ว จะต้องสร้างก้นติดมาด้วย ซึ่งก้นจะทำหน้าที่ในการเป็นรูเท รูเข้าของโลหะเหลว ขนาดของรูเข้าทางน้ำโลหะจะต้องเหมาะสม ไม่เล็กและใหญ่เกินไป ถ้าเล็กจะทำให้ไม่แข็งแรง และการไหลเข้าของน้ำโลหะไม่สะดวก และถ้าโตเกินไปจะทำให้สิ้นเปลืองเนื้อโลหะ และเสียเวลาในการตัดแต่ง แม่พิมพ์โลหะพร้อมก้นรูเข้า(A) ขนาดเล็กไป (B) ขนาดพอดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.23 แสดงภาพการขึ้นรูปต้นแบบโลหะ

ที่มา : ปกรณ์ โพธิ์แสงดา (2554)

ภาพที่ 2.24 แสดงภาพต้นแบบโลหะ

ที่มา : ปกรณ์ โพธิ์แสงดา (2554)

การทำแม่พิมพ์ยาง นำเอาแม่พิมพ์ที่เสร็จแล้วมาอัดเข้ากับยางทำแบบพิมพ์ ด้วยเครื่องอัดพิมพ์ยาง ยางทำแบบจะถูกตัดเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมขนาดพอดีกับบล็อกอลูมิเนียม วางซ้อนกันหลายๆชั้น ให้แบบพิมพ์อยู่ระหว่างกลางปะกบด้วยแผ่นยางดิบทั้งด้านบนและด้านล่าง แผ่นยางดิบจะหลอมละลายติดกันด้วยแรงดันอัดและอุณหภูมิของเครื่องอัด ซึ่งอุณหภูมิที่ใช้อยู่ระหว่าง 150-160 องศาเซลเซียส ใช้เวลาอบประมาณ 45 นาที หลังจากนั้นนำออกมาแช่น้ำให้เย็น ก่อนที่จะนำมาผ่าออกเป็นสองซีกเพื่อเอาแม่พิมพ์ออก ซึ่งจะได้โพรงแบบพิมพ์ยางมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่พิมพ์ วิธีการแยกพิมพ์ยางออกเป็นสองส่วนสามารถทำได้ 2 แนวทาง คือ

1. การผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด

ภาพที่ 2.25 แสดงการผ่าพิมพ์ยางด้วยใบมีด

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

2. การทำหน้าผั่วด้วยแปรงแห้งหรือน้ำมันซิลิโคน ก่อนที่จะนำไปอัดและทำให้ยางหลอมในเครื่องอัดพิมพ์ยาง

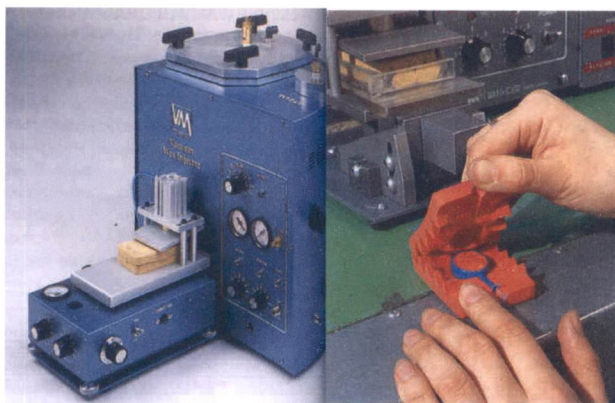

ภาพที่ 2.26 แสดงก่อนที่จะนำไปอัดและทำให้ยางหลอมในเครื่องอัดพิมพ์ยาง

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การทำหุ่นขี้ผึ้งจากแม่พิมพ์ยาง นำขี้ผึ้งที่จะใช้ในการทำหุ่นตัมในหม้อต้มหรือเครื่องฉีดเทียนหรือขี้ผึ้ง ซึ่งอุณหภูมิที่ใช้ในการหลอมขี้ผึ้งประมาณ 60-80 องศาเซนเซียส ซึ่งอุณหภูมิขึ้นกับชนิดของขี้ผึ้งที่ใช้ อุณหภูมิที่ใช้จะต้องไม่ให้สูงและต่ำเกินไปสังเกตได้จากการสัมผัสหรือดูลักษณะการเกาะติดพิมพ์ยางก่อนฉีดจะต้องโรยแป้ง หรือซิลิโคนที่ผิวพิมพ์ยางก่อนเพื่อป้องกันไม่ให้เทียนติดพิมพ์ยางสามารถแกะออกได้ง่ายเมื่อเทียนหลอมละลายและอุณหภูมิได้ที่แล้วจึงฉีดเข้าไปในพิมพ์ยางจนเต็มแล้วนำมาปล่อยให้เทียนแข็งตัวสมบูรณ์ ดีแล้วจึงแกะเอาแบบเทียนออก

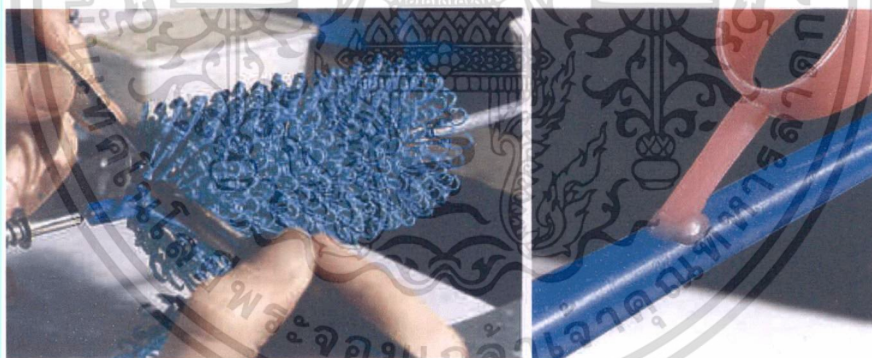
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.27 แสดงการฉีดเทียน

ที่มา :สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การติดต้นเทียน ก่อนการติดต้นเทียนจะต้องหล่อแท่งล้าต้นก่อนเพื่อใช้เป็นที่ยึดของแบบเทียนที่ฉีดออกมา ขนาดและความสูงควรเป็นไปตามมาตรฐานที่นิยมใช้กันทั่วไป โดยควบคุมที่ความสูงให้ความสูงของต้นเทียนต่ำกว่ากระบอกเหล็กประมาณ 1 นิ้ว แบบเทียนที่ฉีดออกมาได้ จะต้องผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบ หากมีข้อบกพร่องหรือมีตำหนิจะต้องทำการซ่อมหรือแก้ไข หากมีชิ้นใดที่มีจุดบกพร่องมากและมีขนาดโตเกินกว่าที่จะแก้ไขควรคัดทิ้งไป เพราะหากนำมาใช้ทำแบบต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้ชิ้นงานหล่อที่ไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 2.28 แสดงการติดต้นเทียน

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การติดต้นเทียนแบบเทียนจะนำมาติดโดยรอบต้นโดยใช้หัวแรงไฟฟ้าช่วยในการประสาน หรือใช้ชุดหม้อพินลนไฟตะเกียงแอลกอฮอล์ เมื่อติดต้นเสร็จแล้วก่อนที่จะนำไฟสวมประกอบเข้ากับกระบอกเหล็ก ให้ล้างต้นเทียนด้วยน้ำยาล้างจำพวกเบ้งและซิลิโคนออก ซึ่งน้ำยาล้างจะทำหน้าที่เคลือบผิวเทียนให้เรียบเงาทำให้ผิวงานหล่อที่ได้มีคุณภาพดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.29 แสดงการผสมปูนพาสเตอร์และการเทหุ้มผิวต้นเทียน

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การผสมปูนพาสเตอร์และการเทหุ้มผิวต้นเทียน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้เวลาความระมัดระวังเป็นพิเศษเพราะถ้าเตรียมการไม่ถูกต้องอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นมาได้ ปูนที่ใช้ถ้างานคุณภาพสูงควรเลือกใช้ปูนที่มีคุณภาพและมีความละเอียดมากๆ การกำหนดส่วนผสมของปูนพาสเตอร์กับน้ำ มีดังนี้คือ ปูน 100 กรัม ต่อน้ำ 38 ซม³ ถ้าเป็นน้ำกลั่นให้ใช้อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส โดยจะต้องควบคุมเวลาในระหว่างผสมน้ำดังนี้

- ใช้เวลาในการเทน้ำผสมลงในปูนให้แล้วเสร็จใน 1 นาที
- 3 นาทีต่อมาใช้ในการคนปูนด้วยเครื่องผสมปูน หรืออาจจะใช้เครื่องตีไข่ โดยเริ่มจากความเร็วรอบช้าๆไปหาความเร็วรอบสูง และลดความเร็วลงเมื่อใกล้ครบ 3 นาที
- 2 นาทีต่อมานำปูนผสมน้ำมาเข้าเครื่องโดอากาศออก
- 1 นาทีต่อมา สำหรับการเทปูนลงในกระบอบอกต้นเทียน
- 3 นาทีสุดท้ายเป็นการเอากระบอบอกเทียนเทปูนจนเต็มเข้าไปในเครื่องดูดอากาศอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ปูนที่อยู่ในกระบอบอกไม่มีอากาศแทรกตัวอยู่ภายใน รวมเวลาทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน 10 นาที ปูนที่ดีจะต้องแข็งตัวสมบูรณ์ภายใน 2 นาทีหลังจากที่การผสมและเทแล้วเสร็จ

ภาพที่ 2.30 แสดงขั้นตอนในการเทน้ำผสมลงในปูน

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.31 แสดงขั้นตอนในการเทน้ำผสมลงในปูนใส่ในกระบอกให้ปูนแข็งตัวสมบูรณ์
ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

ละลายเทียนออกจากกระบอกปูนปาสเตอร์ เมื่อเทปูนเต็มกระบอกแล้วทิ้งไว้ประมาณ 2 ชั่วโมง ก็จะแห้งสนิท จากนั้นนำเข้าเตาอบเพื่อให้เทียนละลายออกจากกระบอกปูน โดยทั่วไปใช้อุณหภูมิในเตาอบ 200 องศาเซลเซียส โดยใช้เวลาประมาณ 1.30 ถึง 1 ชั่วโมง

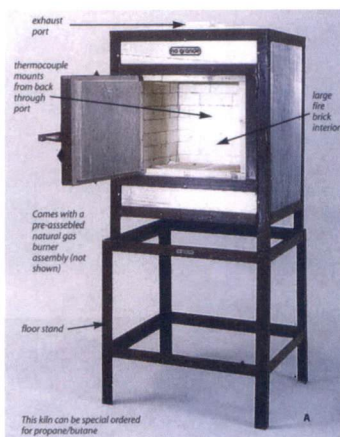

ภาพที่ 2.32 แสดงตู้อบกระบอกปูนปาสเตอร์

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

อบกระบอกปูนปาสเตอร์ นำกระบอกปูนที่อบให้เทียนละลายออกหมดแล้วเข้าไปในเตาอบอุณหภูมิสูงโดยปรับระดับอุณหภูมิให้เพิ่มขึ้นแบบขั้นบันได จากต่ำไปหาสูง การอบครั้งนี้เพื่อปรับระดับอุณหภูมิของกระบอกปูนไม่ให้ต่ำจนเกินไป เพื่อไม่ให้ระดับความแตกต่างของอุณหภูมิของโลหะเหลวกับแบบปูน มีความแตกต่างกันจนเกินไป อุณหภูมิที่ใช้ประมาณ 400 – 450 องศาเซลเซียส เวลาที่ใช้ในการอบประมาณ 8 ชั่วโมง

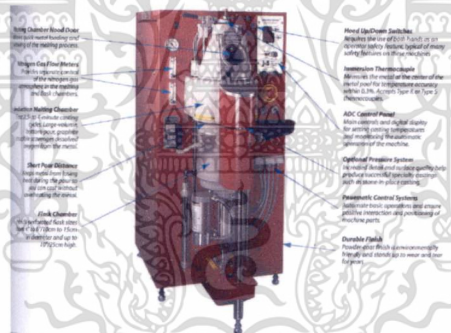
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.33 แสดงการหลอมโลหะ

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การหลอมโลหะ การหลอมสามารถทำได้โดยการใช้เตาหลอม สำหรับวิธีการแบบเดิมสำหรับการหล่อเหียงคือการหลอมโดยใช้หัวเชื่อมแก๊สเผาโลหะให้หลอมละลายโดยตรงซึ่งจะทำให้ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมได้ และน้ำโลหะอาจมีสิ่งเจือปนในระหว่างทำการหลอม ถ้าหากคุณภาพน้ำโลหะไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อชิ้นงานหล่อที่ได้

ภาพที่ 2.34 แสดงการเทหล่อ

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การเทหล่อ หลังจากทีโลหะหลอมละลายอุณหภูมิได้ที่แล้ว ใช้คีบคกระบอบกปูนที่อยู่ในเตาอบออกจากเตาซึ่งในขณะนั้นจะมีอุณหภูมิประมาณ 450-500 องศาเซนเซียส นำมาวางเข้ากับเครื่องหล่อเหียง พร้อมเบ้าที่จะรองรับน้ำโลหะซึ่งถูกอบให้มีอุณหภูมิใกล้เคียงกับน้ำโลหะ จากนั้นนำโลหะเหลวเทลงในเบ้าที่ประกอบไว้ที่เครื่องเหียง เมื่อเทเสร็จแล้วเปิดเครื่องเหียงทำงาน เพื่อเหียงเอาน้ำโลหะเข้าไปในเบ้าหลอม ซึ่งจะใช้เวลาในการเหียงทั้งสิ้นประมาณ 30 วินาที – 1 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.35 แสดงขั้นตอนการที่จะล้างปูนออกและทำความสะอาด

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

การล้างปูนและทำความสะอาดในขั้นตอนนี้ก่อนที่จะล้างปูนออกปล่อยให้กระปุนเย็นตัวลงและให้โลหะแข็งตัวสมบูรณ์ โดยทิ้งไว้ประมาณ 3 – 4 นาที ถ้านานกว่านี้ หรือเย็นจนเกินไป จะทำให้ล้างปูนออกจากกระบอกยาก เมื่อได้เวลา ใช้คีมคีบกระบอกปูนไปจุ่มลงในน้ำ ปูนจะหลุดออกมา โดยง่าย จากนั้น นำไปล้างด้วยเครื่องฉีดล้างปูนแรงดันสูง จะทำให้ปูนที่ติดอยู่ตามซอกมุม แคลๆหลุดออกหมด

การล้างชิ้นงานด้วยสารเคมีขั้นตอนนี้เป็นการทำความสะอาดผิว ซึ่งมีสารเคมีหลายชนิดให้เลือกใช้แตกต่างกันไปดังนี้

- การล้างด้วยกรดกัดแก้ว เพื่อให้เศษปูนที่เกาะตามผิวและซอกมุมแคลบอยู่หลุดออกไป โดยมีอัตราส่วนผสมดังนี้ คือ กรดกัดแก้ว 1 ส่วน ต่อ น้ำ 100 ส่วน

- การล้างด้วยกรดกำมะถันผสมกับดินประสิว เพื่อกัดผิวโลหะงานออก โดยใช้อัตราส่วนผสม ดังนี้ คือ กรดกัดแก้ว 1 ส่วน ต่อ ดินประสิว 2 ส่วน ต่อ น้ำ 10 ส่วน

- การล้างชิ้นงานด้วยกรดโครมิกผสมกับน้ำ เป็นการล้างงานขั้นสุดท้าย เพื่อช่วยให้ผิวของชิ้นงานสะอาดเป็นเงามันสวยงาม มีอัตราส่วนผสมดังนี้ คือ กรดโครมิก 1 กรัม ต่อ น้ำ 100 ซีซี

การตัดแต่ง ขั้นตอนนี้เป็นการตัดแต่งเอาเฉพาะงานหล่อออกจากส่วนที่เป็นกึ่งก้านรู เทรูลัน และรวมไปถึงขั้นตอนการตะไบแต่งผิวส่วนที่ไม่เรียบออกไป

ภาพที่ 2.36 แสดงขั้นตอนการตัดแต่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของสถาบันการช่างเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขัดผิวโลหะแข็งขั้นสุดท้าย เป็นขั้นตอนการขัดเงาโดยใช้ล้อขัดผ้าสักหลาด โดยใช้ยาขัดเงา เรียกว่า ยาแดง ยาขาว ซึ่งจะทำให้ผิวเรียบเงาวาว สวยงาม

ภาพที่ 2.37 แสดงขั้นตอนการขัดเงาโดยใช้ล้อขัดผ้าสักหลาด

ที่มา : สุรียา โชคสวัสดิ์ (2554)

2.4 หลักการออกแบบเครื่องประดับ

2.4.1 การออกแบบเครื่องประดับ รุช นิโวล่า (Ruth Nivola) ได้กล่าวถึงการออกแบบเครื่องประดับไว้ว่า "การออกแบบเครื่องประดับเป็นการทำสิ่งที่สวยงามด้วยตนเอง แม้จะทำจากวัสดุที่ไม่มีราคายังดีกว่าเพชรที่ออกแบบอย่างมีรสนิยมนำ"

- ก่อนอื่นนักออกแบบจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์โดยส่วนร่วมเมื่อมองส่วนรวมทั้งหมดงานจะมีลักษณะเป็นเอกภาพแม้จะใช้วัสดุที่แตกต่างกันก็ตาม ไม่รู้สึกแบ่งแยก
- ก่อนอื่นเมื่อพบสิ่งใดที่มีความประทับใจ ให้ถามตัวเองก่อนว่า ทำไม่จึงชอบ อะไรคือจุดดลใจ ประทับใจ ให้เกิดความชอบใจในสิ่งที่มองเห็นนั้น เป็นรูปทรง พื้นผิว หรือเส้นรอบนอก หรือความเรียบง่ายในรูปทรง ความหรูหรา สีสนั หรือความมีค่าของวัสดุที่ทำให้เวลาสำหรับตัวเองที่จะศึกษาสิ่งที่ชอบนั้น และเริ่มหัดที่จะขีดเขียนสเกตภาพเกี่ยวกับเครื่องประดับ โดยยึดแนวทางที่เคยเห็น และชอบก่อน และค่อยๆ ดัดแปลง แก้ไข ไปเรื่อยๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ความงามทางด้านการออกแบบเป็นแนวทางประสบการณ์จากการได้ดูมาก ค้นคว้ามาก จะช่วยให้ เข้าใจง่ายขึ้น อย่าฝืนความรู้สึกเมื่อรู้ตัวว่าเบื่อหน่ายงานที่ทำโดยปราศจากใจรักไม่อาจถึงจุดมุ่งหมายที่ดีได้

- นักออกแบบที่ดีต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความฉับไวทางความคิดทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมรู้จักนำหลักพื้นฐานความของงามทางศิลปะมาช่วยสร้างแบบ
- ความแตกต่างของการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันและเครื่องประดับในอดีต จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องรูปทรง วัสดุที่นำมาใช้ เครื่องประดับในอดีตการออกแบบจะมีความหรูหรา โครงสร้างซับซ้อน วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่ เป็นวัสดุที่มีราคาแพง มีความประณีต และละเอียดอ่อนอย่างชัดเจน เป็นงานที่ต้องใช้ความประณีตอย่างจริงจัง ส่วนงานเครื่องประดับ ในปัจจุบันรูปทรงเรียบง่าย รูปแบบสัมพันธ์กับวัสดุและโครงสร้าง มีความสำคัญมากกว่าลวดลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าปลีกย่อย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 แนวทางการออกแบบที่ใช้รูปแบบต่างๆ ในการออกแบบ เครื่องประดับแต่ละชิ้น ก่อนจะกล่าวถึงแนวทาง การออกแบบที่ใช้รูปแบบต่างๆ ที่จัดไว้หรือเลือก ว่างค์ประกอบต่างๆ ที่จะนำมาใช้บนชิ้นงาน นั้นก็ควรคำนึงถึงด้วย ประเภทของวัสดุที่จะนำมาใช้ เริ่มตั้งแต่ จะใช้โลหะ อโลหะ วัสดุอื่นๆ เช่น ไม้ พลาสติก หนัง เซรามิค ยาง ขนสัตว์สังเคราะห์ เป็นต้น อัญมณีที่ใช้ประดับ อินทรียวัตถุต่างๆ เช่น มุก ปะการัง เขาสัตว์ เปลือกหอย กระดองสัตว์ หรือหินต่างๆ (Rock Mineral) กรรมวิธีการผลิต โดยสังเขป จะเลือกใช้อะไรบ้าง เช่น ประเภทการฝังอัญมณี เลือกรูปทรงการ เจียรระไน ของอัญมณีที่ต้องการ แกะสลักแบบที่ต้องการสีสันของอัญมณีหรืออินทรียวัตถุหรือหินสี ต่างๆ พื้นผิวควรจะเป็นอย่างไร การแกะสลัก ฯลฯ เทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้กับชิ้นงาน เช่น การลงยา (Enameling) การชุบสีของโลหะ การย้อมดำบนโลหะ เป็นต้น และถ้าขาด องค์ประกอบเหล่านี้ การ ออกแบบ การผลิตเครื่องประดับ ก็จะไม่เกิดขึ้นเมื่อชิ้นงานแต่ละชิ้น ได้ออกแบบและผลิตเสร็จจุล่ง ไป จะนำมาคิดสรรในกลุ่มการออกแบบที่ได้แบ่งแยก ไว้ตามการออกแบบเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปทรงแบบเรขาคณิต (Geometric Form) ในการออกแบบเครื่องประดับที่มีการนำรูป เหลี่ยมต่างๆ ที่เรารู้จักเป็นอย่างดี เช่น กลุ่มของรูปทรงเหลี่ยม ได้แก่ สี่เหลี่ยมจัตุรัส, สี่เหลี่ยมผืนผ้า, สี่เหลี่ยมคางหมู, สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน, หกเหลี่ยม, แปดเหลี่ยม, สามเหลี่ยม กลุ่มของรูปทรงกลม, ทรงรี, ทรงหยดน้ำ กลุ่มรูปทรงลูกบาศก์ ได้แก่ ทรงกระบอก, ทรงกรวยและยังรวมถึงเส้นตรง เส้นโค้ง ต่างๆ รูปแบบการออกแบบเครื่องประดับ แบบแบน (Flat) แบบสองมิติ (Two Dimension) แบบ สามมิติ (Three Dimension) เมื่อเสร็จสิ้นการออกแบบ รวมไปถึงการผลิต เป็นชิ้นงานแล้ว ยังคงเค้า โครงโดยรวม เป็นรูปทรงเรขาคณิต ถ้าจะกล่าวถึงหลัก คณิตศาสตร์ เมื่อนำรูปแบบ และเส้นต่างๆ ที่ ได้กล่าวไว้ข้างต้น มาแบ่งเป็นสองส่วน จะได้สัดส่วนที่เท่ากัน จะใช้เป็น หลักเกณฑ์ข้อหนึ่งขึ้นนั้นๆ เข้าไว้ในกลุ่มรูปทรง เรขาคณิตได้กราฟิก คือการนำเอา จุด ชิด เส้น ส่วนโค้ง มุมต่างๆ มาประกอบกัน เป็นลวดลาย ก่อให้เกิดเป็นรูปทรง ได้ทั้งสองมิติ และสามมิติ

2. รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปทรงที่ตรงกันข้าม กับเรขาคณิต ถึงแม้จะมีเหลี่ยมมุม ส่วนโค้ง, เส้นต่างๆ แต่ไม่สามารถ บ่งบอกได้ชัดเจน ว่าเป็นรูปทรงอะไร รวมทั้งอ้างอิงตามหลัก คณิตศาสตร์ รูปทรงอิสระส่วนใหญ่ ก็ไม่สามารถแบ่งเป็นสองส่วน ที่เท่ากันได้ ในบางครั้งรูปทรงอิสระ คือการขีดเส้น ที่ไร้ทิศทางที่แน่นอน

3. รูปทรงธรรมชาติ (Natural Form) การออกแบบรูปทรง เลียนแบบธรรมชาติ เป็นการนำ รูปทรงที่มีอยู่ ตามธรรมชาติรอบตัวเรา เช่น ดอกไม้ ใบไม้ สัตว์ต่างๆ สัตว์น้ำ แมลง มนุษย์ เป็นต้น มาใช้เป็นแม่แบบในการออกแบบโดยยังคงให้ความรู้สึกและรูปทรงที่เป็นธรรมชาติอยู่ ส่วนผลงานบาง ชิ้น ที่ออกแล้วล้อเลียนธรรมชาติ โดยใช้รูปทรงเช่น ตึกดาหมี การ์ตูน อวัยวะของร่างกาย เป็นต้น เมื่อ ผลิตออกมาแล้ว ยังคงเป็นรูปทรงตามธรรมชาติ ให้เห็นอยู่ บางครั้งได้มีการนำวัสดุที่มีอยู่ ตาม ธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย กิ่งไม้ ขนนก ฯลฯ เครื่องประดับแล้ว รูปทรงก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก เพียงแต่มีการนำวัสดุอื่น มาเพิ่มคุณค่า หรือราคาประดับเข้าไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รูปทรงจากวัฒนธรรม การทำเครื่องประดับในอดีต (Cultural and Ethnical Style) หมายถึง การออกแบบเครื่องประดับ ในปัจจุบัน ค.ศ. 2000-2001 ที่ยังมีการนำเอาสไตล์ และยุคสมัยของเครื่องประดับในอดีต กลับมาปรับปรุง ดัดแปลง เพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน โดยที่ยังเห็นเค้าโครงเดิม และลักษณะ ยังคงคล้ายคลึงกับสไตล์ หรือยุคสมัยนั้นๆ แม้สัญลักษณ์ (Symbol) ในอดีตบางอย่าง เช่น ตัวอักษรอียิปต์โบราณ ตัวอักษรของอินเดีย ตัวอักษรจีน ฯลฯ แม้กระทั่งสัญลักษณ์ ทางศาสนา ที่ยังมีการทำกันอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น รวมถึงการนำเอา กรรมวิธีการผลิตวัสดุบางอย่าง ที่เคยมีการผลิตและใช้ในอดีต กลับมาผลิตใหม่ วิธีการผลิต และรูปลักษณะเดิมเอาไว้ เช่น Venetian Cameo Lavas tone-Ware เป็นต้น ในปัจจุบัน การนำรูปทรงจากวัฒนธรรมการทำเครื่องประดับในอดีตมาใช้ในการออกแบบ

แนวคิดทางด้านรูปแบบ การออกแบบทุกอย่างจำเป็นจะต้องวางเป้าหมายไว้ก่อน และพยายามปฏิบัติงานอย่างใช้ความคิดและมีจุดหมายปลายทางเพื่อให้ได้งานออกแบบบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขณะที่ปฏิบัติงานนั้นปัญหาทางด้านการรวมตัวของส่วนประกอบการออกแบบ นับเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องสร้างสรรค์ให้น่าสนใจผู้ออกแบบจำเป็นต้องทดลองค้นคว้าหลาย ๆ ครั้ง หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นการปฏิบัติแบบลองผิดลองถูก เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด ปัญหาเรื่องสำคัญที่เป็นพื้นฐานความคิด ในด้านรูปแบบของงานออกแบบนั้นมีมากมายหลายแง่มุม ยิ่งงานออกแบบเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความงามทางสุนทรียศาสตร์ด้วยแล้วทำให้การเสนอแนะเป็นไปได้อย่างกว้างขวางมาก ในที่นี้ จะได้เลือกเสนอแนวคิดเฉพาะที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ในระดับนี้ คือ

- การรับรู้และสื่อการเห็น (Perception and Visual Communication)
- ความสมดุล (Balance)
- แนวตั้งและแนวนอน (Vertical and Horizontal Level)
- ความน่าสนใจ (Attraction)
- บริเวณบวกและลบ (Positive and Negative) (ปกรณ โปธิ์แสงดา. 2554)

2.4.3 ส่วนประกอบของการออกแบบเครื่องประดับ

จุด (Point) จุด เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่สามารถนำมาประกอบกันให้เป็นเส้น รูปร่าง รูปทรง ตลอดจนเป็นภาพ สำหรับการพิมพ์ภาพธรรมชาติในปัจจุบัน จะพิมพ์ให้เป็นจุดสีขนาดเล็ก ผสมผสานกันเป็นจำนวนมาก โดยพิมพ์เพียง 4 สี เมื่อจุดสีทั้ง 4 สีประกอบเข้าด้วยกัน จะเกิดการประสานสีให้ดูเป็นภาพสีธรรมชาติได้ ถ้าขยายภาพดูจะเห็นได้ชัดเจนว่าจุดที่ประกอบกันมีความถี่ห่างต่าง ๆ กัน เมื่อประสานจุดด้วยสายตา จะเห็นเป็นภาพที่มีน้ำหนักสีอ่อนเหมือนธรรมชาติวิวัฒตามธรรมชาติ ตามทฤษฎีของนักฟิสิกส์ ประกอบไปด้วยอนุภาคที่เล็กที่สุด ซึ่งมีโครงสร้างต่าง ๆ กัน ถ้ามองอนุภาคเหล่านั้นในเชิงของการออกแบบ อนุภาคก็คือจุดนั่นเอง (อารี สุทธิพันธุ์. 2527)

ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ จะให้แง่คิดแก่นักออกแบบเป็นอย่างมาก เมื่อเรามองดูฝักข้าวโพด รวงข้าว เปลือกของผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น น้อยหน่า สาเก ขนุน ทุเรียน จะเห็นจุดเรียงกันไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นกลุ่มเป็นแถวอย่างมีระเบียบ มีจังหวะ ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า เส้น รูปร่าง รูปทรง รวมทั้งลักษณะผิว เกิดจากจุดทั้งสิ้น สำหรับการออกแบบจุด ควรคำนึงถึงการกำหนดตำแหน่ง (Position) และการจัดซ้ำ ๆ กัน (repetition)

เส้น (Lines) เส้น เป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการออกแบบมาก เพราะการออกแบบให้เป็นรูปร่าง รูปทรง หรือเป็นภาพ จะต้องนำเส้นไปประกอบเข้าด้วยกันทั้งสิ้น ลักษณะของเส้นแต่ละอย่างที่ใช้ จะให้ความรู้สึกได้ดีในการรับรู้ เช่น ดึงสูง ๆ จะรู้สึกว่าสง่างาม ส่วนเส้นด้ายที่พันกันยุ่งเหยิงจะรู้สึกไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น

ลักษณะของเส้นที่ใช้ในการออกแบบจำแนกออกเป็น เส้นตรง เส้นเฉียง เส้นซิกแซก เส้นโค้ง เส้นคดเป็นคลื่น เส้นหยัก ๆ แบบเปลือกหอยแครง เส้นตั้ง และเส้นนอน ซึ่งที่จริงแล้วลักษณะของเส้นพื้นฐานจะมีเพียงเส้นตรงและเส้นโค้งเท่านั้น นอกนั้นเป็นเส้นที่เกิดจากเส้นตรงหรือเส้นโค้ง หรือเกิดจากการร่วมกันของเส้นตรงและเส้นโค้งทั้งสิ้น เช่น เส้นเฉียง เส้นซิกแซก เส้นคดเป็นคลื่น หรือเส้นหยัก ๆ แบบเปลือกหอยแครง

เส้นแต่ละแบบที่นำไปใช้ในการออกแบบ จะให้ความรู้สึกในการรับรู้แตกต่างกันออกไป ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. เส้นตั้ง (Vertical Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกสูง สง่ามั่นคง แข็งแรง สงบ ไม่เคลื่อนไหว
2. เส้นนอน (Horizontal Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกสงบ ราบเรียบ ไม่มีที่สิ้นสุด หลับ
3. เส้นเฉียง (Diagonal Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกไม่มั่นคงจะล้ม อันตราย ไม่สมดุล
4. เส้นซิกแซก (Zigzag Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว แหวมคม ทำลาย
5. เส้นโค้ง (Curved Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึก อ่อนช้อย อ่อนน้อม ย่อม เศร้า อ่อนแอ
6. เส้นคดเป็นคลื่น (Wavy Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างนิ่มนวล เช่น

ระลอกน้ำ

7. เส้นหยักๆ แบบเปลือกหอยแครง (Scalloped Line) เป็นเส้นที่ให้ความรู้สึกคล้ายๆ เส้นซิกแซก คือให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะแหวมคม

ในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชนิด ผู้ออกแบบสามารถเลือกเส้นแบบต่าง ๆ ไปใช้ให้เกิดความงามและประโยชน์ใช้สอยได้ตามความต้องการ

รูปร่างและรูปทรง (Shape and form) รูปร่างและรูปทรงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด แต่เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะพบว่า รูปร่างและรูปทรงมีลักษณะต่างกันรูปร่าง (Shape) มีลักษณะเป็น 2 มิติ คือ มีเฉพาะความกว้างและความยาว เกิดขึ้นจากเส้นและทิศทางที่ลากมาบรรจบกัน รูปร่างของมนุษย์ สัตว์ หรือสิ่งของใด ๆ ก็ตาม จะมีเพียงเส้นรอบนอก ไม่มีปริมาตรหรือมวลมาเกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม หรือรูปเงาของหนังตะลุงที่เด่นบนจอ เป็นต้น

รูปทรง (Form) มีลักษณะเป็น 3 มิติ คือ มีทั้งความกว้าง ความยาว และความหนาหรือความลึกประกอบกัน รูปทรงคือรูปร่างของปริมาตร (Volume) หรือมวล (Mass) ซึ่งเกิดจากการปิดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ว่างเหมือนกับบ้าน ตู้ และชาม ดังนั้นรูปทรงจะมีการกินระวางเนื้อที่ในอากาศ และมีลักษณะทางกายภาพที่เป็นตัวเป็นตน เป็นกลุ่มเป็นก้อนจับต้องได้

รูปร่างและรูปทรงพื้นฐานมี 2 ชนิด คือ รูปร่างหรือรูปทรงเรขาคณิต และรูปร่างหรือรูปทรงอิสระ สำหรับรูปร่างและรูปทรงที่แสดงออกในการออกแบบ สามารถจำแนกได้อีก 3 ชนิด

1. รูปเหมือนจริง (Realistic) เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่เหมือนจริง โดยไม่มีการตัดทอนตัดแปลงแต่อย่างใด

2. รูปตัดทอนตัดแปลง (Abstract) ซึ่งแบ่งกว้าง ๆ ได้ 3 วิธีคือ

2.1 เป็นรูปที่ตัดทอนตัดแปลงให้ผิดไปจากความความจริง (Distortion)

2.2 เป็นรูปที่ออกแบบให้เกินความจริง (Exaggeration)

2.3 เป็นรูปที่นำมาจัดใหม่ (Re-Arrangement)

3. รูปที่ไม่มีความหมาย (Non-Objective)

ขนาดและส่วนสัดส่วน (Size and scale) ขนาด (Size) หมายถึง พื้นที่ในขอบเขตใดขอบเขตหนึ่งพื้นที่นั้นจะเป็น 2 มิติ หรือ 3 มิติ ก็ได้ เรารู้ขนาดได้ด้วยการเปรียบเทียบ ด้วยการกะ ประมาณจากประสบการณ์เดิมของเรา

ส่วนสัดส่วน (Scale) หมายถึง ขนาดของสิ่ง 2 สิ่งขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กลมกลืนกันอย่าเหมาะสม ความสัมพันธ์ของขนาดและส่วนสัดส่วนในการออกแบบ ควรคำนึงถึงส่วนสัดส่วนของผู้ใช้ และกิจกรรมภายในส่วนสัดส่วนนั้น ๆ เป็นสำคัญหลักในการใช้ขนาดและส่วนสัดส่วนนี้

1. ขนาดใกล้เคียงกัน ให้ความรู้สึกกลมกลืนกัน

2. ขนาดต่างกัน ให้ความรู้สึกขัดกัน

3. ขนาดที่สัมพันธ์กันเป็นลำดับต่อเนื่องกัน ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวมวล (Mass)

หมายถึง เนื้อของวัตถุหรือสสารต่าง ๆ ที่กินระวางเนื้อที่ในอากาศ หรือเป็นเนื้อวัตถุซึ่งมีปริมาตรนั่นเอง มวลจะมีลักษณะเป็น 3 มิติ

ลักษณะผิว (Texture) ลักษณะผิว คือลักษณะของผิวหน้าวัตถุตามธรรมชาติ และผิวหน้าของวัตถุที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ลักษณะผิวมีหลายชนิด เช่น ผิวหยาบ ผิวละเอียด ผิวด้าน ผิวมัน เป็นต้น สำหรับการออกแบบ ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการเลือกใช้วัสดุและลักษณะผิว มีดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ใช้สอย และอันตรายของลักษณะผิวที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2. ความชอบที่แตกต่างกันของเพศและวัย

3. เลือกวัสดุและลักษณะผิวให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม

4. ลักษณะผิวที่ใช้ในการออกแบบ มีทั้งกลมกลืนกันและตัดกัน

บริเวณว่าง (Space) หมายถึงพื้นที่ว่าง ซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่าง ได้แก่

1. พื้นที่ภายในตัววัตถุหรือภายในตัวอาคาร (Positive Space)

2. พื้นที่ล้อมรอบตัววัตถุหรือล้อมรอบตัวอาคาร (Negative Space)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการออกแบบโดยทั่ว ๆ ไป ตัวรูป (Figure) ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะเด่น เช่น รูปคน จัดเป็นพื้นที่โพสิทีฟ (Positive Space) ส่วนพื้นที่หลังหรือพื้นภาพ จัดเป็นพื้นที่เนกาทีฟ (Negative space) แต่บางครั้งศิลปินหรือผู้ออกแบบสามารถสร้างสรรค์ โดยสลับเปลี่ยนพื้นที่โพสิทีฟของรูปเดียวกันให้มีลักษณะต่างกันได้สำหรับในวงการพิมพ์โดยปกติ ถ้าพิมพ์สีลงไปในพื้นที่ตัวรูป (Figure) จัดว่าเป็นภาพ โพสิทีฟ แต่ถ้าพิมพ์สีลงไปโดยรอบพื้นที่ตัวรูป จัดว่าเป็นภาพเนกาทีฟ

สี (Color) สีมีอิทธิพลต่อมนุษย์โลกมาก โดยเฉพาะทางด้านจิตใจ สรรพสิ่งในธรรมชาติ ประกอบไปด้วยสีหลากหลายสี สีที่มองเห็นจำนวนมาก เช่น สีฟ้าของท้องฟ้าให้ความรู้สึกสว่างสดใส สีเขียวของใบไม้ให้ความรู้สึกสดชื่น สีน้ำเงินอมเขียวของน้ำทะเลให้ความรู้สึกสงบลึกกลับ สีเหลืองอมน้ำตาลของทะเลทรายให้ความรู้สึกสว่าง สีที่ปรากฏจำนวนมากเหล่านี้ จัดว่าเป็นสีหลักที่มีผลกระทบต่อจิตใจและบุคลิกภาพของมนุษย์เป็นอย่างมาก ในทางตรงกันข้าม ถ้าสมมุติให้ท้องฟ้าเป็นสีส้ม ใบไม้ทั้งป่าเป็นสีแดง เราก็คงจะได้พบเห็นบุคลิกภาพของมนุษย์ในอีกลักษณะหนึ่งเป็นแน่ อย่างไรก็ตามสีอื่น ๆ ที่มีจำนวนน้อยในธรรมชาติ ก็มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์เช่นเดียวกัน

เมื่อเรารู้ถึงความสำคัญของสีซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์แล้ว เราก็คงควรทำความเข้าใจในเรื่องอย่างละเอียด เพื่อจะได้เลือกใช้สีประกอบในการออกแบบ ให้มีประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานออกแบบนั้น ๆ เช่น ในการออกแบบสถานเริงรมย์ควรใช้โครงสร้างที่สดใส ฉูดฉาด ส่วนสถานพยาบาลควรใช้โครงสร้างที่อ่อนหวานและสงบ เป็นต้น

น้ำหนักสี (Value of color) น้ำหนักของสี หมายถึง น้ำหนักอ่อนแก่ของสีเมื่อเทียบกับน้ำหนักอ่อนแก่ของสีขาวดำ ปรากฏการณ์ของภาพธรรมชาติ จะพบว่ามีความแก่อ่อนของสีหลายระดับ วัตถุ 3 มิติจะประกอบไปด้วยสีของแสงและเงา คือ ประกอบด้วยด้วยสีอ่อนแก่หลายระดับนั่นเอง ดังนั้นใน ธรรมชาติซึ่งมีวัตถุ 3 มิติจำนวนมาก เมื่อสัมพันธ์กับแสงและเงา ย่อมปรากฏความอ่อนแก่ของสีที่เดียว และความอ่อนแก่ของสีหลายสีที่มีน้ำหนักแตกต่างกันด้วย

ในการออกแบบโดยใช้น้ำหนักสี จะก่อให้เกิดประโยชน์ได้ดังนี้

1. ช่วยให้เห็นต่างกันกลมกลืนกัน หรือตัดกัน
2. ช่วยให้ภาพมี 3 มิติ
3. ช่วยให้เกิดความรู้สึก หนัก - เบา และเคลื่อนไหว

สีที่มีน้ำหนักใกล้เคียงกันเมื่อใช้ร่วมกันจะกลมกลืนกัน ส่วนสีที่มีน้ำหนักต่างกันเมื่อใช้ร่วมกัน จะเกิดการตัดกัน ในการสร้างภาพให้เป็น 3 มิติ จะต้องใช้น้ำหนักของสีประกอบกัน เมื่อใช้สีต่างกัน น้ำหนักจะพบว่า สีอ่อนรู้สึกเบา สีแก่รู้สึกหนัก นอกจากนั้นใช้น้ำหนักสีสลับกันยังช่วยให้รู้สึกเคลื่อนไหวได้อีกด้วย (วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ. 2526: 53)

2.4.4 การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน ในปัจจุบันจะเน้นเรื่องความเรียบง่ายของรูปทรง ลักษณะงานออกแบบที่เรียบง่ายคืองานออกแบบไม่ควรมีความซับซ้อนไม่ต้องใช้ลวดลายมาก

เอกเหตุผลที่งานออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันเน้นเรื่องความง่าย ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายอย่าง คือ การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- งานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตใช้เครื่องมืออุปกรณ์มากขึ้น และบางชนิดผลิตด้วยเครื่องจักร
- การออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป นำเอาวัสดุราคาถูกลงมาใช้มากขึ้น
- รสนิยมในการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับที่เปลี่ยนไป จากความยุ่งยากมาสู่ความเรียบง่าย
- เสรีภาพทางความคิดสร้างสรรค์มีมากขึ้นและเพื่อให้สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็ว

2.4.5 ลักษณะของเครื่องประดับที่ดี เครื่องประดับส่วนใหญ่จะออกแบบเหมือนกันเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ผู้ออกแบบเองถือความนิยม ความต้องการของตลาดเป็นหลัก ดังนั้น งานเครื่องประดับที่เห็นจึงมักจะเป็นการออกแบบซ้ำซากกันทั้งรูปทรง และวัสดุ การทำเครื่องประดับนับเป็นงานศิลปะหรือไม่ขึ้นอยู่กับนักออกแบบนั่นเอง หากนักออกแบบมุ่งเอาใจความต้องการของคนส่วนใหญ่เพื่อต้องการขาย และออกแบบสนองความต้องการของคนเหล่านั้น การออกแบบจะอยู่ในวงจำกัด ไม่สามารถคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ เพราะความกลัวว่างานจะไม่เป็นที่นิยมของตลาด ผลงานนั้นจะมีเพียงชิ้นเดียว ไม่สามารถทำซ้ำได้อีก งานเครื่องประดับนั้น จะเป็นงานศิลปะ ดังนั้น นักออกแบบเครื่องประดับจึงต้องมีความคิดสร้างสรรค์ในด้านรูปทรงและวัสดุที่จะใช้ การทำเครื่องประดับนั้นมีหลายวิธี อาจจะใช้วัสดุมาร้อยประกอบ บัดกรี และหล่อ การหล่อและบัดกรีนิยมใช้ในโลหะรูปพรรณศิลปะเครื่องประดับส่วนใหญ่จะใช้วิธีบัดกรี และวิธีหลอมเพราะสามารถสร้างงานได้ หลายรูปทรง โดยเฉพาะวิธีหล่อเป็นที่นิยมมาก เพราะจะได้งานละเอียดขึ้นเดียว ในงานเครื่องประดับที่เป็นงานอุตสาหกรรม จะใช้วิธีหล่อหลายชิ้นในเวลาเดียวกัน และเหมือนกัน งานเครื่องประดับเป็นเสมือนงานประติมากรรมชิ้นเล็กๆ ที่มีคุณค่าทางความงามในด้านรูปทรง และผลรวมของความงามทางศิลปะหลายด้านไว้ด้วยกัน ดังนั้น งานเครื่องประดับนอกจากจะเน้นคุณค่าของรูปทรง ความงดงามของโครงสร้าง ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของวัสดุด้วย แต่ผู้หญิงสมัยใหม่นิยมที่จะใช้เครื่องประดับแปลกๆ มีความสวยงามของรูปทรงแปลกตา ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของนักออกแบบ มากกว่าราคาของเครื่องประดับ เราจะเห็นว่าเครื่องประดับที่ทำจากวัสดุราคาถูก เช่น เงิน ทองเหลือง แต่ก็มีรูปแบบแปลกตาหรือหวา ราคาจะแพงขึ้นทันที บางคนอาจจะคิดว่าก็วัสดุถูกๆ ทำไมราคาถึงแพงได้ ที่ว่ามีราคาแพงก็เพราะคุณค่าอยู่ที่การออกแบบ เพราะผู้สร้างเขาเน้นที่แบบ มากกว่าวัสดุ และเพราะการออกแบบที่ดีนั่นเอง ที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันงดงามระหว่างรูปแบบ และวัสดุที่ใช้

เครื่องประดับกับเครื่องแต่งกาย คุณประโยชน์ของเครื่องประดับที่ใช้อย่าง

จริงจกนั้น คุณจะมีอยู่น้อยมากถ้าจะเปรียบคุณประโยชน์กับสิ่งของอื่นๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันแต่เครื่องประดับก็มีความสวยงามเป็นจุดประทับใจส่วนประโยชน์ใช้สอยเป็นผลพลอยได้ ดังนั้น การ

เลือกออกแบบเครื่องประดับจึงเน้นจุดสนใจด้านความสวยงามก่อนเป็นสำคัญ ซึ่งรวมไปถึงความละเอียดการค้า

ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประณีตด้วยประโยชน์ใช้สอยเป็นสิ่งรองลงไป ผู้ใช้เครื่องประดับควรรู้จักเลือกเสื้อผ้า ให้มีความเหมาะสมไปกันได้กับเครื่องประดับที่ใช้ด้วย หากผู้ใช้เครื่องประดับไม่มีรสนิยม ในการเลือกซื้อเลือกใช้ เครื่องประดับที่มีราคาแพงจะดูต้อยราคาเหมือนของราคาถูก ไม่มีคุณค่าแก่ผู้พบเห็น ทำอย่างไรจึงจะใช้ เครื่องประดับเป็น การเลือกซื้อและการใช้เครื่องประดับนั้น อยู่ที่ความชอบ และไม่ชอบ อันเป็นรสนิยมที่มีต่อเครื่องประดับ และเครื่องแต่งกายนั่นเอง (วรรณรัตน์ อินทร์อำ. 2552 : 7)

- ความสัมพันธ์กันระหว่างแบบและวัสดุ
- มีความสวยงามและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงแต่คุณประโยชน์ที่ใช้ไม่จำเจเพียงด้าน

เดียวสามารถดัดแปลงไปใช้กรณีอื่นๆ ได้บ้างตามความเหมาะสม

- แบบเรียบง่ายไม่รุงรังเกะกะ ไม่เกาะเกี่ยวเสื้อผ้า ใช้สบายไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้
- ราคาไม่สูงหรือแพงจนเป็นอันตรายต่อผู้ใช้
- สร้างความสง่าภาคภูมิให้กับผู้ใช้ เสริมบุคลิกของผู้ใช้ให้ดีขึ้น
- ทำความสะอาดง่าย วัสดุที่ใช้ทำมีความทนทาน ทนต่อดินฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง

และไม่เปลี่ยนสภาพได้ง่ายเมื่อเปลี่ยนอุณหภูมิมีความสมดุลกัน

การออกแบบแหวน แหวนเป็นเครื่องประดับที่ใช้กับส่วนที่เป็นนิ้วมือ ซึ่งนางแบบหรือพวกที่ชอบทำสิ่งแปลกใหม่ อาจจะประยุกต์ไปใช้กับนิ้วเท้าก็ได้ การออกแบบแหวน ผู้ออกแบบจะต้องนึกถึงผู้ใช้ก่อนว่าจะทำแหวนนี้ให้กับ ผู้ชาย ผู้หญิง หรือเด็ก ลักษณะ แหวนนั้นจะใช้กับนิ้วอะไร ใช้ในงานอะไร งานพิธีสำคัญๆ หรือเพื่อสวมใส่ติดนิ้วไว้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาเรื่องประโยชน์ เป็นจุดสำคัญที่ทำให้เลือกวัสดุได้ถูกต้อง และนำหลักเกณฑ์ความงาม อันเป็นพื้นฐานทางศิลปะ มาใช้ในการออกแบบแหวน ลักษณะการออกแบบจะต้องมีคุณค่าทางความงาม มีจุดเด่นประทับใจแก่ผู้พบเห็น และสามารถสวมใส่ได้ อย่างสบาย มีความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทั้งหมด ความเรียบง่ายของรูปทรงจะทำให้ใช้ได้หลายโอกาส อย่างไรก็ตาม แบบ วัสดุ และประโยชน์ ความสวยงามต้องสัมพันธ์กัน และแยกแบบแหวนที่เป็นของผู้ชาย กับแหวนที่เป็นของผู้หญิงให้มีความแตกต่างกัน โดยยึดหลักธรรมชาติของผู้ใช้เป็นสิ่งประกอบการออกแบบ เพื่อให้ได้แบบตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

- การออกแบบแหวนของผู้ชาย จะมีรูปทรงที่บดตัน มีความแข็งแรง รูปทรงเรียบง่าย ไม่มีลวดลายซับซ้อน ไม่ใช่ หินสีฉูดฉาด สวมใส่สบายและควรใช้ได้ทุกโอกาสไม่ควรแยกเป็นแหวนที่ใช้กลางคืนหรือกลางวัน

- การออกแบบแหวนของผู้หญิง รูปทรงโปร่งบาง มีความสวยงาม ลวดลายละเอียด ใช้หินสีหรือหินที่มีค่า การออกแบบแหวนผู้หญิงจะแยกลักษณะแหวนที่ใช้ในเวลากลางวัน และกลางวันจะมีความเรียบง่ายในรูปทรงสวมใส่สบายร่าง สีสันกลมกลืน มีจุดเร้าความสนใจที่ดี

การออกแบบต่างหู ต่างหู เป็นเครื่องประดับที่เน้นให้ใบหน้าสวยงามหรือไม่สวยงามก็ได้ และดูจะเป็นเครื่องประดับอย่างเดียวที่อยู่ใกล้ชิดกับใบหน้ามากที่สุด ดังนั้น นักออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำเป็นต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษ และผู้เลือกใช้ ก็ต้องดูความเหมาะสมกับลักษณะของใบหน้าประกอบด้วย

- รูปแบบที่นิยมใช้ในการทำต่างหู มีทั้งแบบรูปทรงเรขาคณิต แบบรูปทรงธรรมชาติ และแบบรูปทรงอิสระ วัสดุที่นำมาใช้ เช่น หิน หรือโลหะ ควรมีน้ำหนักน้อย ที่น้ำหนักน้อยหมายความว่า ควรใช้แผ่นโลหะบางหรือกลวงข้างใน เพื่อให้ น้ำหนักน้อย เมื่อเวลาใส่ไม่ถ่วงหูให้ยาวลงมา ส่วนวิธีที่ใช้ในการเครื่องประดับประเภทต่างหูนี้ มีทั้งแบบฉลุโปร่ง แบบหล่อ แบบบัดกรีต่อประกอบแบบร้อยเรียงต่อกัน ซึ่งแต่ละวิธีจะต้องดูการออกแบบเสียก่อน จึงจะรู้ว่าควรจะใช้วิธีใดผลิตได้ การนำต่างหูไปใช้ประกอบในการแต่งกาย จำเป็นต้องดูลักษณะของแบบเครื่องแต่งกายประกอบด้วย เพราะหากใช้ไม่เข้าชุดกัน หรือไปด้วยกันไม่ได้กับสภาพส่วนรวมของเสื้อผ้าแล้วจะทำให้มองดูเป็นตัวตลกแทนที่เครื่องประดับ

- การออกแบบเครื่องประดับต่างหู ส่วนใหญ่นักออกแบบ นิยมที่จะออกแบบเป็นชุดเพื่อให้เข้ากับเครื่องประดับชนิดอื่นๆ เช่น สร้อยคอ เข็มกลัด แหวน เป็นต้น แต่ถ้าจะออกแบบเป็นต่างหูอย่างเดียว ควรมีลักษณะเฉพาะตัวเหมือนกันคือมีความสมดุล , มีความเหมือนกันในรูปทรงแต่ในวงการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน อาจจะทำแบบเครื่องประดับต่างหู ให้มีรูปทรงไม่เหมือนกันให้ดูมีแรงถ่วงที่ไม่เท่ากันเพียงแต่จะใช้การแต่งผมและแต่งหน้าเข้าช่วยให้สภาพส่วนรวมทั้งหมดดูกลมกลืนกัน

- การออกแบบต่างหูในเชิงสร้างสรรค์ไม่จำเป็นต้องเน้นเรื่องการใช้ที่หูเพียงอย่างเดียว อาจจะทำออกมาในรูปของการใช้ประโยชน์ร่วมกับอย่างอื่นได้ เช่น ใส่ต่างหู แต่อาจจะโยงมาเป็นสร้อยคอได้ด้วย หรือเป็นที่ติดผมได้ด้วยอย่างไรก็ตามจะต้องนึกถึงความสะดวกของการนำไปใช้ร่วมด้วยเสมอ เส้นอิสระมักจะเป็นเส้นที่ใช้ในการออกแบบได้ดี สำหรับเป็นแบบในการทำเครื่องประดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในงานเครื่องประดับที่เป็นงานสมัยใหม่

สำหรับการออกแบบสร้อยคอ นักออกแบบมักจะคำนึงถึงความสัมพันธ์ของสร้อยคอ และจี้ที่ห้อยแขวนลงมา ความสวยงามเป็นจุดเน้นอันดับแรก และการใช้สอยเป็นอันดับรองลงมา คือคำนึงถึงความสะดวกสบายเวลาสวมใส่เป็นสำคัญ ส่วนใหญ่การออกแบบสร้อยคอ มักจะมีลักษณะเรียบบ่อย ใช้ได้กับจี้ห้อยคอหลายรูปแบบ และไม่ควรมี น้ำหนักมากเพื่อสบายเวลาใช้

การออกแบบสร้อยคอ ถ้าใช้ในชีวิตประจำวันควรมีลักษณะเรียบง่าย แต่ถ้าใช้เพื่อแขวนพระ หรือเครื่องรางของขลัง ควรให้มีความมั่นคงระหว่างข้อต่อแต่ละข้อ ไม่ควรมีลักษณะหรุหระ การออกแบบอาจเน้นจุดสนใจเฉพาะด้านหน้า หรือตลอดทั้งเส้นก็ได้ แต่ถ้าเป็นสร้อยคอที่ใช้สำหรับงานกลางคืนจะต่างออกไป ทั้งความหรุหระ และการใช้วัสดุประกอบ แต่อย่างไรก็ตาม แบบเรียบง่ายยังเป็นที่ใช้ได้หลายโอกาส และเหมาะที่จะใช้เป็นเครื่องประดับในปัจจุบัน การออกแบบสร้อยคอจะให้สั้น หรือยาวขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้เป็นสำคัญ ซึ่งการนำไปใช้นั้นต้องให้ไปกันได้กับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิธีทำสร้อยคอ ส่วนใหญ่นิยมที่จะใช้เป็นข้อต่อนำมาร้อยเรียงต่อกัน หรือทำในลักษณะเป็นเส้นยาว โดยใช้วัสดุที่มีรูปทรง เป็นเส้น วิธีต่อสร้อยคอทำได้หลายวิธี แต่ละวิธีจะต้องสัมพันธ์กับแบบส่วนรวมทั้งหมดด้วย

- การต่อสร้อยคอแบบต่างๆ เรียงต่อโดยใช้ห่วงเชื่อมและข้อต่อ, เรียงต่อโดยใช้ห่วงต่อห่วงเกี่ยวกันตลอด, เรียงต่อกันโดยวิธีถัก, เรียงต่อกันด้วยวิธีใช้สลักสอด, เรียงต่อกันด้วยเนื้อวัสดุ โดยใช้วิธีตัดหรือฉลุ, เรียงต่อกันด้วยวิธีปักกรี

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจผู้บริโภค ในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ สิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำ (Buyer's Black Box) ที่ผู้ผลิต หรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่างๆ ของผู้ซื้อและจะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's Response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's Purchase Decision) เนื่องจากมีการจัดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ให้เกิดความต้องการเพื่อให้เกิดการตอบสนอง (Response) ดังนั้น จุดเริ่มต้นของรูปแบบจำลองนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ให้เกิดความต้องการแล้วทำให้เกิดการตอบสนอง (Response) ดังนั้น รูปแบบจำลองนี้จึงอาจเรียกว่า แบบจำลองตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนอง (S – R Model) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) หมายถึง สิ่งที่ผลักดันให้บุคคลเกิดการตอบสนองหรือการตัดสินใจ สิ่งกระตุ้นประกอบด้วยสิ่งกระตุ้นภายนอก และสิ่งกระตุ้นภายใน ดังมีรายละเอียด คือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่สำคัญมากที่สุดที่นักการตลาดจะต้องจัดให้มีขึ้น เพราะจะสร้างให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด

1.1.1 สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการ

1.1.2 สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) เช่น การกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาราคาค่าเป้าหมาย

1.1.3 สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution or Place) เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้ทั่วถึงเพื่อสะดวกแก่ผู้บริโภค ถือว่าเป็นการกระตุ้นความต้องการสินค้า

1.1.4 สิ่งกระตุ้นด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น การโฆษณา สัมภาษณ์ การใช้ความพยายามของพนักงานขาย การลด แลก แจก แถม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไปเหล่านี้ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

1.2 สิ่งกระตุ้นอื่นๆ (Other Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคที่

อยู่ภายนอกองค์กร ซึ่งบริษัทไม่สามารถควบคุมได้ สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ ได้แก่

1.2.1 สิ่งกระตุ้นทางด้านเศรษฐกิจ (Economic) เช่น ภาวะเศรษฐกิจ รายได้ของผู้บริโภค สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคล

1.2.2 สิ่งกระตุ้นทางด้านเทคโนโลยี (Technological) เช่น เทคโนโลยีใหม่ ด้าน ฝาก – ถอนเงิน อีคอมเมิร์ซสามารถกระตุ้นความต้องการให้ใช้บริการของธนาคารมากขึ้น

1.2.3 สิ่งกระตุ้นทางด้านกฎหมายและการเมือง (Law and Political) เช่น กฎหมายเพิ่มหรือลดภาษีสินค้าใดสินค้าหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดความต้องการของผู้ซื้อ

1.2.4 สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural) เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ในเทศกาลต่างๆ จะมีผลกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อสินค้าในเทศกาลนั้น

2. กล่องดำ หรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเทียบเสมือนกล่องดำ (Black Box) ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถทราบได้ จึงต้องพยายามค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภค และกระบวนการตัดสินใจซื้อโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer characteristics) ลักษณะของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา

2.2 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer Decision Process) ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้ (1) การรับรู้ ความต้องการ (ปัญหา) (2) การค้นหาข้อมูล (3) การประเมินผลทางเลือก (4) การตัดสินใจซื้อ (5) พฤติกรรมภายนอกหลังการซื้อ

2.2.1 การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) การที่ผู้บริโภครู้จักปัญหา ซึ่งหมายถึง ผู้บริโภคทราบความจำเป็นและความต้องการในสินค้า งานของนักการตลาดในขั้นนี้ คือ จัดสิ่งกระตุ้นความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย หรือการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในสินค้า

2.2.2 การค้นหาข้อมูล (Information Search) เมื่อผู้บริโภครับรู้ปัญหา นั่นคือเกิดความต้องการในขั้นที่ 1 และจะค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก (2) แหล่งการค้า ได้แก่ สื่อโฆษณา พนักงานขาย งานของนักการตลาด ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในขั้นนี้ คือ พยายามจัดข้อมูลข่าวสารให้ผ่านแหล่งการค้า และแหล่งบุคคลให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

2.2.3 การประเมินผลทางเลือก (Evaluation Of Alternatives) การพิจารณาเลือกผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 หลักเกณฑ์ที่พิจารณา คือ

(1) คุณสมบัติผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น รูปร่าง รูปทรง

(2) การให้น้ำหนักความสำคัญสำหรับคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ เช่น ราคา

เหมาะสม คุณภาพสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ความเชื่อถือเกี่ยวกับตราสินค้าหรือภาพลักษณ์ ซึ่งความเชื่อนี้จะมีอิทธิพลต่อการประเมินทางเลือกในการตัดสินใจ

(4) เปรียบเทียบระหว่างยี่ห้อต่างๆ งานของนักการตลาดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขั้นนี้ คือ การจัดส่วนประสมทางการตลาดด้านต่างๆ ให้เหมาะสม

2.2.4 การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ยี่ห้อใดเนื่องจากมีการประเมินผลทางเลือกต่างๆ มาแล้ว ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ชอบมากที่สุด และปฏิเสธที่จะซื้อสินค้าที่ตนเองไม่มีความพอใจที่จะซื้อ

2.2.5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post - purchase Behavior) เป็นความรู้สึกพอใจ หรือไม่พอใจหลังจากมีการซื้อผลิตภัณฑ์ไปใช้แล้ว ความรู้สึกนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และความคาดหวังของผู้บริโภค ถ้าผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติตรงตามที่คาดหวังก็จะเกิดผลในทางบวก คือ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจและมีแนวโน้มที่จะซื้อซ้ำ แต่ถ้าผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการหรือต่ำกว่าที่คาดหวังย่อมเกิดผลในทางลบ นั่นคือ ผู้บริโภคไม่พอใจ และมีแนวโน้มที่จะไม่ซื้อซ้ำค่อนข้างสูง

3. การตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's Response) หมายถึง พฤติกรรมที่มีการแสดงออกมาของบุคคลหลังจากที่มีสิ่งกระตุ้น ซึ่งหมายถึง การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Buyer's Purchase decision) ประกอบด้วย การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์ การตัดสินใจด้านร้านค้า และการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อดังนี้

3.1 การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์ (Product Decision) การตัดสินใจของผู้บริโภคที่จะซื้อผลิตภัณฑ์หนึ่งจะขึ้นอยู่กับทัศนคติต่อผู้ประกอบการธุรกิจและยี่ห้อ ราคา การลดราคา การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์จะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับยี่ห้อ (Brand Decision)
2. การตัดสินใจด้านราคา และการลดราคา (Price and Deal Decision)
3. การตัดสินใจซื้อโดยฉับพลัน (Impasse Decision)

3.2 การตัดสินใจด้านราคา (Store Decision) การตัดสินใจเกี่ยวกับร้านค้าของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความรู้สึกต่อร้านนั้นๆ การเลือกร้านค้า (Choice of Store) การเลือกร้านค้าขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้ง ประเภทของสินค้า ราคา และการบริการ 14

3.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อ (Method of Purchase Decision) ลักษณะ หรือวิธีการซื้อของผู้บริโภคจะใช้หัวข้อต่อไปนี้พิจารณา คือ

1. ทัศนคติต่อเวลาและระยะทาง (Attitude Toward Time Distance) ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างระยะทางกับสินค้าที่จำหน่าย

2. การตัดสินใจจับจ่ายหลายประเภท (Multiple Shopping Decision) ผู้บริโภคมักนิยมไปร้านค้าที่สามารถหาซื้อของที่ต้องการได้ครบทุกอย่างภายในร้านเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อให้ได้ทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่างๆ เพื่อที่จะจัดสิ่งกระตุ้นทางการตลาดให้เหมาะสม เมื่อผู้ซื้อได้รับสิ่งกระตุ้นทางการตลาด หรือสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ผ่านเข้ามาในความคิดของผู้ซื้อ ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำ ที่ผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ งานของผู้ขายหรือนักการตลาด ก็คือ ค้นหาว่าลักษณะของผู้ซื้อและความรู้สึกคิดได้รับอิทธิพลสิ่งใดบ้าง การศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมาย จะมีประโยชน์สำหรับนักการตลาด คือ ทราบความต้องการและลักษณะของลูกค้าเพื่อที่จะจัดส่วนประสมทางการตลาดต่างๆ ให้กระตุ้นและให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายได้ถูกต้อง ลักษณะของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture Factors) วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในกลุ่มไว้ด้วยกัน บุคคลจะเรียนรู้วัฒนธรรมของเขาภายใต้กระบวนการทางสังคม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคล วัฒนธรรมแบ่งออกเป็นวัฒนธรรมพื้นฐาน, วัฒนธรรมกลุ่มย่อย และชั้นของสังคม
2. ปัจจัยทางสังคม (social Factors) นั้นเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ลักษณะทางสังคม ประกอบด้วย กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาท และสถานะของผู้ซื้อ
3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนด้านต่างๆ ได้แก่ อายุ ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา รูปแบบการดำรงชีวิต บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนบุคคล
4. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological Factors) การเลือกซื้อของบุคคลได้รับอิทธิพลจากกระบวนการจิตวิทยาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ, การใช้สินค้าประกอบด้วย การสนใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อถือ ทัศนคติ บุคลิกภาพ และแนวคิดของตนเอง

สรุป ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ความหมายเป็นการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาและใช้ผลิตภัณฑ์ รวมถึงการกระบวนการตัดสินใจก่อนที่มีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำ พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมีสาเหตุ มีสิ่งกระตุ้น หรือแรงจูงใจ โดยมีสาเหตุมาจากรัก ปัจจัยภายนอกและภายในของแต่ละบุคคล และสามารถนำทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค นำไปใช้ในการรับรู้พฤติกรรมของผู้บริโภคว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่กำหนดให้เกิดพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ เครื่องประดับอัญมณี รวมถึงนำทฤษฎีไปตั้งสมมติฐานในการวิจัย กำหนดเครื่องมือทางสถิติที่ใช้ด้วย และนำไปกำหนดคำถามในแบบสอบถามให้ตัวอย่างประชากรตอบพฤติกรรมในส่วนตัวออกมาเพื่อทราบและประเมินผลงานวิจัยได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โลว์ (Maslow's hierarchy of human needs) มีข้อสมมติขั้นพื้นฐานดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการหลายประการและเป็นความต้องการที่ไม่สิ้นสุด
2. ความต้องการจะมีความสำคัญแตกต่างกัน
3. บุคคลจะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุดหรือสำคัญมากกว่าก่อน
4. เมื่อบุคคลได้สิ่งที่ต้องการบำบัดความต้องการของตนเองแล้วความจำเป็น

เป็นสิ่งนั้นจะหมดไป

5. บุคคลจะต้องสนใจในความต้องการ จะเริ่มสนใจในความต้องการสำรองลงมาอย่างอื่นไปตามทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดประเภทความต้องการตามความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ จากสูงไปต่ำ ดังนี้

5.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานความอยู่รอด เช่น อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ

5.2 ความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Need) เป็นความต้องการที่เหนือความต้องการเพื่อความอยู่รอด ซึ่งมนุษย์ต้องการเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ความต้องการความมั่นคงในการทำงาน ความต้องการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ เป็นต้น

5.3 ความต้องการด้านสังคม (Social Needs) หรือความต้องการความรักและการยอมรับ (Love Belongingness Need) เช่น ความต้องการทั้งในแง่ของการให้และการได้รับความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ได้รับการบริการเคารพนับถือความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถฐานะดีในสังคมและมีชื่อเสียงในสังคม สินค้าที่สนองความต้องการในด้านนี้ ได้แก่ ของขวัญ เครื่องแบบ เป็นต้น

5.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ซึ่งเป็นความต้องการยกย่องส่วนตัว (Self-esteem) ความนับถือ (recognition) และสถานะ (Status) จากสังคมตลอดจนเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้รับการเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ ฐานะดีในสังคม และมีชื่อเสียงในสังคม สินค้าที่สนองความต้องการในด้านนี้ ได้แก่ บ้านหรูหรรษา รถยนต์ราคาแพง แหวน เพชร เป็นต้น

5.5 ความสำเร็จส่วนตัว (Self - Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลใดสามารถบรรลุความต้องการในขั้นนี้ จะได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ นักร้อง หรือนักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นต้น สินค้าที่ตอบสนองความต้องการในขั้นนี้ ได้แก่ ล็อตเตอรี่ ศัลยกรรมตกแต่ง เครื่องสำอาง ปริญาบัตร เป็นต้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฤทธิ์ชัย กอศิริวรชัย (2544) ศึกษาเรื่อง ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีจากร้านค้าอัญมณี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อผู้บริโภค ในการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีจากร้านค้าอัญมณีในด้านผลิตภัณฑ์นั้น ผู้บริโภคให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพของสินค้า การออกไปใบรับประกันสินค้า ความน่าเชื่อถือ และมีชื่อเสียงของร้าน ตามลำดับ ในด้านราคาพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในเรื่องของราคาตามคุณภาพสินค้า ราคาที่สามารถต่อรองได้ การมีป้ายแสดงราคาอย่างชัดเจน รวมไปถึงการกำหนดราคาปรับขึ้นเปลี่ยนสินค้าในอัตราที่แน่นอน ด้านการจัดจำหน่าย พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อร้านค้าที่มีที่จอดรถและไปมาสะดวก ร้านค้าที่มีการรักษาความปลอดภัยอย่างดี และร้านค้าที่ตั้งอยู่ในศูนย์การค้า ด้านการส่งเสริมการตลาดพบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดทำเอกสารแนะนำให้คำปรึกษาและให้ความรู้ด้านอัญมณีแก่ลูกค้า และผู้ที่สนใจ ผู้จำหน่ายมีความรู้และสามารถแนะนำสินค้าได้อย่างดี และร้านค้าที่ตั้งอยู่ในศูนย์การค้า ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดทำเอกสารแนะนำให้คำปรึกษาและให้ความรู้ด้านอัญมณีแก่ลูกค้า และผู้ที่สนใจ ผู้จำหน่ายมีความรู้และสามารถแนะนำสินค้าได้อย่างดี การจัดแสดงสินค้าด้านหน้าและภายในร้านที่สวยงามโดดเด่น รวมไปถึงการบริการพิเศษหลังการขาย

กมลพร สุขสมปรารถนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเลือกซื้อเครื่องประดับเพชรของผู้บริโภควัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติต่อการเลือกซื้อเครื่องประดับเพชรโดยรวม และรายได้ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีมาก และผู้บริโภคที่มีเพศอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และโอกาสที่ซื้อต่างกัน มีทัศนคติต่อการเลือกซื้อเครื่องประดับเพชรโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กรทิพย์ เพ็ญเจริญ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับมุกน้ำเค็มของสุภาพสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สุภาพสตรีมีทัศนคติต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับมุกน้ำเค็ม โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับดี และระดับราคาเครื่องประดับมุกน้ำเค็มที่ซื้อแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องประดับมุกน้ำเค็ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ สุภาพสตรีมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ สุภาพสตรีมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมชาย เอี่ยมผ่อง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนาารูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบเครื่องประดับอัญมณีไทย สมัยอยุธยา แล้ว

นำมาพัฒนารูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในรูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย จำแนกตามการศึกษา รายได้ และอาชีพ การวิจัยพบว่า

เอก1.การศึกษารูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทยสมัยอยุธยา จากพิพิธภัณฑ์เจ้าสามพระยาการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ พบว่ามีการใช้เส้นในการออกแบบที่เป็นไปตามส่วนของร่างกายและเส้นจากลวดลายประดิษฐ์จากธรรมชาติ มีความต่อเนื่องในการออกแบบของเส้น การจัดองค์ประกอบแบบซ้ำๆ ขวาเท่ากัน เน้นลักษณะการซ้ำ และองค์ประกอบที่ไม่ใช้ที่ว่างและแก้ปัญหาที่ว่างโดยการใส่ลวดลายในการออกแบบเน้นองค์ประกอบระยะสูง ต่ำ เน้นลักษณะการซ้ำและอัญมณีในจุดสนใจที่มีขนาดใหญ่กว่า รูปทรงอัญมณีเป็นทรงหลังเต่า นิยมใช้สีหลากหลาย 2.การพัฒนารูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย ด้านการออกแบบประยุกต์สร้างสรรค์ โดยทำวิธีพัฒนาเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นความริเริ่ม ขั้นกลั่นกรองการออกแบบ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการตัดสินใจ ได้รูปแบบไทยประยุกต์ 1 ชุด จำนวน 3 ชิ้น ได้แก่ สร้อยคอ ต่างหู แหวน โดยผ่านการเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบไทย ด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านออกแบบสร้างสรรค์ 3.การประเมินความพึงพอใจผู้ใช้เครื่องประดับในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จำแนกตามรายได้ การศึกษา พบว่า ผู้ใช้เครื่องประดับในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในรูปแบบทั้งกลุ่ม จำแนกจากรายได้ อาชีพและการศึกษา กลุ่มผู้มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่เป็นไปในทางเดียวกัน ในด้านความสวยงามและรูปทรง ความสัมพันธ์ภายในชุด ความเหมาะสมในการใช้งานมีคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ ส่วนในด้านการใช้อัญมณี สี ขนาด จำนวน การตกแต่งด้วยเส้นลวดลายที่ต่อเนื่องลงตัว รูปแบบสื่อความเป็นไทยที่ทันสมัย หูหราชูตุดใจในการเลือก มีความพึงพอใจต่อรูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มอาชีพที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจ ในรูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 กลุ่มการศึกษาที่แตกต่างกันทุกด้านมีความพึงพอใจในรูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและพัฒนาเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวคิดในการนำมาออกแบบเป็นเครื่องประดับ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นไทยโคราช เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและพัฒนา เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นแนวคิดในการออกแบบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน แบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา

ประชากร คือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับที่มีประสบการณ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ

ผู้เชี่ยวชาญวัฒนธรรมไทยโคราช จำนวน 2 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และการออกแบบเครื่องประดับที่มีประสบการณ์

จำนวน 3 ท่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

ประชากร คือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และผู้ด้านการออกแบบเครื่องประดับที่มีประสบการณ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และผู้

ด้านการออกแบบเครื่องประดับที่มีประสบการณ์จำนวน 3 ท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่

ประชากร คือ

กลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง คือ

กลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่

รูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช

ตัวแปรตาม ได้แก่

ระดับความพึงพอใจด้านความงามในรูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชในการออกแบบเครื่องประดับที่พัฒนาขึ้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. รวบรวมข้อมูลจากภาคเอกสาร และรูปแบบเครื่องประดับที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช
2. การพัฒนารูปแบบไทยโคราช ในการออกแบบเครื่องประดับ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้านด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ด้านการออกแบบเครื่องประดับ
3. แบบประเมินระดับความพึงพอใจด้านความงามในรูปแบบความเป็นไทยโคราช ในการออกแบบ เครื่องประดับ จำนวน 1 ฉบับ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบความเป็นไทยโคราช ในการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อประเมินด้านต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นแบบประเมินดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานด้านการออกแบบเครื่องประดับ และรูปแบบเครื่องประดับ
2. ทฤษฎีทางด้านพื้นฐานด้านศิลปะ องค์ประกอบทางการออกแบบและการ

ออกแบบเครื่องประดับ 3 รูปแบบเครื่องประดับ เครื่องทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การดำเนินงานเอกสารคืองานเขียน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. รูปแบบเครื่องประดับ และอัญมณีที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน

ผู้ที่วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง นำผลสรุปข้อมูลจากแบบทดสอบในการพัฒนารูปแบบจนได้กระบวนการที่ชัดเจนจากกลุ่มประชากร ในลำดับขั้นตอนของการพัฒนา แล้วจึงนำมาพัฒนารูปแบบความเป็นไทยโคราช ในการออกแบบเครื่องประดับให้เป็นไปในทิศทางตามรูปแบบเครื่องประดับที่นิยมในปัจจุบัน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์แล้วนำเสนอผลงานในรูปแบบตาราง และแปลผลโดยการบรรยาย ดังนี้

3.4.1 นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวคิดรูปแบบความเป็นไทยโคราช ที่สรุปในด้านรูปธรรมตามองค์ประกอบทางการออกแบบ และเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างของประชากร และรูปแบบเครื่องประดับ แล้วนำมาหาค่าร้อยละ

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวคิดด้านรูปแบบความเป็นไทยโคราช นำมาออกแบบเป็นรูปแบบเครื่องประดับ แล้วตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 ท่าน และด้านกระบวนการผลิต ด้านการออกแบบเครื่องประดับ จำนวน 3 ท่าน แล้วแก้ไขพัฒนารูปแบบความเป็นไทยโคราช ในการออกแบบเครื่องประดับนำไปหาความพึงพอใจ ด้านความงามของรูปแบบสำหรับผู้ใส่เครื่องประดับ

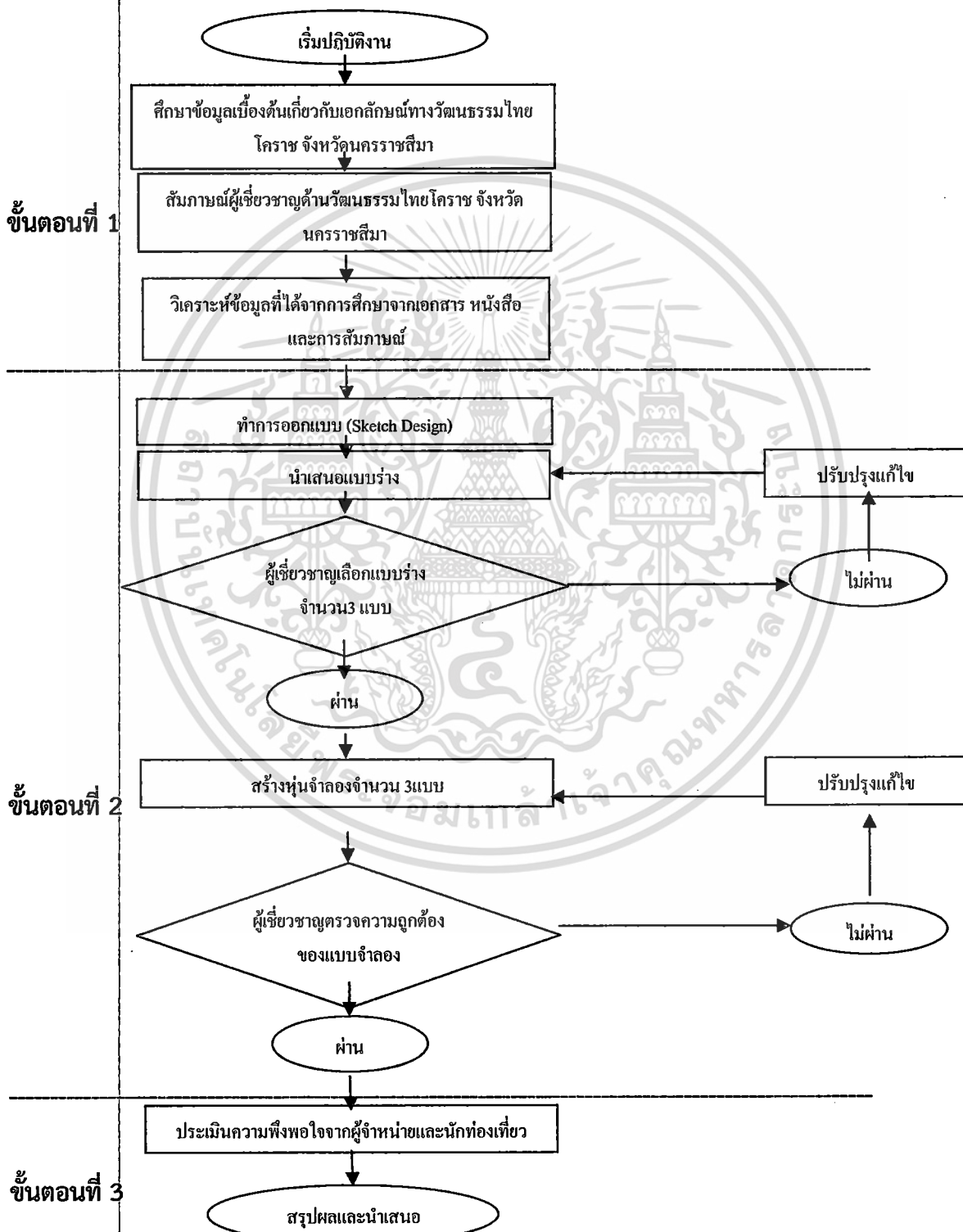
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นางสาวเรขา อินทรกำแหง ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ตำแหน่ง อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมาผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช
3. นายดนุพล จันทร์ศิริ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ตำแหน่ง พนักงานอาวุโส แผนกออกแบบเครื่องประดับ บริษัท I.O. JEWELRY
4. นายกอบโชค รัตนวิมล ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ตำแหน่ง พนักงานอาวุโส แผนกออกแบบเครื่องประดับ บริษัท FRISIAN JEWELRY
5. นายสันติ เปลียนผลัด ผู้เชี่ยวชาญด้านการขึ้นแม่พิมพ์ และแกะลายไทยโบราณ ตำแหน่งพนักงานขึ้นพิมพ์ บริษัท BANGKOK CRAFTS JEWELRY

3.4.3 นำข้อมูลพื้นฐาน และความพึงพอใจในรูปแบบความเป็นไทยโคราช ในการออกแบบเครื่องประดับของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบทดลองมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร จากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ นำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยผลวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเครื่องประดับด้านสิ่งทอ และสถาปัตยกรรม

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจรูปแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ จากกลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนรวมทั้งหมด 100 คน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทาง

วัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการศึกษาลักษณะเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยผลวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเครื่องประดับด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านสิ่งทอ ในอดีตคนนครราชสีมา นับตั้งแต่สตรีสูงศักดิ์จนถึงชาวบ้านจะทอผ้าใช้เอง ผ้ายกดอก ผ้าพื้น ผ้าคันหรือ ลายริ้ว ซึ่งทอด้วยไหมกับเส้นลูกลายสลับกันอย่างละ 2 เส้น และมีเชิง ส่วนผ้าไหมหางกระรอกเป็นผ้าทอโบราณที่มีการทอเป็นผ้านุ่งโจงกระเบนสำหรับชนชั้นสูง จังหวัดนครราชสีมา ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งทอผ้าหางกระรอก ลักษณะสำคัญของผ้าคือ เป็นผ้าพื้นเรียบ ใช้เทคนิคการทอพิเศษ ลวดลายในเนื้อผ้าเป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับ คล้ายเส้นขนของหางกระรอก คล้ายเส้นฟุ้งพิเศษโดยใช้เส้นไหม หรือเส้นฝ้าย 2 เส้น 2 สี มาตีเกลียวควบเข้าด้วยกันให้เป็นเส้นเดี่ยว ที่เรียกว่า เส้นลูกลาย หรือไหมลูกลาย หรือเส้นหางกระรอก

เมื่อสรุปตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา มีข้อสรุปดังนี้ เอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ คือ ลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับ คล้ายเส้นขนของหางกระรอกที่นำเส้นฟุ้งพิเศษ และเกิดความเลื่อมของสีผ้าที่ทอแล้ว วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ทอโดยการนำเส้นไหม 2 เส้นมาควบกัน เช่น สีเขียนควบสีเหลือง สีแดงควบสีเหลือง เส้นไหมที่ทอจะเป็นไหมเส้นเล็ก ทำให้ผ้าทอมีความละเอียดงดงาม

ทางด้านสถาปัตยกรรม ภายในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มี 3 ปราสาท ได้แก่ 1) ปราสาทประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทองค์ใหญ่ สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 ก่อสร้างด้วยศิลาทรายสีขาวยาวหันหน้าไปทางทิศใต้ ซึ่งแตกต่างจากศาสนสถานแบบขอมในที่อื่นๆ ซึ่งมักจะหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทประธานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ มณฑป และ เรือนธาตุ มีการจำหลักลวดลายประดับตามส่วนต่างๆ เช่น หน้าบัน ทับหลัง มักจำหลักเป็นภาพเล่าเรื่องรามเกียรติ์และเรื่องราวทางพุทธศาสนา 2) ปราสาทหินแดง สร้างขึ้นราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17 ตั้งอยู่ทางด้านขวาของปราสาทประธาน มีมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ทิศ เหนือกรอบประตูทางเข้าด้านทิศเหนือ มีทับหลังหินทรายจำหลักภาพเล่าเรื่องมหากาพย์มหาภารตะ ตอนกระณะล่าห่มุปา ส่วนกรอบประตูด้านอื่นคงเหลือร่องรอยเฉพาะเสาประดับกรอบประตูศิลปะแบบเขมรประดับอยู่ 3) ปราสาทพรหมทัต ลักษณะของปราสาทองค์นี้ สร้างด้วยศิลาแลงตั้งอยู่ด้านหน้าของปราสาทประธานทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประตูทำเป็นมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ทิศ ภายในองค์ปราสาทพบประติมากรรมสำคัญ 2 ชิ้น คือ ประติมากรรมรูปบุคคลขนาดใหญ่อยู่ในท่านั่งขัดสมาธิ สลักด้วยหินทราย สันนิษฐานว่าเป็นรูปจำลองของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ชาวบ้านเรียกว่า ท้าวพรหมทัต ส่วนอีกรูปเป็นรูปสตรีนั่งคุกเข่าสลักด้วยหินทราย ส่วนศีรษะและแขนหักหายไป เชื่อกันว่าเป็นรูปของพระนางชัยราชเทวีมเหสี

เมื่อสรุปตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำ ลักษณะลวดลาย เพื่อทำการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา มีข้อสรุปดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกลักษณ์และจุดเด่นด้านสถาปัตยกรรม 1) ปรากฏประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทองค์ใหญ่ ปราสาทประธานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ มณฑป และ เรือนธาตุ มีการจำหลักลวดลายประดับตามส่วนต่างๆ เช่น หน้าบัน ทับหลัง มักจำหลักเป็นภาพเล่าเรื่องราวเกียรติและเรื่องราวทางพุทธศาสนา

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญสามารถวิเคราะห์ และสรุปประเด็นได้ ดังนี้

1. กรรมวิธีในการผลิตเครื่องประดับทอง ได้รับการถ่ายทอดมาจากเครื่องญาติสืบสานภูมิปัญญางานช่างฝีมือ มีวิธีการในการสร้างชิ้นงานออกมาได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีนั้นผู้สร้างจำเป็นต้องมีความชำนาญ และความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก แต่ด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถเพิ่มวิธีและ ความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ลวดลายที่นำมาใช้ในการผลิตเครื่องประดับเป็นลวดลายที่มาจากรูปแบบด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรม

3. การออกแบบรูปแบบเครื่องประดับ ควรออกแบบให้มีการลดทอนรายละเอียดของรูปแบบลง ดูเรียบง่าย ใช้งานง่าย แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ เป็นเครื่องประดับกึ่งงานศิลป์ที่มีสไตล์โดดเด่นสามารถบันทึกวัฒนธรรมในสังคมได้ จากวัสดุ ลวดลาย การออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของเครื่องประดับไทยโคราช

4. ลักษณะเครื่องประดับที่ได้รับความนิยม มี 2 ลักษณะ คือ ไม่มีอัญมณี และมีอัญมณีขนาดเล็ก แบบฝังไขปลาคา ซึ่งสีของอัญมณีขึ้นอยู่กับคำสั่งทำจากลูกค้า

5. กลุ่มลูกค้าหลักอยู่ในวัยทำงาน

6. ชุดเครื่องประดับที่จำหน่ายไม่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้

7. ราคาของเครื่องประดับ ราคาตั้งแต่ 7,000 ขึ้นไป หรือแล้วแต่คำสั่งทำของ

ลูกค้า

8. มีความจำเป็นในการออกแบบเครื่องประดับใหม่ เพื่อพัฒนาชิ้นงานให้เป็นเอกลักษณ์ มีรูปแบบใหม่ๆ ที่สามารถบันทึกวัฒนธรรมในสังคมได้ และเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้า

ข้อเสนอแนะ ต้องการแบบที่คำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายรูปแบบเครื่องประดับ ด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา และต้องการบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ เมื่อสรุปตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำไปออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นสำคัญ คือ ลวดลายที่นำมาใช้ในการผลิตเครื่องประดับเป็นลวดลายที่มาจากรูปแบบด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรม

ทางด้านสิ่งทอ ในอดีตคนนครราชสีมา นับตั้งแต่สตรีสูงศักดิ์จนถึงชาวบ้านจะทอผ้าใช้เอง ผ้ายกดอก ผ้าพื้น ผ้าคั้นหรือ ลายริ้ว ซึ่งทอด้วยไหมกับเส้นลูกลายสลับกันอย่างละ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้น และมีเชิง ส่วนผ้าไหมหางกระรอกเป็นผ้าทอโบราณที่มีการทอเป็นผ้าพุ่งโจงกระเบนสำหรับชนชั้นสูง จังหวัดนครราชสีมา ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งทอผ้าหางกระรอก ลักษณะสำคัญของผ้าคือ เป็นผ้าพื้นเรียบใช้เทคนิคการทอพิเศษ ลวดลายในเนื้อผ้าเป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับ คล้ายเส้นขนของหางกระรอก คล้ายเส้นพุ่งพิเศษโดยใช้เส้นไหม หรือเส้นฝ้าย 2 เส้น 2 สี มาตีเกลียวควบเข้าด้วยกันให้เป็นเส้นเดียว ที่เรียกว่า เส้นลูกกลาย หรือไหมลูกกลาย หรือเส้นหางกระรอก

เมื่อสรุปตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา มีข้อสรุปดังนี้ เอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ คือ ลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับ คล้ายเส้นขนของหางกระรอกที่นำเส้นพุ่งพิเศษ และเกิดความเลื่อมของสีผ้าที่ทอแล้ว วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ทอโดยการนำเส้นไหม 2 เส้นมาควบกัน เช่น สีเขียวนควบสีเหลือง สีแดงควบสีเหลือง เส้นไหมที่ทอจะเป็นไหมเส้นเล็ก ทำให้ผ้าทอมีความละเอียดงดงาม

ทางด้านสถาปัตยกรรม ภายในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มี 3 ปราสาท ได้แก่ 1) ปราสาทประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทองค์ใหญ่ สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 ก่อสร้างด้วยศิลาทรายสีขาวหันหน้าไปทางทิศใต้ ซึ่งแตกต่างจากศาสนสถานแบบขอมในที่อื่นๆ ซึ่งมักจะหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทประธานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ มณฑป และ เรือนธาตุ มีการจำหลักลวดลายประดับตามส่วนต่างๆ เช่น หน้าบันทับหลัง มักจำหลักเป็นภาพเล่าเรื่องราวรามเกียรติ์และเรื่องราวทางพุทธศาสนา 2) ปราสาทหินแดง สร้างขึ้นราวปลายพุทธศตวรรษที่ 17 ตั้งอยู่ทางด้านขวาของปราสาทประธาน มีมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ทิศเหนือกรอบประตูทางเข้าด้านทิศเหนือ มีทับหลังหินทรายจำหลักภาพเล่าเรื่องมหากาพย์มหาภารตะตอนกรณะล่าหุบป่า ส่วนกรอบประตูด้านอื่นคงเหลือร่องรอยเฉพาะเสาประดับกรอบประตูศิลปะแบบเขมรประดับอยู่ 3) ปราสาทพรหมทัต ลักษณะของปราสาทองค์นี้ สร้างด้วยศิลาแลงตั้งอยู่ด้านหน้าของปราสาทประธานทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประตูทำเป็นมุขยื่นออกไปทั้ง 4 ทิศ ภายในองค์ปราสาทพบประติมากรรมสำคัญ 2 ชิ้น คือ ประติมากรรมรูปบุคคลขนาดใหญ่อยู่ในท่านั่งขัดสมาธิ สลักด้วยหินทราย สันนิษฐานว่าเป็นรูปจำลองของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ชาวบ้านเรียกว่า ท้าวพรหมทัต ส่วนอีกรูปเป็นรูปสตรีนั่งคุกเข่าสลักด้วยหินทราย ส่วนศีรษะและแขนหักหายไป เชื่อกันว่าเป็นรูปของพระนางชัยราชเทวีรมเหสี

เมื่อสรุปตามประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำ ลักษณะลวดลาย เพื่อทำการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา มีข้อสรุปดังนี้ เอกลักษณ์และจุดเด่นด้านสถาปัตยกรรม 1) ปราสาทประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย เป็นปราสาทองค์ใหญ่ ปราสาทประธานประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ มณฑป และ เรือน

ธาตุ มีการจำหลักลวดลายประดับตามส่วนต่างๆ เช่น หน้าบัน ทับหลัง มักจำหลักเป็นภาพเล่าเรื่องราวเกียรติและเรื่องราวทางพุทธศาสนา

ต้องการให้มีการออกแบบเครื่องประดับ โดยเน้นรูปแบบที่ผสมผสานลักษณะลวดลายที่มาจากรูปแบบด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรม ให้ดูเรียบง่าย ใช้ง่ายขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือเป็นเครื่องประดับกึ่งงานศิลป์ที่มีสไตล์โดดเด่นสามารถบันทึกวัฒนธรรมในสังคมได้ ลักษณะเครื่องประดับที่ได้รับความนิยม คือ เครื่องประดับมีไม่มีอัญมณี และมีอัญมณีเม็ดเล็กแบบฝังไขปลา กลุ่มลูกค้าหลักอยู่ในวัยทำงาน ราคาของเครื่องประดับ ราคาตั้งแต่ 7,000 ขึ้นไป หรือแล้วแต่การสั่งทำของลูกค้า

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วัฒนธรรมไทยโคราช เอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ด้านสิ่งทอ คือ ลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับคล้ายเส้นขนของหางกระรอก ด้านสถาปัตยกรรม ภายในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มี 3 ปราสาทที่โดดเด่น ได้แก่ 1) ปราสาทประธาน 2) ปราสาทหินแดง 3) ปราสาทพรหมทัต และจุดเด่นที่สุด คือปราสาทประธาน และจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ณ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และคัดเลือกชิ้นงานที่ครอบคลุมแนวคิดหลักการออกแบบเครื่องประดับ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุและกรรมวิธีการผลิต จำนวน 3 รูปแบบ และนำไปเขียนโปรแกรม 3 มิติ เพื่อให้สมจริงมากที่สุด จากนั้นนำรูปแบบที่ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับและผลการประเมิน ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 1

ที่มา: ณัฐริกา พรมาทา (2555)

จากภาพรูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยออกแบบเครื่องประดับในแบบที่มีอัญมณีมาและผ้าไหมหางกระรอกมาประกอบใช้รูปร่างรูปทรงด้านสถาปัตยกรรม ภายในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย โดยเลือกปราสาทประธาน ซึ่งเป็นปราสาทที่โดดเด่นและปราสาทประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย โดยใช้รูปร่าง รูปทรงของปราสาท เป็นรูปแบบภายนอก และใช้การขีด ตกแต่งผิวงานขัดเงาผสมกับแบบลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับ คล้ายเส้นขนของหางกระรอก ใช้รูปแบบสร้อยเป็นผ้าไหมหางกระรอก รูปแบบของสร้อยคอเป็นขนาดความยาวของสร้อย 80-120 ซม. หรือ เรียกว่าสร้อยคอแบบบ่วงบาท เป็นสร้อยคอยาวขึ้นเดียว หรือสร้อยคอแบบปลายเปิดสองข้างก็ได้ เวลาสวมใส่สามารถพันทบกันได้ และปิดปลายสร้อยแบบกลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 2

ที่มา: ณัฐริกา พรมาทา (2555)

จากภาพรูปแบบที่ 2 ผู้วิจัยออกแบบเครื่องประดับชุดนี้ในแบบที่มีอัญมณี ขึ้นรูปเครื่องประดับให้มีความเรียบง่าย และบางเบา โดยใช้รูปแบบโครงสร้างภายนอก เป็นรูปร่าง รูปทรงปราศประธาน ส่วนอัญมณีตกแต่งที่ส่วนปลาย รูปแบบของงานใช้กรรมวิธีการขึ้นรูปเป็นงานปั๊ม และขัดพื้นผิวงานเป็นลายของผ้าไหมหางกระรอกรูปแบบของสร้อยคอเหมือนกับรูปแบบที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.3 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับรูปแบบที่ 3

ที่มา: ญัฐริกา พรมาทา (2555)

จากภาพรูปแบบที่ 3 ผู้วิจัยออกแบบเครื่องประดับชุดนี้ในแบบที่มีอัญมณีมาประกอบใช้รูปร่างรูปทรงด้านสถาปัตยกรรมในการขึ้นรูปให้มีความโปร่ง และโค้งมน ฉลุลวดลายปราสาท และใช้การขัด ตกแต่งผิวงานแบบลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยิบ คล้ายเส้นขนของหางกระรอก รูปแบบของงานใช้กรรมวิธีการขึ้นรูปเป็นงานปั๊ม รูปแบบของสร้อยคอเหมือนกับรูปแบบที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ

รายการ	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
	n = 5		ระดับ ความเห็น	n = 5		ระดับ ความเห็น	n = 5		ระดับ ความเห็น
	\bar{x}	S.D		\bar{x}	S.D		\bar{x}	S.D	
ด้านความสวยงาม									
1.ความสวยงามของ ตัวเรือนเครื่องประดับ	4.60	0.54	มากที่สุด	3.20	0.44	ปานกลาง	4.40	0.54	มาก
2. ความเหมาะสมใน การใช้ัญมณี เรื่องสี ขนาด และจำนวน	3.40	0.54	ปานกลาง	2.60	0.54	ปานกลาง	3.80	0.83	มาก
3. การจัดวางลดทอน มีองค์ประกอบที่ลดตัว	4.00	0.00	มาก	2.80	0.83	ปานกลาง	3.20	0.44	ปานกลาง
4. แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้า ชุดกัน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.20	0.44	มาก	3.80	0.44	มาก
5. ความลงตัวในส่วน ของโครงสร้าง และ วัสดุ	4.80	0.44	มากที่สุด	3.20	0.44	ปานกลาง	3.00	0.70	ปานกลาง
6. ความประณีตของ ชิ้นงาน	4.80	0.44	มากที่สุด	3.60	0.54	มาก	3.20	0.83	ปานกลาง
7. รูปแบบสามารถ สร้างแรงดึงดูดในการ ตัดสินใจเลือก	4.00	0.00	มาก	2.60	0.54	ปานกลาง	3.40	0.54	ปานกลาง
รวม	4.37	0.28	มาก	3.10	0.53	ปานกลาง	3.54	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบเครื่องประดับทั้ง 3 รูปแบบ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ จำนวน 5 ท่าน ทำการประเมิน และนำแบบประเมินความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

ด้านความสวยงาม โดยภาพรวมของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.37) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =5.00) และน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมในการใช้ัญมณี เรื่องสีขนาด และจำนวน ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.54) ระดับรองลงมา คือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.54) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง วัสดุ ความสวยงามของตัวเรือน การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องประดับ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.40$) และน้อยที่สุด คือ ความลงตัวในส่วนของโครงสร้าง และวัสดุ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.00$) ต่อมาคือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.10$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.10$) และน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรื่องสี ขนาด จำนวน และรูปแบบ สามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=2.60$)

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ

รายการ	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
	n = 5		ระดับ	n = 5		ระดับ	n = 5		ระดับ
	\bar{x}	S.D	ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D	ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D	ความ คิดเห็น
ด้านความคิด สร้างสรรค์									
1. รูปแบบที่ออกแบบ ใหม่ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทาง วัฒนธรรมไทย โคราช จังหวัด นครราชสีมา	5.00	0.00	มากที่สุด	3.20	0.44	ปานกลาง	4.60	0.54	มากที่สุด
2. รูปร่างรูปทรงและ ลวดลาย มีความ เหมาะสมในการใช้	3.60	0.54	มาก	3.80	0.44	มาก	3.80	0.44	มาก
3. การจัดวางลวดลาย มีองค์ประกอบที่ลงตัว	4.20	0.44	มาก	2.80	0.44	ปานกลาง	4.40	0.54	มาก
4. ความเหมาะสมใน การใช้เทคนิคการผลิต กับ รูปแบบ เครื่องประดับ	3.40	0.89	ปานกลาง	3.60	0.54	มาก	3.80	0.83	มาก
5. สามารถนำไปใช้ งานได้หลายโอกาส	3.80	0.44	มาก	3.00	0.70	ปานกลาง	3.20	0.44	ปานกลาง
6. ความเหมาะสมใน การเล่นระดับความ ทับซ้อนของชิ้นงาน	3.80	0.44	มาก	3.00	0.70	ปานกลาง	3.60	0.89	มาก
รวม	3.96	0.45	มาก	3.23	0.54	ปานกลาง	3.90	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผู้วิจัยนำรูปแบบเครื่องประดับทั้ง 3 รูปแบบ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับในขั้นต่อไป ดังนี้

ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.96$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง รูปแบบที่ออกแบบใหม่ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=5.00$) และน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ ค่าเฉลี่ย($\bar{x}=3.40$) ระดับรองลงมา คือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.90$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากในเรื่อง รูปแบบที่ออกแบบใหม่ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.60$) และน้อยที่สุด คือ สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.20$) ต่อมาคือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.23$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากในเรื่อง รูปร่างรูปทรงลวดลาย มีความเหมาะสมในการใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.80$) และน้อยที่สุด คือ การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=2.80$)

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ

รายการ	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
	n = 5		ระดับ	n = 5		ระดับ	n = 5		ระดับ
	\bar{x}	S.D	ความคิดเห็น	\bar{x}	S.D	ความคิดเห็น	\bar{x}	S.D	ความคิดเห็น
ด้านประโยชน์ใช้สอย									
1.รูปแบบของตัวเรือนเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการใช้งาน	4.20	0.83	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง	4.40	0.54	มาก
2.รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน	4.00	0.70	มาก	3.60	0.54	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
3.เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่	3.40	0.54	ปานกลาง	3.20	0.44	ปานกลาง	4.40	0.54	มาก
4.รูปแบบตัวเรือนเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา	3.40	0.54	ปานกลาง	3.60	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
รวม	3.75	0.65	มาก	3.45	0.60	ปานกลาง	4.55	0.40	มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยนำรูปแบบเครื่องประดับทั้ง 3 รูปแบบ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับ จำนวน 5 ท่าน ทำการประเมิน และนำแบบประเมินความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยภาพรวมของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.55$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสตรีระผู้ใช้งาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=5.00$) และน้อยที่สุด คือ รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการใช้งาน เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่ และรูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.40$) ระดับรองลงมา คือ รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.75$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่อง รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการใช้งาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.20$) และน้อยที่สุด คือ เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่ และรูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.40$) ต่อมาคือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.45$) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากในเรื่อง รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสตรีระผู้ใช้งาน และรูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.60$) และน้อยที่สุด คือ เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.20$)

ตารางที่ 4.4 แสดงลำดับรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รูปแบบ	ด้านความสวยงาม		ด้านความคิดสร้างสรรค์		ด้านประโยชน์ใช้สอย		ระดับความ		อันดับ	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	รวม	คิดเห็น		
รูปแบบที่ 1	4.37	0.28	3.96	0.45	3.75	0.65	4.02	0.46	มาก	1
รูปแบบที่ 2	3.10	0.53	3.23	0.54	3.45	0.60	3.26	0.55	ปานกลาง	3
รูปแบบที่ 3	3.54	0.61	3.90	0.61	4.55	0.40	3.99	0.54	มาก	2

จากตารางที่ 4.4 แสดงลำดับรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มีผลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบที่ 1 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}=4.02$) ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 1

รูปแบบที่ 2 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}=3.26$) ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 3

รูปแบบที่ 3 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}=3.99$) ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 2

เนื่องจากรูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{x}=4.02$) อยู่ในอันดับที่ 1 ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบตามรายชื่อดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อใช้ในการปรับปรุงเครื่องประดับให้มีความเหมาะสมในทุกด้านมากขึ้น ซึ่งได้รูปแบบดังภาพที่ และนำไปผลิตเป็นต้นแบบต่อไป

ภาพที่ 4.4 ผลิตรหัสเครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1

ที่มา: ญัฐริกา พรมาทา (2555)

ภาพที่ 4.5 ผลิตรหัสเครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1

ที่มา: ญัฐริกา พรมาทา (2555)
เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของโรงเรียนเจ้าคุณสมเด็จฯ ที่ให้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

สามารถวิเคราะห์ตามแบบประเมินความพึงพอใจได้ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

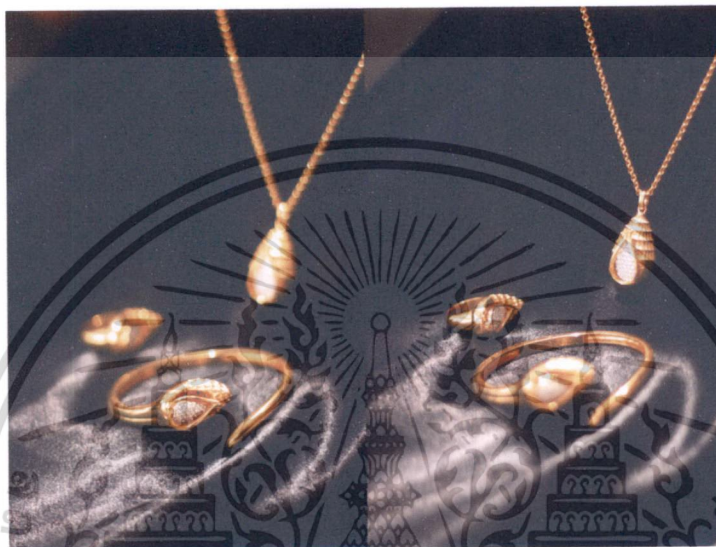
ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมาที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

ผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	20	20
	หญิง	80	80
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	18	18
	25 – 34 ปี	48	48
	35 – 44 ปี	13	13
	45 ปีขึ้นไป	21	21
อาชีพ	นักเรียน นักศึกษา	1	1
	ข้าราชการ ,รัฐวิสาหกิจ	29	29
	ลูกจ้าง พนักงานบริษัท	56	56
	ธุรกิจส่วนตัว	14	14
	อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-
รายได้/เดือน	10,001-20,000 บาท	40	40
	20,001-30,000 บาท	35	35
	30,001 บาทขึ้นไป	25	25
ระดับการศึกษา	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	22	22
	ปริญญาตรี	71	71
	ปริญญาโท ขึ้นไป	7	7

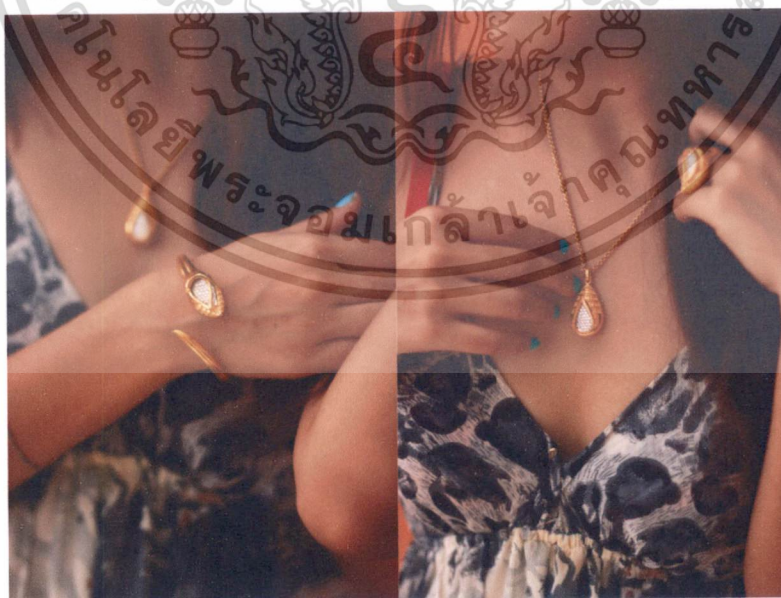
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ระดับสูงสุดคือ เพศหญิง (ร้อยละ 80) อายุ 25 – 34 ปี (ร้อยละ 48) ลูกจ้าง พนักงานบริษัท (ร้อยละ 56) รายได้/เดือน 20,001-30,000 บาท (ร้อยละ 40) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 71) ซึ่งข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตรงกับข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเครื่องประดับทอง จังหวัดนครราชสีมา ที่ว่า กลุ่มผู้ที่สนใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับอยู่ในวัยทำงาน

ภาพที่ 4.6 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1

ที่มา: ณัฐริกา พรมาทา (2555)

ภาพที่ 4.7 ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับต้นแบบรูปแบบที่ 1

ที่มา: ณัฐริกา พรมาทา (2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมาที่พัฒนาขึ้นใหม่

ข้อกำหนดความพึงพอใจ	5		4		3		2		1		ความถี่รวม	\bar{X}	S.D
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ			
ด้านความสวยงาม													
1.ความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ	49	49	36	36	13	13	2	2	0	0	100	4.32	0.77
2.ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรืองสี ขนาด และจำนวน	38	38	41	41	19	19	2	2	0	0	100	4.15	0.79
3.การจัดวางลวดลายที่มีองค์ประกอบที่ลงตัว	44	44	29	29	26	26	1	1	0	0	100	4.15	0.88
4.แหวน จี้ กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน	49	49	40	40	10	10	1	1	0	0	100	4.37	0.70
5.ความลงตัวของโครงสร้างและวัสดุ	33	33	46	46	20	20	1	1	0	0	100	4.10	0.78
6.ความประณีตของชิ้นงาน	45	45	32	32	21	21	2	2	0	0	100	4.20	0.84
7.รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก	34	34	40	40	20	20	6	6	0	0	100	4.02	0.88
ค่าเฉลี่ยรวม												4.18	0.80

จากตารางที่ 4.6 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน ด้านความสวยงาม ในเรื่องความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.32) ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรืองสี ขนาด และจำนวน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.15) การจัดวางลวดลายที่มีองค์ประกอบที่ลงตัว มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.15) แหวน จี้ กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.37) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการประเมินผล ความลงตัวของโครงสร้าง และวัสดุ มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.10) ความประณีตของชิ้นงาน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.20) รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.02) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการประเมินผล

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ ด้านความคิดสร้างสรรค์

ข้อกำหนดความพึงพอใจ	5		4		3		2		1		ความถี่รวม	X	S.D
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ			
ด้านความคิดสร้างสรรค์													
1.รูปแบบที่ออกมาใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช	35	35	45	45	18	18	2	2	0	0	100	4.11	0.84
2.รูปร่าง,รูปทรง,ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้งาน	28	28	51	51	19	19	2	2	0	0	100	4.05	0.74
3.การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว	21	21	59	59	18	18	2	2	0	0	100	3.99	0.68
4.ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ	22	22	49	49	27	27	2	2	0	0	100	3.91	0.75
5.สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส	20	20	36	36	36	36	5	5	3	3	100	3.63	1.00
6.ความเหมาะสมในการเล่นระดับทับซ้อนของชิ้นงาน	19	19	47	47	32	32	2	2	0	0	100	3.83	0.75
ค่าเฉลี่ยรวม												3.92	0.79

จากตารางที่ 4.7 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในเรื่องรูปแบบที่ออกมาใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช มีความพึงพอใจระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.11) รูปร่าง,รูปทรง,ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้งาน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.05) การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.99) ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.91) สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการค้าเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.63$) ความเหมาะสมในการเล่นระดับทับซ้อนของชิ้นงาน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.83$) รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.02$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการประเมินผล

ตารางที่ 4.8 แสดงผลวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ด้านประโยชน์ใช้สอย

ข้อกำหนดความพึงพอใจ	5		4		3		2		1		ความถี่รวม	\bar{x}	S.D
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ			
ด้านประโยชน์ใช้สอย													
1.รูปแบบที่ออกมาใหม่่ง่ายต่อการใช้งาน	25	25	41	41	27	27	7	7	0	0	100	3.84	0.88
2.รูปร่าง,รูปทรงมีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน	19	19	55	55	21	21	5	5	0	0	100	3.88	0.76
3.เครื่องประดับมีความปลอดภัยไม่เกะเกี้ยวขณะสวมใส่	21	21	35	35	36	36	8	8	0	0	100	3.69	0.89
4.รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา	27	27	41	41	19	19	10	10	3	3	100	3.79	1.04
	ค่าเฉลี่ยรวม											3.80	0.89

จากตารางที่ 4.8 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน ด้านประโยชน์ใช้สอย ในเรื่องรูปแบบที่ออกมาใหม่่ง่ายต่อการใช้งาน มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.84$) รูปร่าง,รูปทรงมีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการประเมินผล มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.88$) เครื่องประดับมีความปลอดภัยไม่เกะเกี้ยวขณะสวมใส่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในการประเมินผล มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.69$) รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่่ง่ายต่อการรักษา มีความพึงพอใจระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.79$) กำนัน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และผู้ด้านการออกแบบเครื่องประดับมี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมไทยโคราช ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต และผู้ด้านการออกแบบเครื่องประดับมีประสบการณ์จำนวน 3 ท่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจด้านความงามในรูปแบบความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชในการออกแบบเครื่องประดับที่พัฒนาขึ้นมา

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ รวมถึงด้านสิ่งทอ และสถาปัตยกรรม เพื่อใช้สำหรับการศึกษาลักษณะทั่วไป และข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย สัมภาษณ์ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับ ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ ประกอบด้วยผลวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเครื่องประดับ ด้านสิ่งทอและสถาปัตยกรรม

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ก่อนนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถาม

- ด้านความสวยงาม
- ด้านความคิดสร้างสรรค์
- ด้านประโยชน์ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวน **ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ** การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ทดสอบความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ คือ

ศึกษาข้อมูลก่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ผลิตและผู้จำหน่าย

การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ประกอบด้วย การนำข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ และได้ออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ประเภท แหวน จี้ กำไล จำนวน 6 ชุด จากนั้นคัดเลือกรูปแบบที่ครอบคลุมรอบแนวคิดหลักการออกแบบเครื่องประดับ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ให้มากที่สุด คัดเลือกให้เหลือ 3 รูปแบบ จากนั้นนำไปเขียนโปรแกรมขึ้นรูป 3 มิติ เพื่อให้ชิ้นงานสมจริงมากที่สุด นำรูปแบบที่ได้จากการเขียนแบบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญประเมิน และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินปรับปรุงรูปแบบเครื่องประดับก่อนที่จะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบต่อไป

การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ประเมินจาก กลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งหมด 100 คน

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นการศึกษา ข้อมูลในการศึกษาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต ภาพถ่าย มาสรุปและแปรผลโดยการบรรยาย

ขั้นการพัฒนา นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ในการประเมินผลงานการออกแบบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

ขั้นการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

5.1.6 ผลการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา

เอกลักษณ์และจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ด้านสิ่งทอ คือ ลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก เป็นเส้นฝอยฟูเหมือนขนอ่อน ๆ มีลักษณะลวดลายเล็ก ๆ ในตัวมีสีเหลืองมันวาวระยับคล้ายเส้นขนของหางกระรอก ด้านสถาปัตยกรรม ภายในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มี 3 ปรากฏที่โดดเด่น ได้แก่ 1) ปรากฏประธาน 2) ปรากฏหินแดง 3) ปรากฏพรหมทัต และจุดเด่นที่สุด คือ ปรากฏประธาน และจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ ณ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และคัดเลือกชิ้นงานที่ครอบคลุมแนวคิดหลักการออกแบบเครื่องประดับ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุและกรรมวิธีการผลิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

รูปแบบที่ 1 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 1 ส่วนรูปแบบที่ 2 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 3 และรูปแบบที่ 3 ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประโยชน์ใช้สอย ค่าเฉลี่ยรวม ความคิดเห็นอยู่ในลำดับมากที่สุด อยู่ในอันดับที่ 2

เนื่องจากรูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{x}=4.02$) อยู่ในอันดับที่ 1 ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบตามรายชื่อดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อใช้ในการปรับปรุงเครื่องประดับให้มีความเหมาะสมในทุกด้านมากขึ้น ซึ่งได้รูปแบบดังภาพที่ และนำไปผลิตเป็นต้นแบบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่

ผลสรุปการประเมินความพึงพอใจรูปแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นใหม่ จากกลุ่มผู้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว และในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน ด้านความสวยงาม ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.18$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ในระดับความพึงพอใจมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.92$) ส่วนด้านประโยชน์ใช้สอย ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.80$) ผลดังกล่าวนี้ทำให้เห็นว่า การพัฒนาการออกแบบนี้ยังมีข้อบกพร่องด้านการพัฒนาที่ผู้วิจัยควรจะต้องคำนึงถึงและปรับปรุงต่อไป

5.2 สรุปและอภิปรายผล

5.2.1 การศึกษาลักษณะเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยตลอดจนการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถอภิปรายผลได้ว่า ลักษณะลวดลายของผ้าไหมทางกระรอก มีความโดดเด่น เหมาะสมกับการใช้ลวดลายเพื่อตกแต่งตัวเรือนเพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับชิ้นงาน ในส่วนลักษณะลวดลาย เอกลักษณ์และจุดเด่นด้านสถาปัตยกรรม ปรากฏประธาน เป็นส่วนสำคัญที่สุดของปราสาทหินพิมาย

5.2.2 การออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ประเภท แหวน จี้ กำไล

การประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและการผลิตเครื่องประดับ ทั้งนี้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับ วัฒนธรรม จุฬะวิภาต เรื่องหลักการออกแบบเครื่องประดับ กล่าวไว้ว่า แม้ว่าลักษณะเด่นของงานออกแบบเครื่องประดับจะเน้นที่ความสวยงามประการแรก หากแต่เรื่องหน้าที่ใช้สอย ความทนทาน เป็นสิ่งที่นักออกแบบควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน การเลือกใช้วัสดุให้ตรงกับลวดลายและหน้าที่ใช้สอยให้สัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับ วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ เรื่องศิลปะเครื่องประดับ กล่าวไว้ว่า การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันเน้นเรื่องความเรียบง่ายของรูปทรง ออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสวยงามและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

5.2.3 ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความสวยงาม สอดคล้องกับ วัฒนธรรม จุฬะวิภาต (2545:73-113) เรื่องหลักการออกแบบเครื่องประดับ กล่าวไว้ว่า ความงามเป็นเรื่องมุมมองของแต่ละคน และศิลปะการทำเครื่องประดับเป็นสิ่งที่สามารถบันทึกวัฒนธรรม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ ศิลปะการทำเครื่องประดับทองคำนั้น มีวิธีการในการสร้างชิ้นงานออกมาได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีนั้นผู้สร้างจำเป็นต้องมีความชำนาญ และความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก แต่ด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถเพิ่มวิธีและ ความหลากหลายมากยิ่งขึ้น สามารถดึงดูดให้อยากจะสวมใส่ผ่านแนวคิดและเรื่องราวที่ถูกร้อยเรียงจนเกิดเป็น “เครื่องประดับ” สอดคล้องกับ ศักดา ศิริพันธ์ เรื่องอัญมณีและเครื่องประดับ กล่าวไว้ว่า อัญมณีและเครื่องประดับไม่เพียงแต่จะเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความสวยงามเท่านั้นแต่ในหลายประเทศทั่วโลก อัญมณีและเครื่องประดับมีความหมายหรือนัยยะ ในเชิงวัฒนธรรมอีกด้วย ที่การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญเป็นการส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ธุรกิจอัญมณี และเป็นการอนุรักษ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยมีโอกาสพัฒนาตลาดที่เป็นเอกลักษณ์ของเครื่องประดับไทย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

นอกจากความสวยงามของเครื่องประดับที่ผลิตแล้ว สามารถพัฒนาให้มีการผสมผสานเทคนิคโดยการนำส่วนที่เหลือจากการตัดเย็บผ้าไหมมาพัฒนาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเครื่องประดับประเภทต่าง ๆ ได้ เช่น สร้อยคอ เข็มกลัด ที่ติดผม สายข้อมือนาฬิกา กำไล

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยที่ต้องคำนึงถึง การออกแบบด้านความสวยงามควบคู่ไปกับกรรมวิธีการผลิตที่เป็นแบบดั้งเดิม และต้องคำนึงถึงการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการนำลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์มาใช้ในชิ้นงาน โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. สามารถนำลวดลายของผ้าไหมหางกระรอก รวมถึงเอกลักษณ์และจุดเด่นด้านสถาปัตยกรรมทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา มาใช้ในการออกแบบ
2. ชิ้นงานสามารถขึ้นรูปได้ทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ และช่างพิมพ์
3. สามารถนำผ้าไหมลวดลายอื่น ๆ มาประยุกต์กับรูปทรงของเครื่องประดับให้มีความหลากหลายมากขึ้น
4. ควรมีการออกแบบหรือสาธิตวิธีการ ให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายได้เห็นความหลากหลายของวัสดุที่สามารถนำมาประกอบกับเครื่องประดับได้
5. ควรออกแบบในส่วนของบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับชิ้นงาน
6. ควรจัดตั้งสินค้าให้เกิดความน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. 2535. ถนิมพิมพ์ภาพธรรม. กรุงเทพฯ
- ปกรณ โปธิ์แสงดา. 2553. “องค์ประกอบในการออกแบบเครื่องประดับ.” [Online]. Available:
<http://www.inattt.com/2010>.
- วรรณรัตน์ อินทร์อำ. 2523. โลหะรูปพรรณ. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์. ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- วรรณรัตน์ อินทร์อำ. 2536. ศิลปะเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วัฒน์ จุฑะวิภาต. 2527. การออกแบบ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ปราถนา.
- วัฒน์ จุฑะวิภาต. 2545 .การออกแบบเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ชุมแสง พอล .2549. จิลเวลรี่ดีไซน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ส่วนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2548. อัญมณี และเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ
- สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีเครื่องประดับแห่งชาติ(องค์การมหาชน). 2551. เทคนิคการฝังอัญมณีเส้นไหมแห่งเครื่องประดับ.
- สุพินดา วะสินรัตน์. 2538. ศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพการส่งออกของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย เอี่ยมผ่อง .2548. “การศึกษาและพัฒนาารูปแบบเครื่องประดับรูปพรรณอัญมณีไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุรียาโชคสวัสดิ์. 2548. กรรมวิธีการหล่อเครื่องประดับ. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี.
- อานนท์ เศรษฐเกรียงไกร. 2552. เทคโนโลยีในการผลิตอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับมีความสำคัญอย่างไร. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายอุตสาหกรรม.
- เอกสิทธิ์ นิสารัตนพร. 2553. เทคโนโลยีโลหะและวัสดุที่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ. กาญจนบุรี.
- อารี สุทธิพันธุ์. 2527. การเขียนแบบและการออกแบบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบ

(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

โดย นางสาวณัฐริกา พรมทา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สอบถาม วัน เดือน ปี/...../ 2555

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ตามระดับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ในด้านความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ใช้สอย

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจ โดยระดับคะแนนของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หมายเลขมีความหมายดังนี้
เมื่อกำหนดให้ ทงสน อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Jewelry Cultural Identity of Korat.

รูปแบบที่ 1

ผลงานการออกแบบ : รูปแบบที่ 1

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ					
2. ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรืองสี ขนาด และจำนวน					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน					
5. ความลงตัวของโครงสร้างและวัสดุ					
6. ความประณีตของชิ้นงาน					
7. รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความคิด สร้างสรรค์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบที่ออกแบบใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทย โคราช จังหวัดนครราชสีมา					
2. รูปร่างรูปทรง ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบ เครื่องประดับ					
5. สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส					
6. ความเหมาะสมในการเล่นระดับความซับซ้อนของชิ้นงาน					
ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการใช้งาน					
2. รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน					
3. เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่					
4. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการรักษา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Jewelry Cultural Identity of Korat.

Design Set2.

Nattarika.

รูปแบบที่ 2

ผลงานการออกแบบ : รูปแบบที่ 2

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 2				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ					
2. ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรืองสี ขนาด และจำนวน					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน					
5. ความลงตัวของโครงสร้างและวัสดุ					
6. ความประณีตของชิ้นงาน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความคิดสร้างสรรค์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบที่ออกแบบใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา					
2. รูปร่างรูปทรง ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ					
5. สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส					
6. ความเหมาะสมในการเล่นระดับความซับซ้อนของชิ้นงาน					
ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการใช้งาน					
2. รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน					
3. เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่					
4. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการรักษา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Jewelry Cultural Identity of Korat.

Design Set3

Nattarika.

รูปแบบที่ 3

ผลงานการออกแบบ : รูปแบบที่ 3

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 3				
	มาก ที่สุด	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ					
2. ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรืองสี ขนาด และจำนวน					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน					
5. ความลงตัวของโครงสร้างและวัสดุ					
6. ความประณีตของชิ้นงาน					
7. รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความคิดสร้างสรรค์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบที่ออกแบบใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา					
2. รูปร่างรูปทรง ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ					
5. สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส					
6. ความเหมาะสมในการเล่นระดับความซับซ้อนของชิ้นงาน					
ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการใช้งาน					
2. รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน					
3. เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่					
4. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการรักษา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช

จังหวัดนครราชสีมา (สอบถามผู้บริโภค)

เรื่อง การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช

จังหวัดนครราชสีมา

สอบถาม โดย นางสาวณัฐริกา พรมหา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สอบถาม วัน เดือน ปี/...../ 2555

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนาโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น

3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [] อี [] แหวน
 [] ต่างหู [] กำไลข้อมือ
 [] สร้อยข้อมือ [] สร้อยคอ

1.9 ท่านซื้อเครื่องประดับเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- [] รูปแบบเครื่องประดับ
 [] การใช้วัสดุหลายบนตัวเรือนเครื่องประดับ
 [] การใช้อัญมณีเป็นส่วนประกอบของเครื่องประดับ
 [] ความเหมาะสมในด้านการใช้วัสดุ และราคาของชิ้นงาน
 [] อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ประเมินผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจ โดยระดับคะแนนของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.1 ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา ที่พัฒนา อยู่ในระดับใด

ผลงานการออกแบบ : รูปแบบที่ 1

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความสวยงามของตัวเรือนเครื่องประดับ					
2. ความเหมาะสมในการใช้อัญมณี เรื่องสี ขนาด และจำนวน					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. แหวน สร้อยคอ ต่างหู กำไลข้อมือ เข้าชุดกัน					
5. ความลงตัวของโครงสร้างและวัสดุ					
6. ความประณีตของชิ้นงาน					
7. รูปแบบสามารถสร้างแรงดึงดูดในการตัดสินใจเลือก					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความคิดสร้างสรรค์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบที่ออกแบบใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา					
2. รูปร่างรูปทรง ลวดลายมีความเหมาะสมในการใช้					
3. การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบที่ลงตัว					
4. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการผลิตกับรูปแบบเครื่องประดับ					
5. สามารถนำไปใช้งานได้หลายโอกาส					
6.ความเหมาะสมในการเล่นระดับความซับซ้อนของชิ้นงาน					
ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการใช้งาน					
2. รูปร่างรูปทรง มีความเหมาะสมกับสรีระผู้ใช้งาน					
3. เครื่องประดับมีความปลอดภัย ไม่เกาะเกี่ยวขณะสวมใส่					
4. รูปแบบเครื่องประดับที่ออกแบบใหม่ง่ายต่อการรักษา					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวณัฐริกา พรหมทา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0884

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง - ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรหมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอเอกสารและถ่ายภาพเกี่ยวกับการศึกษาและออกแบบ
เครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา เพื่อประกอบการจัดทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช
จังหวัดนครราชสีมา”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร.084-671-3615

30/1/55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
นางวิลาวัลย์ วัชรเกียรติศักดิ์
ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

ที่ ศธ 0524.04/ 0839

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๗ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา
เรียน อาจารย์เรชา อินทรกำแหง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์นี้ว่ามีความถูกต้องและ
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาวณัฐริกา พรมทา
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุธี สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ร.บ. ฟอราท

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.084-671-3615

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องแจ้งถึงเจ้าพนักงานเอกสารซึ่งมีการนำไปใช้

ร.บ. ฟอราท

ที่ ศธ 0524.04/ 0844

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย

เรียน นายสันติ เปลี่ยนผลัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรหมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัยนี้
ว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ
นางสาวณัฐริกา พรหมทา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นาย เปลี่ยนผลัด

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรภณพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

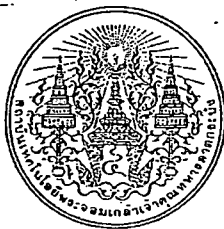
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร 02-329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.084-671-3615

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0839

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย

เรียน นายดนุพล จันทร์ศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.จตุรงค์ เล่าหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัยนี้
ว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ
นางสาวณัฐริกา พรมทา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.084-671-3615

๒๗ พ.ค

จันทร์ศิริ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีลารนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0839

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย
เรียน นายกอบโชค รัตนวิมล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัย

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรหมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา" โดยมี ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบร่างที่ได้ออกแบบจากการศึกษาวิจัยนี้
ว่ามีความถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ
นางสาวณัฐริกา พรหมทา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-329-8436.

ติดต่อนักศึกษาโทร.084-671-3615

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / 0839 วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ธเนศ ภิรมย์การ

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรหมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามนี้ว่ามีความ
ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นางสาวณัฐริกา พรหมทา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ขอรับทราบ
0
11
11

๒๒ ก.พ. ๒๕๕๕

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692

ที่ ศร 0524.04 / 0839

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.อภิศักดิ์ สินธุ์ศักดิ์

ด้วย นางสาวณัฐริกา พรหมทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับจาก
เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราช จังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามนี้ว่ามีความ
ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นางสาวณัฐริกา พรหมทา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

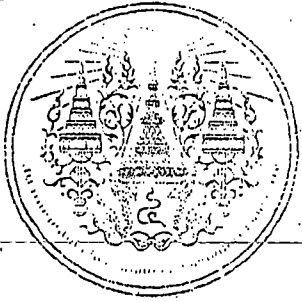
ปฏิบัติการแทนคณบดี

จรัสพรพรหมพันธุ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์

ผศ.ดร. อภิศักดิ์ สินธุ์ศักดิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประชุมวิชาการทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๒

การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ในชีวิตจริง :

“การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนไปสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน”

ใบประกาศนียบัตรการนำเสนอผลงานวิจัย

ณัฐริกา พรมทา

“ การศึกษาและออกแบบเครื่องประดับ จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยโคราชจังหวัดนครราชสีมา ”

ณ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

DEANS

(รองศาสตราจารย์พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ประธานกรรมการการประชุมวิชาการทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค 1 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มา: ณัฐริกา พรหมทา

ภาพที่ ค 2 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มา: ณัฐริกา พรหมทา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค 3 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มา: ณัฐริกา พรหมทา

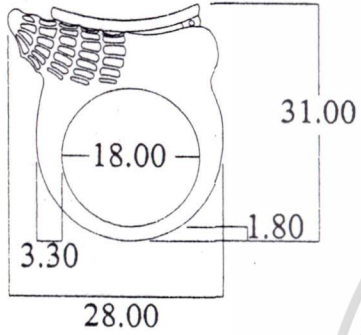
ภาพที่ ค 4 แสดงภาพการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มา: ณัฐริกา พรหมทา

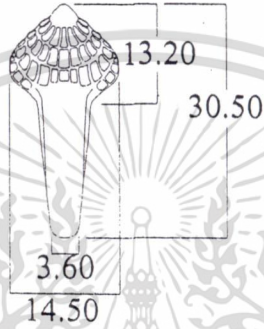
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

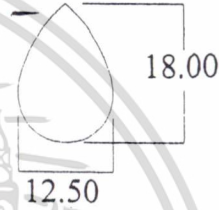
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

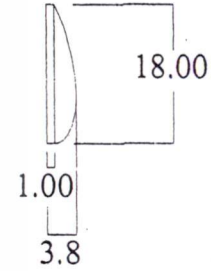
FRONT VIEW

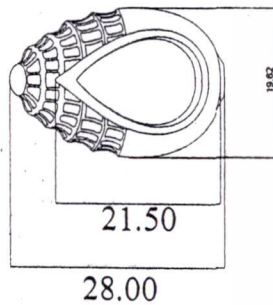
SIDE VIEW

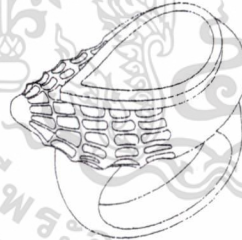
FRONT VIEW

SIDE VIEW

TOP VIEW

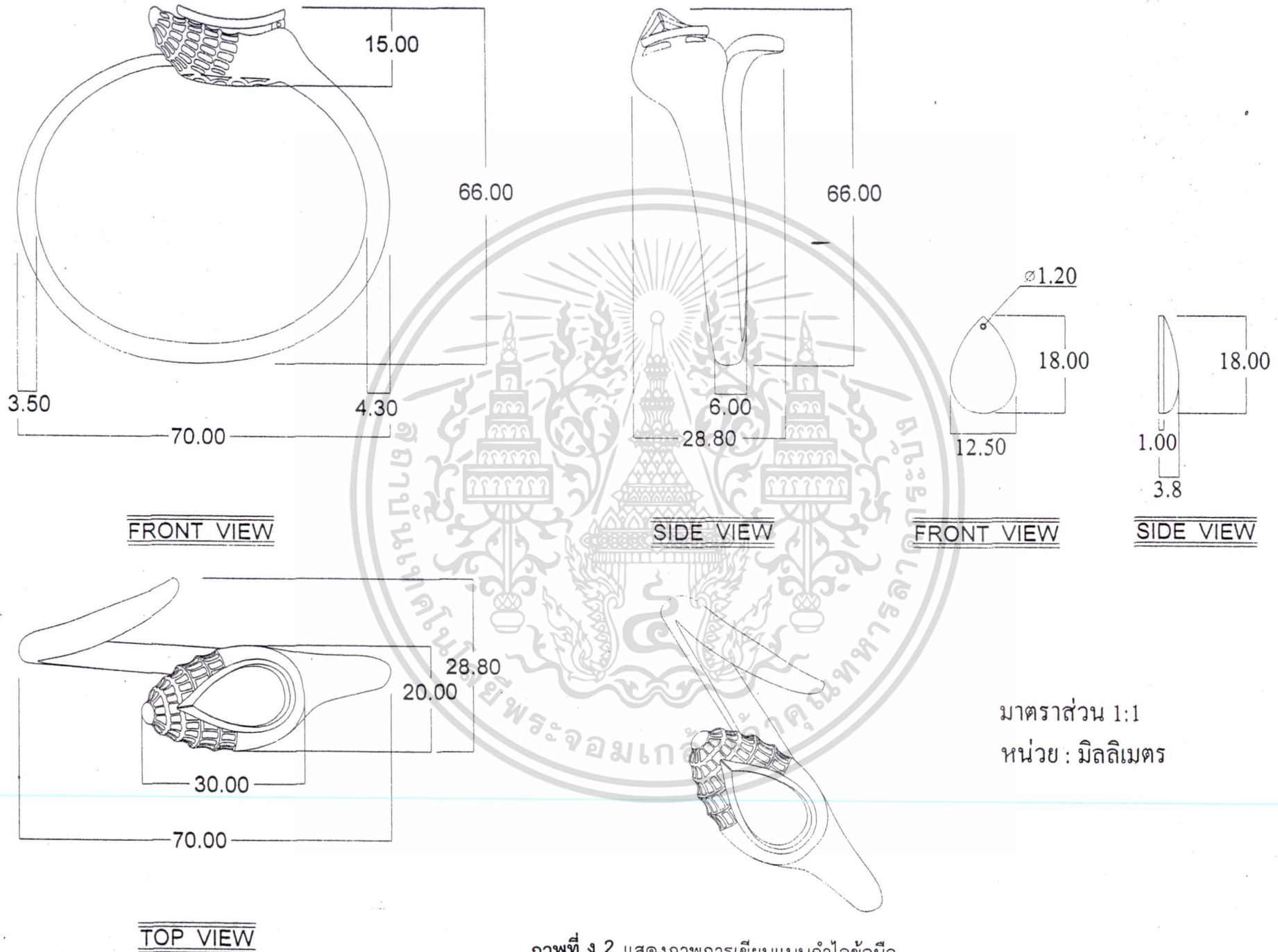
PERSPECTIVE

มาตราส่วน 1:1

หน่วย : มิลลิเมตร

ภาพที่ 1 แสดงภาพการเขียนแบบแหวน

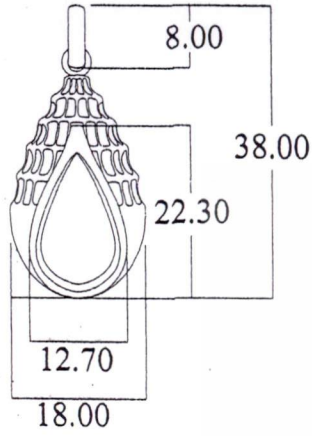
ที่มา: ณัฐริกา พรหมทา

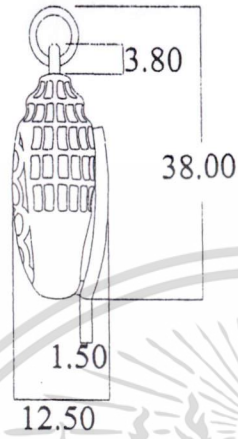
มาตราส่วน 1:1
หน่วย : มิลลิเมตร

ภาพที่ ง 2 แสดงภาพการเขียนแบบกำไลข้อมือ

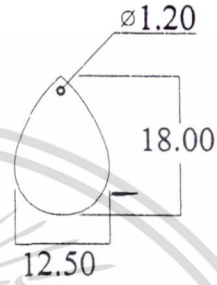
ที่มา: ณัฏริกา พรหมทา

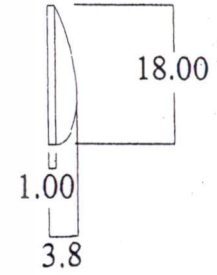
FRONT VIEW

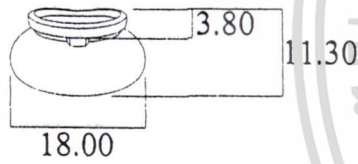
SIDE VIEW

FRONT VIEW

SIDE VIEW

TOP VIEW

มาตราส่วน 1:1
หน่วย : มิลลิเมตร

ภาพที่ 3 แสดงภาพการเขียนแบบจี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐริกา พรหมทา
วัน เดือน ปีเกิด	16 กันยายน 2525
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	198/8 หมู่ 4 ต.ปลายบาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11110
ประวัติการศึกษา	ปี 2546 สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะออกแบบ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง ปี 2548 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี 2554 สำเร็จการศึกษาระดับครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	ปัจจุบันมีธุรกิจส่วนตัว ออกแบบ จัดสวนปรับภูมิทัศน์ ปี2552 ทำงานใน บริษัท silverbar Jewelry ในตำแหน่ง Cad Jewelry Designer ปี2548 ทำงานในบริษัท I.O Jewelry ในตำแหน่ง Cad Jewelry Designer